1

MIRCEA GOGA

TESTE DE LIMBA ROMÂNĂ

PENTRU ADMITEREA IN LICEE ȘI FACULTĂȚI

II 72197

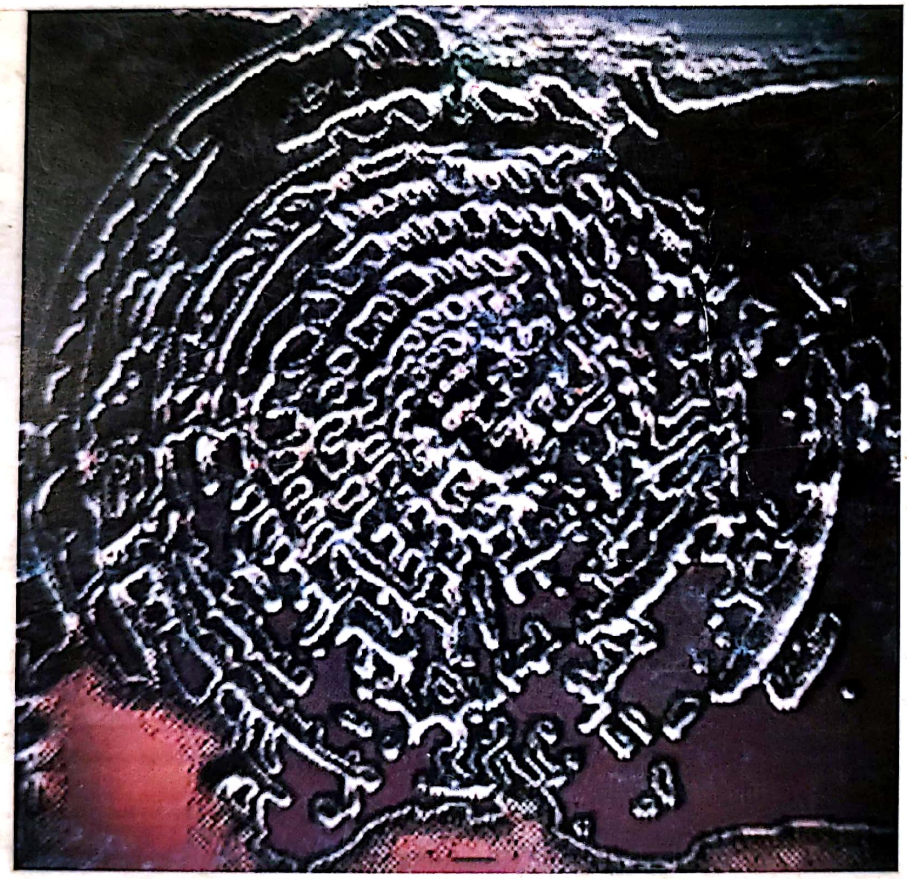

CARTIMPEX

Scanned with OKEN Scanner

Coperta de: CRISTIAN PAIU

Descrierea CIP a Bibliotecii Naţionale
GOGA, MIRCEA
Teste de limba română pentru admitere în licee şi facultăţi / Mircea Goga. - Cluj-Napoca : Cartimpex, 1998
152 p. 21 cm
Bibliogr.
ISBN 973-98603-4-6

805.90(075.33)(079.1)
371.27:373.5
371.278:378

© Copyright Editura CARTIMPEX, 1998

Scanned with OKEN Scanner

MIRCEA GOGA

TESTE DE LIMBA ROMÂNĂ

PENTRU ADMITEREA IN LICEE ŞI FACULTĂŢI

Exerciţii fonetice, lexicale, gramaticale şi stilistice

BIBLIOTECA JUDEŢEANĂ
"GH. ASACHI"
IASI

EDITURA CARTIMPEX
Cluj, 1998

I 80863

Scanned with OKEN Scanner

ISBN 973-98603-4-6

Scanned with OKEN Scanner

CUPRINS

Cuvânt înainte 7

Lista de sigle şi abrevieri 8

Teste de la concursurile de admitere organizate în învăţământul superior clujean 15

Rezolvate 15

Nerezolvate 23

Baremul admiterii la proba scrisă de limba română 47

Teste propuse spre rezolvare (morfologie şi sintaxă) 55

Teste propuse spre rezolvare (fonetică, fonologie, lexicologie, stilistică) 94

Bibliografie selectivă 145

Scanned with OKEN Scanner

CUVÂNT ÎNAINTE

Lucrarea de faţă îşi propune să ofere un instrument de lucru profitabil, sperăm, elevilor (în vederea pregătirii concursurilor de limba română şi de admitere), absolvenţilor de liceu (în pregătirea concursului de admitere în învăţământul postliceal care formează învăţători ori în învăţământul superior umanist de stat sau particular, în cele peste 100 de facultăţi cu profil filologic sau nefilologic, juridic, teologic, istoric, psihopedagogic), profesorilor de limba română din şcoli şi licee, precum şi studenţilor şi persoanelor interesate de exprimarea corectă, nuanţată şi expresivă în limba română, cu alte cuvinte de cultivarea exprimării corecte, de cunoaşterea obiectivelor morfologiei, sintaxei, foneticii şi fonologiei, lexicologiei şi stilisticii, a structurilor şi normelor limbii române literare.

Culegerea cuprinde în prima parte exerciţii fonetice, lexicale, gramaticale şi stilistice de la concursurile de admitere organizate în învăţământul superior clujean rezolvate şi nerezolvate , precum şi baremul acestora, iar, în partea a doua, teste / exerciţii / fraze propuse de autor spre rezolvare, însoţite de o bibliografie selectivă pentru domeniile vizate.

În rezolvarea testelor / exerciţiilor recomandăm:

a) Mircea Goga, *Limba română. Fonetică şi fonologie. Lexicologie. Stilistică*, Cluj-Napoca, Ed. Dacia, 1996.

b) Mircea Goga, *Limba română. Morfologie. Sintaxă. Ghid de analiză morfosintactică*, Cluj-Napoca, Ed. Dacia, 1996, ed. a II-a, 1998.

c) Lucia Uricaru Mircea Goga, *Verbe româneşti*, Cluj-Napoca, Ed. Echinox, 1995; ed. a II-a, 1997.

d) G. Gruiţă, *Gramatica normativă. 77 de întrebări, 77 de răspunsuri*, Cluj-Napoca, Ed. Dacia, 1994; ed. a II-a, 1998.

Succes!

AUTORUL

Scanned with OKEN Scanner

LISTA DE SIGLE ŞI ABREVIERI

Ac.	acuzativ
acc.	accentuat,ă
act.	activă
adj.	adjectiv, adjectival,ă
adv.	adverb, adverbial,ă
advers.	adversativă
afirm.	afirmativ,ă
ag.	de agent
AG	completivă de agent
APOZ	subordonată apozitivă
apoz.	apoziţie, apoziţional
aprop.	de apropiere
art.	articol, articulat
at., atr.	atribut
AT	subordonată atributivă
aux.	auxiliar
c.	comun
cag.	complement de agent
CAG	subordonată completivă de agent
calif.	calificativ
card.	cardinal
cf.	confer, compară
cc.	complement circumstanţial
cd.	complement direct
CD	subordonată completivă directă
ci.	complement indirect
CI	subordonată completivă indirectă
circ.	circumstanţial,ă
CL	subordonată circumstanţială de loc

Scanned with OKEN Scanner

CM	subordonată circumstanţială de mod
CNS	subordonată circumstanţială consecutivă
col.	colectiv
com.	compus
comp.	comparativ
compl.	complement
concl.	conclusiv,ă
condiţ.opt.	modul condiţional optativ
conj.	conjuncţie, conjuncţional
conj(ug).	conjugare
constr.	construcţie
coord.	coordonat,ă, coordonatoare
cop.	copulativ,ă
CT	subordonată circumstanţială de timp
CŢ	subordonată circumstanţială condiţională
CV	subordonată circumstanţială concesivă
CZ	subordonată circumstanţială cauzală
cz.	cauzal
D.	dativ
dat.	datival
def.	defectiv
demonstr.	demonstrativ
dep.	depreciativ
depărt.	de depărtare
det.	determină
dezv.	dezvoltat,ă
DEX	*Dicţionarul explicativ al limbii române*, Bucureşti, EARSR, 1975
diat.	diateza
disj.	disjunctivă
distr.	distributiv

Scanned with OKEN Scanner

d.p.d.v.	din punct(ul) de vedere
EA	Editura Academiei
EARSR	Editura Academiei R.S.R.
EDP	Editura Didactică şi Pedagogică
eg.	de egalitate
enunţ.	enunţiativă
encl.	enclitic
e.p.s.	element predicativ suplimentar
ES	Editura Ştiinţifică
ESE	Editura Ştiinţifică şi Enciclopedică
ESPLA	Editura de Stat pentru Literatură şi Artă
ex.	exemplu
exc.	de excepţie
excl.	exclamativă
expr.	exprimat, expresie
f.	fără
fam.	familiar
f.f.s.	fără funcţie sintactică
fem.	feminin
flex.	flexionar
G.	genitiv
GA	*Gramatica limbii române*, Bucureşti, EA, 1966
gen.	genitival
ger.	gerunziu
gr.	gradul
gram.	gramatical
hot.	hotărât

Scanned with OKEN Scanner

ident.	de identitate, identificare
imper.	imperativ,ă
imperf.	imperfect
impers.	impersonal
incid.	incident,ă
indep.	independentă
ind.,indic.	indicativ
ineg.	de inegalitate
inf.	infinitiv, infinitivală
infer.	de inferioritate
interj.	interjecţie
interog.	interogativ,ă
intranz.	intranzitiv
invar.	invariabil
izol.	izolat
întăr.	de întărire
juxt.	juxtapusă
l.	de loc
LL	*Limbă şi literatură*
LLR	*Limba şi literatura română*
loc.,locuţ.	locuţiune
loc.adj.	locuţiune adjectivală
loc.adv.	locuţiune adverbială
loc.conj.	locuţiune conjuncţională
loc.interj.	locuţiune interjecţională
loc.prep.	locuţiune prepoziţională
loc.subst.	locuţiune substantivală
loc.vb.	locuţiune verbală
LR	*Limba română*

Scanned with OKEN Scanner

LRC	*Limba română contemporană*, vol.I, sub coordonarea acad.I.Coteanu, Bucureşti, 1974; vol.II, Bucureşti, 1975
masc.	masculin
m.m.c.p.	mai mult ca perfectul
m.m.ob.	mai multe obiecte
m.m.pos.	mai mulţi posesori
mult.	multiplu
multipl.	multiplicativ
N	nominativ
nom.	nominatival, nominal
neacc.	neaccentuat
neart.	nearticulat
necirc.	necircumstanţial
neg.	negativ, ă
nehot.	nehotărât
nepers.	nepersonal
nepred.	nepredicativ
nereg.	neregulat
n.p.	nume predicativ
n.pr.	nume propriu
nr.	număr
num.	numeral
opt.	optativ
ord.	ordinal
p.	pagina
P.p.	propoziţie principală
part.	participiu
partic.	particulă

Scanned with OKEN Scanner

pas.	pasivă
perf.c.	perfectul compus
perf.s.	perfectul simplu
pers.	persoană
pl.	plural
PLG	*Probleme de lingvistică generală*, IV, Bucureşti, EARSR, 1959-1967
pos.	posesiv
poz.	pozitiv
PR	subordonată predicativă
pr.	propriu
PR.SUPL.	subordonată predicativă suplimentară
pred.	predicat, predicativ
prep.	prepoziţie
prepoz.	prepoziţional
prez.	prezent
princ.	principal,ă
procl.	proclitic
pron.	pronume
pronom.	pronominal
prop.	propoziţie
prov.	provenit
R.	propoziţie regentă
refl.	reflexiv,ă
rel.	relativ,ă
s.	simplu
SB	subordonată subiectivă
sb.	subiect
SCL	*Studii şi cercetări lingvistice*
sec.	secundară

Scanned with OKEN Scanner

sg.	singular
SLU	*Studii de literatură universală*
subînţ.	subînţeles
subord.	subordonatoare, subordonată
subst.	substantiv, substantival
suf.	sufix
super.	de superioritate
superl.	superlativ
şt.	ştiinţific
t.	timp
term.	terminaţie
tranz.	tranzitiv,ă
unipers.	unipersonal
v.	vezi
V	vocativ
val.	valoare
var.	variabil,ă
vb.	verb, verbal,ă

Scanned with OKEN Scanner

TESTE
de la concursurile de admitere organizate în învăţământul superior clujean

REZOLVATE

Universitatea „Babeş-Bolyai" Cluj-Napoca
Facultatea de Litere

1990

1. A) Să se facă analiza frazei de mai jos (se va reproduce fiecare propoziţie, arătându-se în dreptul ei felul şi raporturile în care se află):

Din chipul [1]/ (*cum*) *se ţinea* Rusu, [2]/ *înţelesei* repede [1]/ (că) *nu era beat*, ci numai *cu chef*, [3]/ adică (cum) îi *şade* românului mai bine [4]/ dar / şi (cum) *era mai de primejdie*, [5]/ însă [6]/ (cu toate că) *avea* chef de bucluc [7]/ (ce) *se citea* pe faţa lui, [8]/ *nu* mă *putui* opri [6]/ (*să*) *mă simt* atras de acest om plin de viaţă, cu tot sufletu-i vesel în ochi şi pe figură.[9]/

1. Din chipul... înţelesei repede = P.p., coord. advers. cu 6
2. cum se ţinea Rusu = AT, det.1
3. că nu era beat, ci numai cu chef = CD, det.1
4. adică cum îi şade românului mai bine = APOZ, det.3, coord. advers. cu 5
5. dar şi cum era mai de primejdie = APOZ, det.3, coord. advers. cu 4
6. însă ... nu mă putui opri = P.p., coord. advers. cu 1
7. cu toate că avea chef de bucluc = CV, det.8
8. ce se citea pe faţa lui = AT., det.7
9. să mă simt atras de acest om plin de viaţă, cu tot sufletu-i vesel în ochi şi pe figură. = CI, det.6

1. B) Să se analizeze sintactic şi morfologic cuvintele:

cum - cc. de mod, expr. prin adv. rel. de mod
înţelesei - pred. vb., expr. prin vb. pred., tranz., diat. act., conjug. a III-a, ind., perf. simplu, pers.I, sg., forma afirm.
beat - nume pred., expr. prin adj. calif. var., 4 forme flex., masc., sg., N., poz.

Scanned with OKEN Scanner

cu chef - nume pred., expr. prin subst., c.,s., neutru, sg., Ac., cu prepoz. *cu*., neart.
românului - ci, expr. prin subst., c., s., masc., sg., D., art. hot. *lui*
chef - cd, expr. prin subst., c.,s., neutru, sg., Ac., neart.
de bucluc - atr. subst. prepoz., expr. prin subst., c.,s., neutru, sg., Ac., cu prepoz. *de*, neart.
ce - sb., expr. prin pron. rel., invar., N.
lui - atr. pron. gen.,expr. prin pron. pers.,pers. a III-a, masc., sg., G.
mă (opri) - cd, expr. prin vb. pred., intranzitivizat, diat. refl., cu pron. refl. în Ac., conjug. a IV-a, inf., prez., forma afirm.
de om - c. de ag., expr. prin subst., c., s., masc., sg., Ac., cu prep. *de*, neart.
de viaţă - ci, expr. prin subst., c.,s., fem., sg., Ac., cu prep. *de* neart.
tot - atr. adj., expr. prin adj. nehot., neutru, sg., Ac.
-i - atr. pron. dat.,expr. prin pron. pers., pers. a III-a, masc., sg., D. pos., forma neacc.
vesel - atr. adj., expr. prin adj. calif., var., 4 forme flex., neutru, sg., Ac., poz.

1991

I. Se dau structurile de mai jos. Să se răspundă cerinţelor indicate între paranteze.
Notă: Abrevierea c.s. = cuvântul subliniat

Instrucţiuni:
a) La rezolvare, se va repeta numărul curent şi structura, iar soluţia se va da la dreapta structurii, fără abrevieri.
b) A se respecta ordinea de pe tablă.

1. Mi-i *drag* să călătoresc. (c.s.: parte de vorbire, funcţie sintactică) = adverb de mod, nume predicativ.
2. A început *să plouă*. (felul subordonatei) = subiectivă.
3. Ion este hotărât *să reuşească*. (felul subordonatei) = completivă indirectă.
4. L-a convins datorită puternicelor sale *argumente*. (c.s.: caz, funcţie sintactică) = dativ, cu prepoz. *datorită*, compl. circ. instrumental.
5. Sosirea lor în *gară* ne-a surprins. (c.s.: caz, funcţie sintactică) = acuzativ, cu prepoziţia simplă *în*, atribut substantival prepoziţional.
6. *Dacă te ceartă* este *pentru că te iubeşte*. (felul subordonatei) = dacă te ceartă = subiectivă; pentru că te iubeşte = cauzală.

Scanned with OKEN Scanner

7. Pare *ciudat* că n-a venit. (c.s.: parte de vorbire, funcţie sintactică) = adverb, nume predicativ.
8. Nu s-a aflat *nimic* despre Maria. (c.s.: parte de vorbire, funcţie sintactică) = pronume negativ, subiect.
9. Părerea lui era contrară *binelui-simţ*. (c.s.: caz, funcţie sintactică) = dativ, complement indirect.
10. Bucuros *că a ştiut*, a telefonat părinţilor. (felul subordonatei) = că a ştiut = completivă indirectă.
11. Acest fenomen poate *fi înţeles* uşor. (c.s.: parte de vorbire, mod, timp, diateză, funcţie sintactică) = verb predicativ (a înţelege) infinitiv, prezent, diateza pasivă, complement direct.
12. A venit din propria-*i* iniţiativă. (c.s.: parte de vorbire, caz, funcţie sintactică) = pronume personal, dativ posesiv, forma neaccentuată, atribut pronominal datival (determină subst. *iniţiativă*).
13. Succesul *iubitei* sale fiice l-a bucurat. (c.s.: parte de vorbire, caz, funcţie sintactică) = adjectiv calificativ variabil, genitiv, atribut adjectival (are forma articulată, cu articolul hot. enclitic *i*, fiind antepus).
14. Putem să vă fim de vreun *folos*? (c.s.: parte de vorbire, caz, funcţie sintactică) = substantivul în acuzativ în locuţiune adjectivală - nume predicativ.
15. *De vreme ce plouă*, stăm acasă. (felul subordonatei) = cauzală.
16. Credeţi-mă *că nu l-am văzut*. (felul subordonatei) = completivă directă (verbul *a crede* fiind dublu tranzitiv).
17. Este bine ştiut *că vine*. (felul subordonatei) = subiectivă.
18. Fânul *este cosit* la timp. (c.s.: mod, timp, felul predicatului) = verb predicativ (*a cosi*) - diateza pasivă - indicativ prezent, predicat verbal.
19. Părerile *lor* sunt împărţite. (c.s.: parte de vorbire, caz, funcţie sintactică) = pronume personal, genitiv, atribut pronominal genitival.
20. Îi place *să studieze*. (felul subordonatei) = subiectivă.
21. Se sfieşte *să-şi spună părerea*. (felul subordonatei) = completivă indirectă.
22. Le-am scris părinţilor *noştri*. (c.s.: parte de vorbire, caz, funcţie sintactică) = adjectiv posesiv, dativ, atribut adjectival.

II. Construiţi câte un exemplu pentru fiecare din cerinţele de mai jos:

Instrucţiuni:
a) La rezolvare, se va repeta numărul curent şi cerinţa, iar exemplul se va scrie la dreapta cerinţei.

780863

BIBLIOTECA JUDEŢEANĂ "GH. ASACHI" IAŞI

Scanned with OKEN Scanner

b) A se respecta ordinea de pe tablă.

1. Relativul *ce* să fie atribut adjectival:
   Ştiu / (*ce*) excursie vei face./
2. Un complement indirect în dativ care să determine un adjectiv:
   Tutunul e dăunător *sănătăţii*.
3. O propoziţie în care să existe un verb la infinitiv prezent, diateza pasivă:
   El poate *fi criticat* pe drept cuvânt.
4. O propoziţie în care să existe un verb la infinitiv perfect, diateza activă:
   Înainte de *a fi mers* acolo trebuia (să) spui.
5. Un verb la gerunziu cu funcţie de complement circumstanţial de timp:
   Înserându-se, am plecat.
6. Un atribut pronominal în genitiv cu prepoziţie:
   Caietele *din faţa lui* sunt ale mele.
7. Relativul *ce* să fie complement direct:
   Nu ştiu / (*ce*) vorbeşte./
8. Daţi, pe cazuri, formele accentuate ale pronumelui reflexiv de persoana a III-a, singular, dativ: *sieşi, sie;*
   acuzativ: *(pe) sine*.
9. Relativul *care* să fie complement indirect în dativ:
   Îi cunoşti pe cei / (*cărora*)le-am dat telefon./
10. Un verb la gerunziu, cu funcţia de complement direct.
    Aud *cântând*.
11. Relativul *cum* să fie nume predicativ:
    Ştiu / (*cum*) este el./
12. Un verb la gerunziu, diateza pasivă, cu funcţie de complement de cauză:
    Fiind jignit, s-a supărat foc.
13. Relativul *care* să fie atribut pronominal genitival:
    Cartea, / (*ale cărei*) coperte sunt roşii, / e a mea./
14. Predicat verbal exprimat prin verb la viitor anterior, diateza pasivă:
    Când vei fi acolo, noi *vom fi fost primiţi* deja de gazde.
15. Nume predicativ exprimat prin adverb:
    Este *foarte bine* / (să) vii./
16. Un substantiv în genitiv cu prepoziţie să fie complement de timp:
    Înaintea orei 9 beau o cafea.
17. Conjuncţia *dacă* să introducă o cauzală:
    (*Dacă*) a întîrziat, / a fost pus absent./
18. Relativul *care* să fie complement de cauză:
    Boala, (*datorită căreia*) ai zăcut, e contagioasă.

Scanned with OKEN Scanner

III. Textul de mai jos conţine greşeli de ortografie.
a) Pe ciornă, copiaţi-l aşa cum este pe foaie/tablă.
b) Pe curat, transcrieţi-l corect.

Atenţie! respectarea instrucţiunilor este strict obligatorie.

1. Să nu mai fi nepăsător.
2. Eu veni-i cu trenul.
3. Mie mii indiferent dacă vii sau nu vi.
4. I-am văzut cu proprii mei ochi.
5. Cartea aceia predatu-o-ai la bibliotecă?
6. Copiii, văzu-tu-mi-i-ai la ştrand?
7. A creeat ce nimeni nu mai creează astăzi şi nici nu va mai creea vreodată.
8. Foile aceleeaşi cărţi s-au înegrit.
9. Pe Maria, întâlni-tu-o-ai ieri?
10. Am stat de vorbă cu palavragii aceea.
11. Nu fi indolent când ştii că nu trebuie să fii astfel.
12. Mă sfii să-i spun totul.
13. Au fost de faţă preşedintele şi patru simplii membri.
14. Fi-ţi mai integrii cum trebuie să fie toţi arbitrii.

Rezolvare:

1. – Să nu mai fii nepăsător!
2. Eu venii cu trenul.
3. – Mie mi-i indiferent dacă vii sau nu vii.
4. I-am văzut cu propriii mei ochi.
5. – Cartea aceea predatu-o-ai la bibliotecă?
6. – Copiii văzutu-mi-i-ai la ştrand?
7. A creat ce nimeni nu mai creează astăzi şi nici nu va mai crea vreodată.
8. Foile aceleiaşi cărţi s-au înnegrit.
9. – Pe Maria întâlnitu-o-ai ieri?
10. Am stat de vorbă cu palavragiii aceia.
11. – Nu fi indolent când ştii că nu trebuie să fii astfel!
12. Mă sfiii să-i spun totul.
13. Au fost de faţă preşedintele şi patru simpli membri.
14. – Fiţi mai integri, cum trebuie să fie toţi arbitrii!

Scanned with OKEN Scanner

1992

I. Se dau structurile de mai jos.
Instrucţiuni: la rezolvare, se va repeta numărul curent şi structura, iar soluţia se va da la dreapta structurii, fără abrevieri. A se respecta ordinea de pe foaie/tablă.

I. a) Să se delimiteze subordonatele şi să se arate felul lor.
1. Dat fiind faptul că a citit mult, este foarte informat.
2. A reuşit, întrucât a muncit intens.
3. L-am făcut să se răzgândească.
4. Mă deranjează că n-ai sosit la timp.
5. E prea greu sacul ca să-l poţi ridica.

I. b) Să se analizeze morfologic şi sintactic cuvintele subliniate.
6. Părerea lor a fost conformă *aşteptărilor*.
7. A acţionat potrivit *convingerilor* sale.
8. Elevul, *căruia* i s-a dat cartea, a restituit-o.
9. Nu s-a întâmplat ceva *deosebit*.
10. I-am dat fetiţei *ei* o carte.
11. Excursia lor la *mare* a fost reuşită.
12. Cărţile *lor* sunt valoroase.
13. Ei au sosit înaintea *celorlalţi*.
14. Şi-a păstrat bunu-*i* renume.
15. Ei sunt copiii *noştri*.
16. Elevii conştiincioşi sunt împotriva *indolenţei*.
17. Noutăţile *vor fi transmise* curând.
18. Este *ciudat* că nu ne-a scris.

II. Construiţi câte un exemplu pentru fiecare din cerinţele de mai jos.

Instrucţiuni: la rezolvare, se va repeta numărul curent şi cerinţa, iar exemplul se va scrie la dreapta cerinţei. A se respecta ordinea de pe foaie/tablă.
1. Un subiect exprimat prin verb la infinitiv prezent, diateza pasivă.
2. Un predicat verbal, exprimat printr-un verb la conjunctiv perfect, diateza pasivă.
3. Un complement indirect, în acuzativ cu prepoziţie, subordonat unui adjectiv.
4. Un complement indirect exprimat prin verb la gerunziu.
5. Un atribut substantival prepoziţional în dativ.
6. Relativul *cum* să fie nume predicativ.
7. Relativul *care* să fie atribut adjectival în acuzativ.

Scanned with OKEN Scanner

8. Despărţiţi în silabe: *inapt, atlet, funcţie, subofiţer, descrie.*
9. Un complement de timp, exprimat printr-un verb la gerunziu, diateza reflexivă.

III. Textul de mai jos conţine greşeli de ortografie.

a) Pe ciornă, copiaţi-l aşa cum este pe foaie/tablă.

b) Pe curat, transcrieţi-l corect.

1. Eu nu-i auzi-i vorbind.
2. Ai să devi profesor.
3. Unii dintre membrii au fost absenţi.
4. Ne-am adresat aceleeaşi autorităţi.
5. Unii ne crează complicaţii.
6. Cartea aceea, cititu-ai?
7. Lui nu i egal dacă vii sau nu vii.
8. Proprii noştri elevi ne vor da satisfacţii.
9. Caută să nu mai fi nepăsător.

Rezolvare:

I. a) Să se delimiteze subordonatele şi să se arate felul lor.

1. Dat fiind faptul [1]/ (că) *a citit* mult [2]/ *este foarte informat.*[1]/
   2 = atributivă, det.1
2. *A reuşit*, [1]/ (întrucât) *a muncit* intens.[2]/
   2 = cauzală
3. L-*am făcut* [1]/ (să) *se răzgândească.*[2]/
   2 = predicativă suplimentară, det.1
4. Mă *deranjează* [1]/ (că) *n-ai sosit* la timp.[2]/
   2 = subiectivă, det.1
5. *E prea greu* sacul [1]/ (ca *să*)-l *poţi* ridica.[2]/
   2 = consecutivă, det.1

I. b) Să se analizeze sintactic şi morfologic cuvintele subliniate.

aşteptărilor - complement indirect - substantiv comun, simplu, feminin, plural, dativ, articulat cu articolul hotărât enclitic *-lor.*

(potrivit) *convingerilor* - complement circumstanţial de mod - substantiv comun, simplu, feminin, plural, dativ cu prepoziţia *potrivit*, articulat cu articolul hotărât enclitic *-lor.*

căruia - complement indirect - pronume relativ variabil, masculin, singular, dativ.

deosebit - atribut adjectival - adjectiv variabil cu 4 forme flexionare, neutru, singular, nominativ, gradul pozitiv.

Scanned with OKEN Scanner

ei - atribut pronominal genitival - pronume personal, persoana a III-a, feminin, singular, genitiv.

(la) *mare* - atribut substantival prepoziţional - substantiv comun, simplu, feminin, singular, acuzativ, cu prepoziţia simplă *la*, nearticulat.

lor - atribut pronominal genitival - pronume personal, persoana a III-a, masculin, singular, genitiv.

(înaintea) *celorlalţi* - complement circumstanţial de timp - pronume demonstrativ de diferenţiere, masculin, plural, genitiv cu prepoziţia *înaintea*.

-i - atribut pronominal dativ - pronume personal, persoana a III-a, masculin, singular, dativ posesiv, forma neaccentuată.

noştri - atribut adjectival - adjectiv pronominal posesiv, persoana I, masculin, plural, nominativ, mai multe obiecte posedate, mai mulţi posesori.

(împotriva) *indolenţei* - nume predicativ - substantiv comun, simplu, feminin, singular, genitiv, cu prepoziţia *împotriva*, articulat cu articol hotărât enclitic *-i*.

vor fi transmise - predicat verbal - verb predicativ intranzitivizat, diateza pasivă, conjugarea a III-a, indicativ, viitor, persoana a III-a, plural, forma afirmativă.

ciudat - nume predicativ - adverb de mod, gradul pozitiv.

II. Construiţi câte un exemplu pentru fiecare cerinţă:

1. Un subiect exprimat prin verb la infinitiv prezent, diateza pasivă:
   A fi respectat de toţi e o mare satisfacţie.
2. Un predicat verbal exprimat printr-un verb la conjunctiv perfect, diateza pasivă:
   Mi-ar fi plăcut (ca) el *(să) fi fost* mai bine *îndrumat*.
3. Un complement indirect în acuzativ cu prepoziţie, subordonat unui adjectiv:
   Avea sufletul plin *de mândrie*.
4. Un complement indirect exprimat prin verb la gerunziu:
   S-a plictisit *stând*.
5. Un atribut substantival prepoziţional în dativ:
   Meciul *conform regulamentului* a avut loc.
6. Relativul *cum* să fie nume predicativ:
   El este (*cum*) părea.
7. Relativul *care* să fie atribut adjectival în acuzativ:
   Ştiu / pe (*care*) băiat îl cauţi.
8. Despărţiţi în silabe:
   inapt = in-apt; atlet = a-tlet; funcţie = func-ţi-e;
   subofiţer = sub-o-fi-ţer; descrie = de-scri-e.

Scanned with OKEN Scanner

9. Un complement de timp exprimat printr-un verb la gerunziu, diateza reflexivă:
Înserându-se, am aprins lumina.

III. Transcrierea corectă a textului:
1. Eu nu-i auzii vorbind.
2. – Ai să devii profesor.
3. Unii dintre membri au fost absenţi.
4. Ne-am adresat aceleiaşi autorităţi.
5. Unii ne creează complicaţii.
6. – Cartea aceea cititu-o-ai?
7. – Lui nu i-i egal dacă vii sau nu vii.
8. Propriii noştri elevi ne vor da satisfacţii.
9. – Caută să nu mai fii nepăsător!

NEREZOLVATE

1993

I. Se dau structurile de mai jos.
Instrucţiuni: la rezolvare, se va repeta numărul curent şi structura, iar soluţia se va da la dreapta structurii, fără abrevieri. A se respecta ordinea de pe foaie/tablă.

I. a) Să se delimiteze subordonatele şi să se arate felul lor:
1. Oricum i-ai argumenta, nu-l poţi convinge.
2. Nu mi-a trecut prin cap să-i telefonez.
3. Tot ce s-a spus e adevărat.
4. Convinsă că e bine pregătită, Maria s-a prezentat la examen.
5. Ion pare să se fi hotărât.
6. El s-a decis să plece.

I. b) Să se analizeze morfologic şi sintactic cuvintele subliniate:
7. Datorită insistenţelor *lor*, am renunţat la excursie.
8. *Normal* era să nu mai plece.
9. Au fost recunoscute bunele-*i* intenţii.
10. A ajuns să nu-i mai placă *nimic*.
11. Bunului *tău* prieten nu i-ai scris de mult timp.
12. Este contrar *bunului-simţ* să nu saluţi.
13. Această soluţie nu poate *fi acceptată*.

Scanned with OKEN Scanner

14. E prea *târziu* să-i mai scrii.
15. Porumbul a fost cules şi apoi *depozitat*.
16. A avut un comportament adecvat noului său *statut* social.
17. Pomii au fost plantaţi împrejurul celui mai frumos *lac* de agrement.
18. Sosirea ta neaşteptată din *vacanţă* ne-a surprins.

II. Construiţi câte un exemplu pentru fiecare dintre cerinţele de mai jos:

Instrucţiuni: la rezolvare se va repeta numărul curent şi cerinţa, iar exemplul se va scrie la dreapta cerinţei. A se respecta ordinea de pe tablă/foaie.

1. Un complement indirect în genitiv cu prepoziţie.
2. Formulaţi câte un enunţ care să conţină cuvintele: *forţat, a emigra, fortuit, a imigra*.
3. Construiţi o subordonată consecutivă introdusă prin *ca să*.
4. Relativul *care* să fie complement indirect în dativ.
5. Declinaţi pronumele *tu*.
6. Un complement indirect în dativ, care să determine un adverb.
7. Un atribut substantival dativ cu prepoziţie.
8. Relativul *care* să fie atribut pronominal genitival.
9. Un complement de cauză în dativ cu prepoziţie.

III. a) Textul de mai jos conţine greşeli de ortografie.
Pe ciornă, copiaţi-l aşa cum este pe foaie/tablă.
Pe curat, transcrieţi-l corect.

1. Cei doi miniştrii au fost membrii şi în guvernul precedent.
2. Nu fii indolent, ca să nu fii criticat.
3. Mânca-u-ar tata de fetiţă.
4. Repetarea aceleeaşi greşeli este supărătoare.
5. Ne-ar critica până şi proprii noştri prieteni.
6. El, de atunci, nu-l mai agreiază.

III. b) Enunţurile de mai jos conţin greşeli de limbă. Identificaţi-le, arătaţi de ce natură sunt şi scrieţi corect fiecare enunţ.

7. Scopul care ni-l propunem este nobil.
8. Ei au câştigat destui de mulţi bani.
9. Noi am convenit de comun acord să revenim din nou aici.

Scanned with OKEN Scanner

1994

I. Se dau structurile de mai jos.

Instrucţiuni: la rezolvare, se va repeta numărul curent şi structura, iar soluţia se va da la dreapta structurii, fără abrevieri. A se respecta ordinea de pe foaie/tablă.

I. a) Să se arate felul subordonatelor din frazele de la 1 şi 6.

1. N-ar merita ca, după cele aflate, să te mai consumi.
2. Hotărât să reuşească, Ion a muncit mult.
3. Dacă tot ai început, continuă!
4. El şi-a luat umbrela, fără a se fi comunicat că va ploua.
5. Dacă vine atât de des este pentru a-şi vedea părinţii.
6. Ajungând ce şi-a dorit, era fericit.

I. b) Să se analizeze morfologic şi sintactic cuvintele subliniate:
Nu se vor menţiona decât: ce este cuvântul subliniat ca parte de vorbire, felul, cazul, modul, timpul, diateza şi funcţia sintactică.

7. Nu mi-a plăcut niciodată acest *comportament*.
8. Bunilor *voştri* prieteni le-am adus o veste îmbucurătoare.
9. N-am ştiut înaintea *căror* copii a sosit Ioana.
10. Nu este *înţelept* să mai zăbovim.
11. Sunt de *părere* că s-a procedat corect.
12. Carpaţii *sunt împărţiţi* în trei ramuri principale.
13. Problema s-a rezolvat potrivit celor mai optimiste *aşteptări*.
14. Din parte-*i*, puteai face orice.
15. S-a adoptat o hotărâre *privind* circulaţia rutieră.
16. Înainte de *a fi fost avansat*, a muncit mult.
17. Copilului *lui* nu-i lipseşte nimic.
18. Crescând foarte mult *temperatura*, apa s-a evaporat.

II. a) Construiţi câte un exemplu pentru fiecare dintre cerinţele de la 1 la 7.

1. Un atribut pronominal prepoziţional exprimat prin pronume reflexiv în acuzativ.
2. Un complement indirect în dativ, al unui adverb, exprimat printr-un substantiv.
3. Un atribut adjectival în dativ exprimat prin relativul *care*.
4. Un complement de loc prepoziţional în genitiv exprimat prin relativul *care*.
5. Un complement direct exprimat printr-un verb la gerunziu.

Scanned with OKEN Scanner

6. Un nume predicativ exprimat prin interogativul *ce*.
7. Un atribut substantival dativ cu prepoziţie.

II. b) Se dau cuvintele: *a fabula, lucrativ, a desemna, a exulta*;
(1) exprimaţi-le sensul şi (2) încadraţi-le în câte o propoziţie.

9. Se dau patru exemple:
– o nuvelă a cărui titlu;
– nişte copii a căror părinţi;
– un elev al cărui tată;
– o elevă a cărui frate.
Corectaţi-le pe cele greşite.

III. a) În enunţurile de mai jos există greşeli de ortografie. Transcrieţi enunţurile corectând greşelile.

1. Agreazăl că-i băiat bun!
2. Să nu fi supărat!
3. Aceleeaşi probleme i s-au propus două soluţii.
4. Lui nu i indiferent rezultatul.
5. I-am văzut cu proprii mei ochi.

III. b) Se dau următoarele patru enunţuri, dacă sunt greşite, transcrieţi-le corect.

6. L-am apărat ca şi prieten.
7. Din punct de vedere al disciplinei, situaţia este acceptabilă.
8. Cartea care am citit-o era a ta.
9. Trebuie să aibe răbdare.

1995

Facultatea de Jurnalistică
Facultatea de Biblioteconomie
Facultatea de Administraţie Publică
Facultatea de Teologie Ortodoxă

I. Se dau frazele de mai jos.
(a) Să se arate felul subordonatelor.
(b) Să se analizeze morfologic şi sintactic cuvintele subliniate.

1. N-am putut afla *cine* este autorul.
2. Preocupat să prindă trenul, şi-a uitat biletul acasă.
3. Subiectul de *azi* e mai uşor decât mă aşteptam.
4. Mare *lucru* e să-i poţi împăca pe toţi.

Scanned with OKEN Scanner

5. Dă-mi voie să nu fiu de *acord* cu absurda-*i* propunere.
6. E destul de târziu ca să mai mergem în vizită la familia *sa*.
7. Nu *mă* interesează *cum* a fost cu respingerea ofertei tale.
8. E unanim recunoscut că el merita *să fie promovat*.

II. a) Construiţi câte un exemplu în care să apară:
1. Un verb la indicativ, viitor anterior, diateza pasivă, persoana a III-a, singular.
2. Un atribut pronominal genitival exprimat prin relativul *care*.
3. Un complement de cauză exprimat printr-un verb la gerunziu, diateza pasivă.
4. Un atribut adjectival exprimat prin numeral cardinal distributiv în Ac.
5. Un atribut adjectival exprimat prin adjectiv pronominal posesiv în D.

II. b) Rezolvaţi cerinţele formulate de la 6 la 9.
6. Conjugaţi verbul *a crea* la conjunctiv prezent, diateza activă.
7. Funcţiile necircumstanţiale ale infinitivului (cu exemple).
8. Valorile morfologice ale cuvântului *un* în limba română (cu exemple).
9. Formele adjectivului pronominal de întărire (la N.- Ac., toate persoanele, genurile şi numerele), întrebuinţate pe lângă pronumele personale.

III. a) Transcrieţi enunţurile de mai jos, corectând greşelile de ortografie.
1. Ia nu mai ştii atâtea!
2. Mie nu-mi priii tratamentul urmat.
3. Era bine să fii venit şi tu.
4. S-a discutat pe marginea aceleeaşi probleme.
5. Gândi-tu-te-ai la ce ţi-am spus?

III. b) Rezolvaţi cerinţele de la 6 la 7.
6. Familia cuvântului *piatră*.
7. Patru exemple de schimbare a valorii gramaticale ca mijloc intern de îmbogăţire a vocabularului.

III. c) Transcrieţi şi subliniaţi varianta corectă.
8/a. La începutul anului acesta...
La începutul anului acestuia...
8/b. La sfârşitul celei de-a treia zi...
La sfârşitul celei de-a treia zile...
9/a. Datorită ploilor abundente şi a secetei...
Datorită ploilor abundente şi secetei...
9/b. De-a lungul râurilor şi al şoselelor...
De-a lungul râurilor şi a şoselelor...

Scanned with OKEN Scanner

Facultatea de Litere
Facultatea de Drept
Facultatea de Educaţie Fizică
Facultatea de Teologie Greco-Catolică

I. Se dau structurile de mai jos.
Instrucţiuni: la rezolvare, se vor repeta numărul curent şi structura, iar soluţia se va da la dreapta structurii, fără abrevieri. A se respecta ordinea de pe foaie.

I.a. Să se analizeze frazele de la 1 la 9.

1. A rămas silitor *cum* era şi pe vremea când l-am cunoscut.
2. Ajunge să-l contrazici o dată, ca el să-ţi poarte pică o *viaţă* întreagă.
3. Temător să nu rateze ocazia, Ion şi-a intensificat eforturile.
4. Ştefan a insistat să fie scutit de alte *obligaţii*.
5. E imposibil de motivat de ce a fost pedepsit numai el.
6. A lucrat mult, de aceea îl doare că nu este apreciat.
7. Ea nu pare să fie ce se pretinde.
8. Nu m-a impresionat răspunsul în sine, ci cum şi l-a formulat.
9. Nu mi-a reuşit să evit controversa.

I.b. Să se analizeze morfologic şi sintactic cuvintele subliniate din frazele de mai sus, precum şi cele subliniate în structurile de mai jos. Nu se vor menţiona decât: ce este cuvântul subliniat ca parte de vorbire, felul, modul, timpul, diateza, tranzitivitatea sau intranzitivitatea şi funcţia sintactică.

10. Se poate *merge* oriunde.
11. Fă-mi un amar de *bine*!
12. I-a prins bine sugestia *ta*.
13. Tot greul l-a lăsat pe *mine*.
14. Datorită cărui *fapt* a fost suspendat?
15. Decernarea de premii marilor noştri *campioni* a avut loc într-un cadru festiv.

II.a. Rezolvaţi cerinţele formulate de la 1 la 7.

1. Arătaţi pronumele care nu pot fi întrebuinţate ca adjective.
2. Întrebuinţaţi în enunţuri cuvântul *ce* cu următoarele valori: pronume interogativ în N; adjectiv interogativ în Ac.; pronume relativ în Ac.; adjectiv relativ în N.
3. Funcţiile circumstanţiale ale gerunziului (cu exemple).
4. Conjugaţi verbul *a agrea* la indicativ prezent, diateza activă.
5. Puneţi la imperativ negativ, singular, verbele: *a fi, a zice, a face, a duce*.
6. Declinaţi grupurile *aceeaşi carte* şi *omul acesta*.
7. Funcţiile necircumstanţiale ale supinului (cu exemple).

Scanned with OKEN Scanner

II.b. Construiţi câte un exemplu pentru fiecare dintre cerinţele de la 8 la 11.

8. Un complement circumstanţial de loc exprimat prin relativul *ce*.
9. O subordonată concesivă introdusă prin pronumele *orice*.
10. Un atribut adjectival exprimat prin adjectiv pronominal de întărire, feminin, singular, D., persoana a III-a.
11. Un complement indirect în D. care să determine un adverb.

III.a. Transcrieţi enunţurile de mai jos, corectând greşelile de ortografie:

1. Ochelarii, văzu-tu-mi-ai?
2. Pe urâta aceia, lua-u-ar zmeii!
3. Avem nevoie de cât mai mulţi arbitri integri.

III.b. Transcrieţi fraza următoare, punând virgulele necesare.

Ţie dragă amice pot să-ţi spun adevărul pentru că în general mă înţelegi dar ceilalţi cred eu nu vor fi receptivi ci indiferenţi chiar ostili.

III.c. Corectaţi greşelile de acord din:

(1) oameni a căror caracter;
(2) scriitor al cărei opere;
(3) studentă ai cărei colegi;
(4) fetiţa a cărui frate.

III.d. Transcrieţi exemplele de mai jos, subliniind varianta corectă.

(1) Tu urmai să pleci. - Tu urma să pleci.
(2) clasa întâi - clasa întâia
(3) Temele trebuie făcute. - Temele trebuiesc făcute.
(4) dat fiind condiţiile - date fiind condiţiile
(5) în ceea ce priveşte rezultatele - în ceea ce privesc rezultatele

III.e. Încadraţi următoarele cuvinte în câte o propoziţie:

a comemora
implacabil
mass-media
iminent

Scanned with OKEN Scanner

1996

Facultatea de Litere
Facultatea de Drept
Facultatea de Educaţie Fizică
Facultatea de Teologie Greco-Catolică

Instrucţiuni:
1. Fiecare punct (subpunct) se copiază separat pe foaia de concurs şi se analizează imediat.
2. Subiectele se rezolvă în ordinea dată.

I. Se dau următoarele fraze:

1. *Neîndoindu-se* că fiul *său* ar putea fi *străin* de cele întâmplate acolo, femeia, fără a i se mai fi adus şi alte *dovezi* de către *cei* din jurul *ei*, se năpusti asupra adversarilor, care se încăpăţânau să-*i* acuze băiatul, forţându-i să revină la hotărârile *lor* iniţiale.
2. Vă aduc la cunoştinţă, scumpii *mei* domni, că avem destul de multe date ca să fim convinşi că bunului nostru coleg nu-i este *avantajos* ce i s-a propus, *lucru care* e *de înţeles*, încât *fie*-mi *permis a avansa* o altă soluţie, *una inevitabil* contrară *variantei* anterioare.

Cerinţe:
(a) Analiza sintactică a frazelor (reproducerea propoziţiilor, felul acestora şi raporturile dintre ele).
(b) Analiza sintactică şi morfologică a cuvintelor subliniate.

II. a) 1. Se dă structura: *M-au impresionat bunele-i intenţii.*
Argumentaţi că *-i* nu poate fi atribut adjectival.
2. Subiectul exprimat prin verbe la mod nepersonal (cu exemple).
3. Termenii regenţi ai complementului indirect (cu exemple).
4. Daţi toate formele articolului posesiv (genitival). Fără exemple în propoziţie.
5. Funcţiile sintactice ale pronumelui personal în genitiv cu prepoziţie (cu exemple).

II. b) Construiţi câte un exemplu pentru cerinţele de mai jos.

1. O subordonată subiectivă având ca regent un verb la gerunziu.
2. O subordonată predicativă pe lângă un verb la infinitiv.
3. O subordonată atributivă care să aibă ca regent un numeral.
4. Un atribut verbal exprimat printr-un verb la infinitiv prezent, diateza pasivă.

Scanned with OKEN Scanner

5. Un complement circumstanţial de loc exprimat prin relativul *ce*.
6. Un atribut substantival în dativ fără prepoziţie.
7. Un atribut adjectival în genitiv exprimat prin relativul *care*.
8. Daţi câte un exemplu în care cuvântul *tot* să fie: (a) pronume nehotărât; (b) adjectiv pronominal nehotărât; (c) adverb.
9. Un atribut adverbial fără prepoziţie exprimat prin adverb de loc.

III. a) 1. Pleonasmul - definiţie şi cinci exemple.

2. Exemplificaţi următoarele situaţii de schimbare a valorii gramaticale (conversiune):

(a) adverb ——> prepoziţie;
(b) supin ——> substantiv;
(c) adjectiv ——> adverb;
(d) pronume personal ——> substantiv.

3. Hiatul - definiţie, exemple.

4. Daţi cinci reguli de utilizare obligatorie a virgulei sau a perechii de virgule (cu exemple).

5. Daţi trei reguli de interdicţie a utilizării virgulei (cu exemple).

III. b) 1. Se dau paronimele: *a investi - a învesti*; *a releva - a revela*. Explicaţi sensul fiecăruia şi daţi câte un exemplu.

2. Se dau următoarele prefixe: *hiper-, intra-, cvasi-, omni-, tele-, poli, orto, etero-, mega-, a-*. Explicaţi-le sensul şi daţi pentru fiecare câte un exemplu.

3. Subliniaţi varianta corectă:

a. M-am interesat de situaţia lui. / M-am interesat despre situaţia lui.
b. La sfârşitul celei de-a treia zi... / La sfârşitul celei de-a treia zile...
c. Tu erai să cazi. / Tu era să cazi.
d. Ei or să vină. / Ei o să vină.
e. servici / serviciu
f. a asambla / a ansambla
g. Mi-ar displace... / Mi-ar displăcea...
h. ora zece / orele zece
i. Eu continui... / Eu continuu...

Scanned with OKEN Scanner

Facultatea de Jurnalistică
Facultatea de Administraţie Publică
Facultatea de Ştiinţe Politice

Instrucţiuni:
1. Fiecare punct (subpunct) se copiază separat pe foaia de concurs şi se analizează imediat.
2. Subiectele se rezolvă în ordinea dată.

I. 1. *Fereşte-te*, domnul *meu*, să-l lauzi prea tare, oricât de bun *prieten* ţi-ar fi, că, după cum văd eu, îndată ce i s-a spus că i-a fost acordat marele *premiu*, a ajuns să nu mai poată *fi suportat* de oamenii din preajma *lui*, lăudându-se că-l consideri marea speranţă a literaturii române.
2. Dacă, încercând să redau trăsăturile acestui *nobil* chip am stăruit cam *mult* timp, *e* pentru că nu am obiceiul să ratez o ocazie ca *cea* de *azi*, silindu-mă, cu modestele-*mi* puteri, să arăt oamenilor *câţi* îngeri adevăraţi trăiesc printre noi, iar noi nu-i cunoaştem.

Cerinţe:
(a) Analiza sintactică a frazelor (reproducerea propoziţiilor, felul acestora şi raporturile dintre ele).
(b) Analiza sintactică şi morfologică a cuvintelor subliniate.

II. a) 1. Daţi cinci exemple de adjective care nu au grade de comparaţie.
2. Atributul adjectival - exprimare şi exemple.
3. Fie verbul *a fi*. Indicaţi, prin sinonime, cinci dintre sensurile lui şi formulaţi câte un exemplu pentru fiecare, în propoziţie.
4. Enumeraţi zece conjuncţii (locuţiuni conjuncţionale) prin care se introduce subordonata cauzală, fără exemple în frază.
5. Fie enunţurile: *Am dat altor copii mingea.* şi *Copiii altora sunt întotdeauna mai buni.* Ce deosebiri morfologice şi sintactice sunt între cuvintele *altor* şi *altora*?

II. b) Construiţi câte un enunţ pentru fiecare dintre cerinţele de mai jos.
1. Interogativul *cum* să fie nume predicativ.
2. Un complement circumstanţial de cauză exprimat prin pronume personal în acuzativ.
3. Un atribut adjectival exprimat prin adjectiv demonstrativ de identitate în genitiv, singular, feminin.
4. Relativul *care* să fie complement circumstanţial de mod în acuzativ.

Scanned with OKEN Scanner

5. O subordonată condiţională introdusă prin *să*.
6. O subordonată subiectivă pe lângă un verb la gerunziu.
7. Relativul *ce* să fie nume predicativ.

III. a) 1. Despărţiţi în silabe cuvintele *tablă* şi *vârstnic*. Enunţaţi regulile aplicate.
2. Se dau cuvintele polisemantice *carte* şi *casă*. Daţi-le sensurile şi formulaţi câte un exemplu pentru fiecare.
3. Se dau conjuncţiile *or* şi *ori*. Încadraţi-le în câte un enunţ.

III. b) Fie următorul text:

Mijloacele mass-media ne îngrozesc zilnic cu veşti de pe frontul tranziţiei. Dat fiind această situaţie disperată măsurile care le-a luat guvernul recent sunt simple paliative de aceea avertizăm guvernanţii acestei ţări că vor avea o toamnă fierbinte. Însăşi susţinătorii puterii or să aibe ezitări şi nu vor putea ca să adopte aceiaşi siguranţă în ceea ce privesc opţiunile lor politice. Pe de altă parte CDR ca şi conducător al forţelor de opoziţie este ineficace până nu va dispare discordia internă a cărui promotor a fost până nu demult PL'93.

Cerinţe: Identificaţi greşelile de limbă, arătaţi în ce constă fiecare şi daţi formele corecte.

Universitatea „Dimitrie Cantemir" Cluj-Napoca
Facultatea de Drept

1994

Încercuiţi litera care corespunde răspunsului corect:

I. Indicaţi funcţia sintactică a cuvintelor subliniate:
1. S-a săturat *aşteptând*.
a. subiect; b. nume predicativ;
c. atribut; d. complement indirect
2. Datorită *acestui* fapt, nu ne-am oprit aici.
a. atribut adjectival; b. complement indirect;
c. atribut adverbial; d. subiect
3. Nu se vede *nimic* pe stradă.
a. nume predicativ; b. subiect;
c. atribut; d. complement direct

Scanned with OKEN Scanner

4. *Ce* a devenit Popescu în ultimii ani?
a. nume predicativ; b. subiect;
c. atribut; d. complement direct

II. Indicaţi felul propoziţiilor subordonate din următoarele exemple:
5. Ce ţi-e scris, în frunte ţi-e pus.
a. predicativă; b. subiectivă;
c. completivă directă; d. atributivă
6. Se va vedea cum vei rezolva subiectele.
a. atributivă; b. completivă directă;
c. subiectivă; d. modală
7. Gândul cum să te întâmpine nu-l mai slăbea.
a. atributivă; b. modală;
c. cauzală; d. temporală
8. S-a făcut ce a dorit: studentă.
a. subiectivă; b. cauzală;
c. modală; d. predicativă

III. Indicaţi partea de vorbire a cuvintelor subliniate:
9. Este *un tânăr* minunat.
a. substantiv; b. adjectiv;
c. pronume; d. verb
10. Pleacă *tustrei* musafirii.
a. adverb; b. adjectiv;
c. numeral colectiv; d. numeral ordinal
11. A preferat un câştig *însutit*.
a. substantiv; b. adverb; c. numeral; d. adjectiv
12. Părerea *acestora* nu contează.
a. substantiv; b. pronume; c. adjectiv; d. adverb

IV. Indicaţi cazul în care se află cuvintele subliniate:
13. În faţa *primejdiei* ne strângem rândurile.
a. D.; b. G., c. N.; d. Ac.
14. A stat la noi *zile* întregi.
a. Ac.; b. G.; c. D.; d. V.
15. Vorbeşte contrar *indicaţiilor* primite.
a. N.; b. G.; c. Ac.; d. D.
16. A învăţat *luni* în şir pentru acest examen.
a. G.; b. D.; c. N.; d. Ac.

Scanned with OKEN Scanner

V. Arătaţi care dintre enunţurile următoare este cel corect:

17. a. Din punctul de vedere al ortografiei, este corect.
    b. Din punct de vedere al ortografiei, este corect.
18. a. Au mai fost descoperite două sanctuare romane.
    b. Au mai fost descoperite două sanctuarii romane.
19. a. În ceea ce privesc rezultatele, nimic de spus.
    b. În ceea ce priveşte rezultatele, nimic de spus.
20. a. Ne întâlnim la intrarea casei acesteia.
    b. Ne întâlnim la intrarea casei aceasta.

VI. Care dintre exemplele următoare sunt corecte din punct de vedere ortografic?

21. a. Se plimbă de-a lungul aleii.
    b. Se plimbă dealungul aleii.
    c. Se plimbă de-alungul aleii.
22. a. Face mereu aceaşi impresie.
    b. Face mereu aceeaşi impresie.
    c. Face mereu aceiaşi impresie.
23. a. Au venit patru simplii membrii.
    b. Au venit patru simpli membri.
    c. Au venit patru simpli membrii.
24. a. Ce-ai mai creat în ultimii ani?
    b. Ce-ai mai creiat în ultimii ani?
    c. Ce-ai mai creeat în ultimii ani?

VII. 25. Care sens este cel propriu cuvântului *gerant*?

a. „care administrează în numele altcuiva”
b. „friguros”
c. „care se învârte”

1995

I. a) Încercuiţi litera care corespunde răspunsului corect.

I. b) Indicaţi funcţia sintactică a cuvintelor subliniate:

1. Se interzice urcatul *pe scări*.
   a. complement de loc; b. complement direct;
   c. atribut substantival; d. atribut adverbial
2. Nu dă doi bani *pe el*.
   a. subiect; b. complement direct;
   c. complement de loc; d. complement indirect

Scanned with OKEN Scanner

3. Merge acasă *la tine* cu multă plăcere.
a. atribut; b. subiect;
c. nume predicativ; d. complement indirect
4. Căutarea *de vinovaţi* nu este indicată întotdeauna.
a. complement direct; b. atribut pronominal;
c. atribut substantival; d. subiect

II. Indicaţi felul propoziţiilor subordonate din următoarele exemple:
5. Ce ţi-e scris în frunte ţi-e pus.
a. predicativă; b. subiectivă;
c. atributivă; d. indirectă
6. Întrebarea cum va veni devenise chinuitoare.
a. atributivă; b. cauzală; c. modală; d. temporală
7. După cum mergea, părea obosit.
a. atributivă; b. modală; c. cauzală; d. subiectivă
8. Dacă vine este pentru a te vedea.
a. predicativă; b. concesivă; c. subiectivă; d. cauzală

III. Indicaţi partea de vorbire a cuvintelor subliniate:
9. Casa *acestuia* este înaltă.
a. substantiv; b. pronume; c. adjectiv; d. verb
10. *Intrarea* lor în oraş a fost aclamată.
a. substantiv; b. pronume; c. verb; d. numeral
11. Astăzi n-a intrat *nici un* vizitator în expoziţie.
a. substantiv; b. adjectiv negativ; c. adverb; d. verb
12. *Fumatul* interzis!
a. substantiv; b. adjectiv; c. verb; d. pronume

IV. Indicaţi cazul în care se află cuvintele subliniate:
13. Vorbeşte conform *indicaţiilor* primite.
a. D.; b. N.; c. G.; d. V.
14. *Al meu* este mai bun.
a. G.; b. D.; c. N.; d. V.
15. S-au oprit asupra *amândurora*.
a. N.; b. G.; c. D.; d. V.
16. E o problemă străină oricărui *elev*.
a. D.; b. G.; c. V.; d. N.

V. Arătaţi care dintre enunţurile următoare este cel corect:
17.a. Cauza supărării sale a fost reproşurile tale.
b. Cauza supărării sale au fost reproşurile tale.

Scanned with OKEN Scanner

18.a. Intrarea nu este permisă decât numai cu invitaţii.
b. Intrarea nu este permisă decât cu invitaţii.
c. Intrarea nu este permisă numai doar cu invitaţii.
19.a. Dat fiind noua orientare, ne vom schimba şi noi.
b. Dată fiind noua orientare, ne vom schimba şi noi.
20.a. Câştigă două salare.
b. Câştigă două salarii.

VI. Care dintre exemplele următoare sunt corecte din punct de vedere ortografic?
21.a. Se aşază pe scaun.
b. Se aşează pe scaun.
c. Se aşiază pe scaun.
22.a. Ce mai fac fii-ţi iubiţi?
b. Ce mai fac fiii-ţi iubiţi?
c. Ce mai fac fii-ţ iubiţ?
23.a. Înnoată bine, nu se îneacă.
b. Înoată bine, nu se îneacă.
c. Înnoată bine, nu se înneacă.
24.a. Nu există tigrii albaştrii.
b. Nu există tigri albaştri.
c. Nu există tigri albaştrii.

VII. Care sens este cel propriu cuvântului *clauză*?
25.a. „articol special al unui contract"
b. „proces"
c. „loc închis"

1996

I. 1. Care este sensul propriu la cuvântului *contumacie*?
a. „părăsire"
b. „absenţă a unui inculpat de la judecată"
c. „judecată în comun"
d. „lipsă din cont"

II. Indicaţi partea de vorbire a cuvintelor subliniate:
2. *Mersul* cu bicicleta nu este dificil.
a. substantiv; b. adjectiv;
c. verb la participiu; d. verb la supin

Scanned with OKEN Scanner

3. I-am dat *lui* Popescu o carte.
a. pronume personal; b. pronume posesiv;
c. numeral; d. articol
4. Este *ciudat* comportamentul său.
a. adjectiv; b. adverb; c. prepoziţie; d. verb
5. *Vezi* ce faci!
a. adverb; b. adjectiv; c. interjecţie; d. substantiv

III. Indicaţi cazul la care se află cuvintele subliniate:
6. S-au oprit asupra celei de-a doua *hotărâri*.
a. N.; b. G.; c. D.; d. Ac.
7. Dă prietenelor *lor* cartea pe care ţi-am cumpărat-o.
a. D.; b. G.; c. Ac.; d. N.
8. A stat la noi toată *vacanţa*.
a. Ac.; b. N.; c. D.; d. V.
9. I-am împrumutat colegului *Ionescu* o carte.
a. D.; b. G.; c. N.; d. Ac.

IV. Care dintre enunţurile următoare este cel corect?
10.a. Onorarele solicitate sunt exagerate.
b. Onorariile solicitate sunt exagerate.
11.a. Aş vrea să aibă dreptate.
b. Aş vrea să aibe dreptate.
12.a. Am cunoscut nişte elevi ai căror părinţi sunt profesori.
b. Am cunoscut nişte elevi a căror părinţi sunt profesori.
c. Am cunoscut nişte elevi ale căror părinţi sunt profesori
13.a. Rămân de văzut care vor fi rezultatele.
b. Rămâne de văzut care vor fi rezultatele.

V. Indicaţi felul propoziţiilor subordonate din următoarele exemple:
14. Ce ţie nu-ţi place altuia nu face.
a. subiectivă; b. atributivă;
c. completivă directă; d. predicativă
15. Felul cum arăta era îngrijorător.
a. atributivă; b. cauzală; c. modală; d. temporală
16. Obligat să vină azi, nu va veni şi mâine.
a. subiectivă; b. completivă indirectă;
c. cauzală; d. finală
17. Dacă te ceartă părinţii o fac pentru a te ajuta.
a. subiectivă; b. condiţională;
c. completivă directă; d. atributivă

Scanned with OKEN Scanner

VI. Indicaţi funcţia sintactică a cuvintelor subliniate:

18. Nu este permis copiatul *din carte.*
   a. complement de loc; b. complement direct;
   c. atribut; d. subiect
19. Vezi *unde* ai ajuns dacă nu m-ai ascultat? Ai devenit un vagabond.
   a. nume predicativ; b. atribut;
   c. complement de loc; d. subiect.
20. Era îmbrăcată cu o *rochie* mov.
   a. subiect; b. atribut;
   c. complement; d. nume predicativ
21. N-a venit aici *de teamă.*
   a. atribut; b. complement direct;
   c. complement de cauză; d. subiect

VII. Care dintre exemplele următoare sunt corecte din punct de vedere ortografic?

22.a. S-a întâlnit cu propriii săi copii.
   b. S-a întâlnit cu proprii săi copii.
   c. S-a întâlnit cu propriii săi copiii.
23.a. A răspuns şi el aceleaşi întrebări.
   b. A răspuns şi el aceleiaşi întrebări.
   c. A răspuns şi el aceleaş întrebări.
24.a. Aştri noştri sunt albaştri.
   b. Aştrii noştrii sunt albaştrii.
   c. Aştrii noştri sunt albaştri.
25.a. Fii vesel, nu mai fii trist!
   b. Fii vesel, nu mai fi trist!
   c. Fii vesel, nu m-ai fii trist!

1997

Facultatea de Litere

I. Se dă fraza:

Fiind cam departe, cu toată *dorinţa mea* arzătoare, mi-era cu neputinţă să surprind măcar *vreun* fragment din conturul inteligibil al unei fraze, ca să pot reconstitui convorbirea *lor*, *ale cărei* frânturi de-abia puteau *fi auzite* din camera unde mă aflam, dar, cum îl ştiam pe el foarte inteligent, iar pe ea, în pofida *tuturor* aparenţelor, extrem de emotivă, eram *sigur* că acolo e o *devenire*, în care eu aş fi fost de prisos, devenindu-mi *clar* că, şi dacă *aş fi fost acceptat* de cei doi „prieteni"

Scanned with OKEN Scanner

ai noştri, aş fi avut parte numai de compătimirea *ei*, *fapt care* nu mi-ar fi convenit, nici mie şi, de altfel, nici unuia dintre *cei pe care-i cunosc, prieteni ori* duşmani; *fireşte* că aceste susceptibilităţi sunt doar *ale mele*.

Cerinţe:
1. Analiza sintactică a frazei.
2. Analiza sintactică a cuvintelor subliniate.

Instrucţiuni: Pe foaia de examen nu se copiază textul în forma dată, ci se reproduc doar propoziţiile şi cuvintele de analizat.

II. 1. Sufixele lexicale - clasificări şi exemple.

2. a. Daţi exemple cu adverbe şi pronume relative nehotărâte în frază (două pentru adverbe, două pentru pronume).

b. Fie exemplul: Ca dascăl, el acordă mai multă atenţie copiilor *altora*. Cuvântul *altora* este pronume nehotărât sau adjectiv pronominal nehotărât? Argumentaţi-vă răspunsul şi faceţi analiza gramaticală a cuvântului dat.

3. Se dă următorul text:

Primul gol al partidei a fost marcat în repriza întâia, la o lovitură liberă ne mai pomenită, a cărui efect a surprins pe toată lumea. În partea doua a meciului, oaspeţii au început aş ordona jocul şi, ajutaţi şi de cei trei arbitrii au preluat frânele partidei.

Fortuită de adversari, echipa noastră va dispare treptat din joc şi va mai primii încă două goluri. E adevărat, că cele trei bări care le-am avut puteau asigura alor noştrii un happy-end fericit dar ineficacitatea e o boală mai veche, care a recidivat iarăşi.

Mi-a displăcut arbitrajul şi atitudinea publicului. Însăşi antrenorul oaspeţilor a recunoscut că nu agrează această manieră de arbitraj. La conferinţa de presă el a reluat din nou ideia. Aceasta nu înseamnă că putem fii de acord cu acei suporteri care i-au făcut pe arbitrii excroci, delicvenţi, etc. şi care erau gata ai linşa, dacă nu interveneau organele de ordine.

Mi jenă să recunosc, dar însăşi conducerii clubului îi revine o bună parte din vină pentru că a incitat într-una publicul spectator, aşa cum a făcut şi altă dată. Să fii făcut altfel, atmosfera n-ar fi fost aceiaşi.

Scanned with OKEN Scanner

Cerinţe: Identificaţi greşelile de limbă (lexicale, ortografice, de punctuaţie, gramaticale etc.), explicaţi în ce constau acestea şi daţi formele corecte. (Nu transcrieţi textul în varianta corectă!)

Instrucţiuni: Pe foaia de examen nu se reproduc cerinţele, ci doar numerele acestora, obligatoriu în ordinea dată, urmate de răspunsuri.

Facultatea de Drept

Precizare: Subiectul I se copiază şi se rezolvă conform cerinţelor *a* şi *b*.

I. Dacă el *a fost chemat* la audieri şi nu s-a prezentat înseamnă că, în ciuda faptului că n-a fost direct implicat în afacere, dispune, conform *afirmaţiilor* unora, de propriile-*i* informaţii, a *căror* dezvăluire, înaintea *anchetei* oficiale, ar fi urmat să ducă la o concluzie contrară *celei* din *mass-media* şi i-ar fi pus sub reflector pe cei *ce* sunt vinovaţi şi, *de aceea*, împotriva *dezvăluirilor* pe această *temă*, acestora fiindu-le *clar* că, dacă adevărul a devenit *public*, ei nu vor mai beneficia de sprijinul *nimănui*, gazetari sau alţi *oameni* cu influenţă asupra *opiniei* publice, *împrejurare* ce ar pune capăt afacerilor *lor*.

Cerinţe:

a. Analiza sintactică a frazei (reproducerea propoziţiilor, felul acestora şi raporturile dintre ele).

b. Analiza sintactică şi morfologică a cuvintelor subliniate.

Precizare: Subiectul al II-lea nu se copiază (cu excepţia punctului 8). Soluţiile se dau în ordinea de pe foaie.

II. 1. Trăsăturile genului personal.
2. Explicaţi şi ilustraţi: dativul posesiv, dativul etic şi dativul locativ.
3. Definiţi şi ilustraţi modul prezumtiv.
4. Familia cuvintelor *a crede* şi *obraz*.
5. Enumeraţi, cu exemple, trei modalităţi de exprimare a ideii de aproximare.
6. Adjectivul ca termen regent în propoziţie.
7. Ce deosebiri gramaticale există între cuvintele subliniate din următoarele exemple:
   a. *Sigur* că ne vom revedea.
   b. *Desigur* că ne vom revedea.
   c. *Sigur* ne vom revedea?
8. Transcrieţi fraza următoare, punând virgulele necesare:

Scanned with OKEN Scanner

Dragă Mihai ţi s-a spus ieri ştiu bine că eşti liderul echipei de gimnastică iar colaboratorul tău psihologul te va ajuta dacă va fi cazul să rezolvi unele probleme delicate care presupun s-ar putea să apară.

9. Fie exemplul: Nu-mi prii/priii observaţia lui.
Subliniaţi forma corectă şi motivaţi-vă decizia.

10. Declinaţi următoarele structuri la singular şi la plural:
a. *problema însăşi*
b. *băiatul însuşi*

11. Se dau structurile:
a. Unii colegi s-au supărat pe *Ionuţ*.
b. Unii colegi l-au supărat pe *Ionuţ*.
Determinaţi funcţia cuvintelor subliniate, motivând-o.

12. Adjectivele pronominale (cu exemple).

Facultatea de Educaţie Fizică

Instrucţiuni:
1. Fiecare punct (subpunct) se copiază pe foaia de concurs şi se rezolvă imediat.
2. Subiectele se tratează, obligatoriu, în ordinea dată.

I. Se dă următoarea frază:

Când am plecat *de la el*, Ionuţ mi-a spus că, dacă la întoarcere *n-o să*-l mai *găsesc*, să vin la feciorul *său*, *fierarul* satului, *căruia* i s-a comunicat deja ce are *de făcut*, pentru ca *să nu fiu păgubit* şi să pot recupera cuvenita-mi parte din moştenire, fapt care, oricât ar părea de ciudat, va mulţumi pe *toată* lumea.

Cerinţe:
a. Analiza sintactică a frazei (reproducerea propoziţiilor, felul acestora şi raporturile dintre ele).
b. Analiza sintactică şi morfologică a cuvintelor subliniate.

II. Să se răspundă la următoarele cerinţe:

1. Daţi toate formele pronumelui de întărire (la cele trei persoane, singular şi plural; la feminin singular menţionaţi şi formele de genitiv şi dativ).
2. Indicaţi, prin subliniere, formele corecte.
salar - salariu
servici - serviciu
bare - bări

Scanned with OKEN Scanner

coperţi - coperte
bună-voinţă - bunăvoinţă
mi-ar place - mi-ar plăcea
paisprezece - patrusprezece
a înnota - a înota
noi creem - noi creăm
mi-i ruşine - mi ruşine

3. Formaţi câte o propoziţie cu următoarele paronime:
a desena - a desemna
a prefera - a profera
releva - a revela
recuza - a refuza
casier - cazier
transă - tranşă
virtuos - virtuoz
solidar - solitar
familiar - familial
temporal - temporar
4. Atributul verbal (definiţie, exprimare, exemple).
5. Încadraţi în enunţuri următoarele patru forme:
arbitrii, arbitri, ai cărui, ai căror.

Facultatea de Biblioteconomie

Instrucţiuni: Pe foaia de concurs se copiază, în ordinea dată, fiecare cerinţă, dându-se imediat şi rezolvarea.

I. 1. *Bine* ar fi fost să fi vorbit cu colegul *tău* şi *să fi stabilit* împreună cum veţi proceda, spre a vă asigura că, *orice* s-ar întâmpla, planul vostru poate fi realizat.
2. Dacă acţiunile lor se vor desfăşura conform *prevederilor* legale, înseamnă că fiecare pădurar trebuie să-şi asume numai riscul unei eventuale întâlniri cu *oamenii* certaţi cu legea, a *căror* reacţie în cazul că *sunt descoperiţi* este imprevizibilă.

Cerinţe:
a. Analiza sintactică a frazelor (reproducerea propoziţiilor, felul acestora şi raporturile dintre ele).
b. Analiza sintactică şi morfologică a cuvintelor subliniate.

Scanned with OKEN Scanner

II. 1. Daţi şase funcţii ale substantivului în genitiv cu prepoziţie (cu exemple).
2. Construiţi şase tipuri de subordonate introduse prin adverbul relativ *cum*.
3. Enumeraţi pronumele care pot fi întrebuinţate ca adjective (cu exemple).
4. Funcţiile necircumstanţiale ale supinului (cu exemple).
5. Declinaţi pronumele personal *voi*.

III. 1. Transcrieţi enunţurile de mai jos, corectând greşelile de ortografie.
a. Nu toţi aştrii strălucesc noaptea.
b. Ne-au criticat proprii noştri prieteni.
c. Fii munţilor sunt oameni simplii şi asprii.
d. Nimeni nu-i agrează pe aceşti chiulangii.
e. Nu fii indolent!
2. Folosiţi în contexte adecvate formele:
a. miniştrii - miniştri
b. vizitii - vizitiii
c. aceleaşi - aceleiaşi
3. Corectaţi greşelile de acord din:
a. Băieţi ai căror preocupări
b. compozitor al cărei operă
c. vecinii a cărei fetiţă
d. casă a cărui proprietar
4. *Omnivor* şi *omniprezent* fac parte din familia de cuvinte a cuvântului *om*? Argumentaţi.
5. Conjugaţi verbul *a crea* la conjunctiv prezent, diateza activă.
6. Daţi două reguli de utilizare obligatorie a virgulei sau a perechii de virgule şi două reguli de interdicţie a utilizării virgulei (cu exemple).
7. Corectaţi eventualele greşeli:
a. Ei erau să facă un accident.
b. Radu este deţinător al două premii internaţionale.
c. Mi-ar place să vină şi ea.
d. Este superflu să mai dăm explicaţii.
e. Colegul meu s-a restabilit complect.
f. Programul a fost explicat în mod detailat.
8. Enumeraţi caracteristicile cuvintelor aparţinând fondului lexical principal.

Scanned with OKEN Scanner

I. Se dă următorul text:

Fiind informat că băiatul *său* este implicat într-un scandal, *domnul* Ionescu, *tatăl* tânărului, s-a adresat poliţiei, rugându-l pe cel *ce* efectua ancheta să culeagă informaţii de la colegii fiului şi de la cei din preajma *lui*, în *clipa* iscării scandalului, spre a se constata dacă el este sau nu *răspunzător* de faptele săvârşite şi dacă nu cumva *intenţionat* s-au pus *toate* în cârca fiului său, deoarece convingerea *lui* rămâne că vinovăţia *lui* Pavel *a fost* artificial *amplificată*, creându-se *impresia* că numai el este în culpă, *ascunzându-se* că, de fapt, la originea faptelor comise se află unii dintre *colegii* săi, *câţiva* care sunt împotriva *lui*.

Cerinţe:

a. Analiza sintactică a frazei.

b. Analiza sintactică şi morfologică a cuvintelor subliniate.

Instrucţiuni: Pe foaia de concurs nu se copiază textul în forma dată, ci se reproduc doar propoziţiile şi cuvintele de analizat.

II. 1. Rescrieţi textul de mai jos în variantă corectă.

Domnule director!

Subsemnatul Popescu Ion, angajat temporal a intreprinderii Tractoru viitorului vă rog ca să binevoi-ţi am aproba transferul la secţia întâia de sculăriie. Această propunere a făcut-o însăşi maistru Pintilie al cărei secţie are nevoe de mine. Aşi menţiona că toţi ceilalţi maiştrii au fost de comun acord să revin iar la aceiaş secţie, care am părăsit-o când mi-i s-a imputat un strung.

Cu stimă şi respect
Popescu Ion

2. Fie următoarele exemple:
   a. Nu pariaţi pe acest *cal*!
   b. A dat vine pe *mine*.
   c. Nu mă pot baza pe *tine*.
   d. Am un coleg invidios pe toată *lumea*.

În toate exemplele date, cuvintele subliniate au funcţia de complement indirect. Argumentaţi gramatical, pentru fiecare în parte, de ce nu pot avea funcţia de complement direct.

3. Precizaţi statutul morfologic şi sintactic al lui *mi* în cele cinci exemple:
   a. *Mi*-ai văzut poza în ziar?

Scanned with OKEN Scanner

b. *Mi*-am văzut poza în ziar.
c. *Mi*-am dat seama de greşeală.
d. *Mi*-am făcut un costum nou.
e. *Mi*-ai dat ieri telefon?

4. Subliniaţi varianta corectă (variantele corecte) din exemplele de mai jos şi motivaţi gramatical deciziile luate.
a. mie însămi / mie însemi
b. mă sfiii / mă sfii
c. datorită ploilor şi căldurii / datorită ploilor şi a căldurii
d. în ceea ce priveşte indexările / în ceea ce privesc indexările / în cele ce privesc indexările
e. de li-i vedea / de l-i vedea / de li vedea

5. Daţi structura morfologică a cuvintelor subliniate din textul următor:
De câte ori *reciteam cărţile* tale, îmi dădeam seama ce viaţă *câinească* ai dus şi *nimănui* nu i-a păsat de tine.

6. Fondul principal lexical (vocabularul fundamental) al limbii române – definiţie, trăsături, structură etimologică, ce denumesc sau exprimă cuvintele încadrate aici (cu exemple).

Instrucţiuni: Pe foaia de concurs nu se copiază subiectele, ci se dau numai răspunsuri precedate de indicativele numerice.

Scanned with OKEN Scanner

BAREMUL ADMITERII

la proba scrisă de limba română

1993

Subiectul I - 9 puncte
I. (a) (poziţiile 1-6) - 3 puncte
pentru fiecare poziţie - 0,50 p.
I. (b) (poziţiile 7-18) - 6 puncte
pentru fiecare poziţie - 0,50 p.

Precizări:
(1) Pentru părţile de vorbire flexibile:
- partea de vorbire - 0,10 p.
- caz - 0,20 p.
- funcţia sintactică - 0,20 p.
- mod - 0,05 p.
- timp - 0,05 p.
- diateza - 0,10 p.

(2) Pentru părţile de vorbire neflexibile:
- partea de vorbire - 0,20 p.
- funcţia sintactică - 0,30 p.

(3) Informaţiile de gen, număr, persoană, articulat / nearticulat, grad de comparaţie şi altele nu se iau în calcul.
(4) La poziţia 15, pentru funcţia sintactică, se acceptă două soluţii:
- predicat verbal pasiv cu auxiliarul subînţeles;
- nu are funcţie sintactică, fiind element component al unei structuri pasive.

Subiectul II (poziţiile 1-9) - 9 puncte
pentru fiecare poziţie câte 1 punct

Precizări:
(1) la poziţia 2 - 0,25 pt. fiecare cuvânt
(2) la poziţia 5, se va nota astfel:
N - 0,10
V - 0,10
0,10 forma accentuată
D - 0,20
0,10 forma neaccentuată
0,10 forma accentuată

Scanned with OKEN Scanner

Ac.- 0,20
0,10 forma neaccentuată
G - 0,50 (pentru genitiv, cerinţa este să se menţioneze că *tu* nu are forme pentru acest caz)

Subiectul III - 9 puncte
III. (a) (poziţiile 1-6) - 7 puncte
Fiecare greşeală de ortografie se penalizează cu câte 1 punct.

Menţiune: Greşelile produse de candidat se penalizează la fel (1 greşeală = 1 punct).
III. (b) (poziţiile 7-9) - 2 puncte
poziţia 7 - 1 p.
poziţia 8 - 0,50 p.
poziţia 9 - 0,50 (0,25 + 0,25)

1995

Facultatea de Jurnalistică
Facultatea de Biblioteconomie
Facultatea de Administraţie Publică
Facultatea de Teologie Ortodoxă

Subiectul I - 9 puncte
I. (a) Fiecare subordonată - 0,50 puncte, total - 4,5
I. (b) Fiecare cuvânt - 0,50 puncte, total - 4,5

Precizări:
(1) pentru părţile de vorbire flexibile:
partea de vorbire şi felul - 0,10
caz - 0,20
funcţie, felul - 0,20 (0,10+0,10)
mod - 0,05
timp - 0,05
diateza - 0,05
tranz./intranz. - 0,05
(2) pentru părţile de vorbire neflexibile:
partea de vorbire - 0,20
funcţia - 0,30
(3) informaţiile de gen, nr., pers., art. / neart., gr. de comp., ş.a. nu se iau în calcul;

Scanned with OKEN Scanner

Subiectul II - 9 puncte
II. (a) poz.(1)-(5): fiecare poziţie 1 punct, total - 5
II. (b) poz.(6)-(9): fiecare poziţie 1 punct, total - 4
(7) Sub., N.p., C.d., C.ind., Atr.: pentru fiecare - 0,20 puncte
(8) art: 0,20; numeral: 0,30; adj. nehot. - 0,50
(9) pentru fiecare formă greşită se scade - 0,10.

Subiectul III - 9 puncte
III. (a) poz.(1)-(5): fiecare poziţie 1 punct, total - 5
III. (b) poz.(6)-(7): fiecare poziţie 1 punct, total - 2
(6) *piatră*: minimum 5 derivate, fiecare - 0,20
(7) fiecare exemplu - 0,25
III. (c) poz.(8)-(9) fiecare poziţie - 0,50

1996

Facultatea de Litere
Facultatea de Drept
Facultatea de Educaţie Fizică
Facultatea de Teologie Greco-Catolică

I. 9,00 puncte + 1 punct din oficiu = 10 puncte
30 poziţii a 0,30 (= 9 puncte), respectiv:
(a) 1 prop. = 0,30, din care: 0,20 = felul (funcţia); 0,05 = segmentarea; 0,05 = raportul.
Notă: La cele două principale: 0,10 = segmentarea; 0,20 = felul.
(b) 1 parte de prop. = 0,30 puncte, respectiv:
- la verb: funcţ. sintactică şi felul = 0,10 (0,05+0,05); tranzitivitate = 0,05; diateză = 0,05; mod = 0,05; timp = 0,05.
Notă: gerunziul: la funcţie se adaugă 0,05 (în loc de timp); supinul: la funcţie se adaugă 0,10 (în loc de timp şi diateză).
- la substantive, adjective şi pronume: funcţia şi felul = 0,10 (0,05+0,05); partea de vorbire şi felul = 0,10 (0,05+0,05); caz: 0,10;
- la adverb: partea de vorbire şi felul = 0,15 (0,10+0,05); funcţia şi felul = 0,15 (0,10+0,05);

II. 9,00 puncte + 1 punct din oficiu = 10 puncte
(a) = 4,50 puncte, respectiv:
1 = 0,75

Scanned with OKEN Scanner

2 = 0,75 (3x0,25)
3 = 1,00 (4x0,25)
4 = 0,50 (0,20 = al, a, ai, ale; 0,30 = alor)
5 = 1,50 (5x0,30)

(b) = 4,50 puncte, fiecare poziţie = 0,50.
La poz.(8): 0,50 = 0,15+0,15+0,20.

III. 9,00 puncte + 1 punct din oficiu = 10 puncte
(a) = 3,75 puncte, respectiv:
1 = 0,50 (0,25+0,25[=5x0,05])
2 = 1,00 (4x0,25)
3 = 0,50 (0,25+0,25; cel puţin 3 exemple)
4 = 1,00 (5x0,20[=0,10 regula + 0,10 ex.])
5 = 0,75 (3x0,25[=0,15 regula + 0,10 ex.])
(b) = 5,25 puncte, respectiv:
1 = 1,00 (4x0,25[0,15+0,10])
2 = 2,00 (10x0,20[=0,10+0,10])
3 = 2,25 (9x0,25)

1996

Facultatea de Jurnalistică
Facultatea de Administraţie Publică
Facultatea de Ştiinţe Politice

I. 9,00 puncte + 1 punct din oficiu = 10 puncte, respectiv:
(a) 17 prop. x 0,30 (0,20 fel; 0,05 segmentare; 0,05 raport)
Notă. La cele două principale, 0,30 nu este defalcat.
(b) 13 cuvinte x 0,30, respectiv:
- adverb: 0,30 (0,10 adv.; 0,05 fel; 0,15 funcţie)
- subst., pron., adj.: 0,30 (0,10 p.v. şi fel; 0,10 caz; 0,10 funcţie şi fel)
- verb: 0,30 (0,05 tranz.; 0,05 diateză; 0,05 mod; 0,05 timp; 0,10 funcţie şi fel)

II. 9,00 puncte + 1 punct din oficiu = 10 puncte, respectiv:
(a) 5,50
1 = 0,50 (5x0,10)
2 = 2,00 (4x0,50[0,25+0,25])
3 = 1,00 (5x0,20[0,10+0,10])
4 = 1,00 (10x0,10)

Scanned with OKEN Scanner

5 = 1,00 (0,30+0,30+0,40 - caz)
(b) 3,50 (7x0,50)

III. 9,00 puncte + 1 punct din oficiu = 10 puncte, respectiv:
(a) 3,60
1 = 1,00 (2 x 0,50[0,25+0,25])
2 = 2,00 (2 x 1,00[5x0,20])
3 = 0,60 (2x0,30)
(b) 5,40 (18x0,30[0,10+0,10+0,10])

1997

Facultatea de Litere

I. 1. 1 punct din oficiu
2. 9 puncte din care:
a. 4 puncte = 16 propoziţii x 0,25
b. 5 puncte = 20 cuvinte x 0,25
Total: 10 puncte

II. 1. 1 punct din oficiu
2. 9 puncte din care:
1. 2,5 puncte;
1,50 = clasificarea semantică;
1,00 = clasificarea morfologică
2. a. 1 punct (0,50 + 0,50)
b. 1 punct (pron./adj. = 0,25;
argumentarea = 0,50;
analiza = 0,25)
3. 4,5 puncte (30 poziţii x 0,15)
Total: 10 puncte
Media = (I + II) : 2

Facultatea de Drept

I. Total - 9 puncte + 1 punct din oficiu
a. Analiza frazei: 4,50 puncte
Subordonatele = 0,50 puncte (cu excepţia propoziţiilor 1 şi 2 care se notează cu câte 0,25 puncte); din care felul propoziţiilor 0,40 puncte; segmentare şi raport 0,10 puncte). Precizare: propoziţiile principale nu se punctează.

Scanned with OKEN Scanner

b. Analiza cuvintelor (18 poziţii): 4,50 puncte
Fiecare poziţie = 0,25 puncte din care:
- partea de vorbire şi felul - 0,05 puncte
- cazul - 0,10 puncte
- funcţia sintactică - 0,10 puncte

Precizări. (I) La verb:
- partea de vorbire 0,05 puncte
- diateza 0,10 puncte
- funcţia sintactică 0,10 puncte

(II) La adverb:
- partea de vorbire şi felul 0,10 puncte
- funcţia sintactică 0,15 puncte

II. Total - 9 puncte + 1 punct din oficiu
1. 1 punct (fiecare trăsătură = 0,25)
2. 1 punct (dativul etic = 0,50; celelalte = 0,25)
3. 0,50 puncte (definiţia = 0,25; prezent = 0,10; perfect = 0,15)
4. 1 punct (0,50 + 0,50)
5. 0,50 puncte (din care adverb şi numeral câte 0,10 şi pronume/adjectiv nehotărât 0,30)
6. 1 punct (minim patru situaţii a câte 0,25)
7. 0,50 puncte (a şi b = 0,25; c = 0,25)
8. 1 punct (fiecare virgulă = 0,10)
9. 0,50 puncte (forma şi decizia câte 0,25)
10. 0,50 puncte (0,30 + 0,20)
11. 0,50 puncte (0,25 + 0,25)
12. 1 punct (relativ şi interogativ = 0,50; celelalte câte 0,10)

Facultatea de Educaţie Fizică

I.
a. = 4,5 puncte (9 subordonate x 0,50 p. = 4,50 p.)
b. = 4,5 puncte (9 cuvinte x 0,50 p. = 4,50 p.)

Total = 9 p. + 1 p. din oficiu = 10 p.

II. 1. = 1,50 puncte (minimum 15 forme x 0,10 = 1,50 p.)
2. = 3 puncte (10 poziţii x 0,30 = 3 p.)
3. = 2 puncte (10 poziţii x 0,20 = 2 p.)
4. = 1,50 puncte (definiţie = 0,30; exprimare = 0,60; exemple = 0,60 = 1,50 p.)

Scanned with OKEN Scanner

5. = 1 punct (4 poziţii x 0,25 = 1 p.)
Total = 9 p. + 1 p. din oficiu = 10 p.

Facultatea de Biblioteconomie

I. Total: 9 puncte
a. Analiza frazelor 1 şi 2 = 4,50 p.
Fiecare subordonată = 0,50 p. (felul - 0,40 p.; raportul = 0,10 p.),
cu excepţia propoziţiilor 2 şi 3 din fraza 1, care se punctează cu câte 0,25 p. (felul - 0,15 p; raportul - 0,10 p.)
Precizare: principalele nu se punctează.

b. Analiza cuvintelor = 4,50 p.
Fiecare poziţie = 0,50 p., defalcate astfel:
Partea de vorbire şi felul - 0,10 p.
Cazul - 0,20 p.
Funcţia sintactică - 0,20 p.
Precizări:
(I) La verb:
Partea de vorbire şi felul - 0,10 p.;
Funcţia sintactică - 0,20 p.
Modul - 0,05 p.
Timpul - 0,05 p.
Diateza - 0,10 p.
(II) La adverb:
Partea de vorbire şi felul - 0,20 p.;
Funcţia sintactică - 0,30 p.

II. Total: 9 puncte
1. 2 p. Se punctează 6 funcţii:
Numele predicativ - 0,50 p.
Celelalte funcţii - 0,30 p.
2. 1,50 p.: fiecare subordonată - 0,25 p.
3. 2,50 p.: 7 adjective pronominale; fiecare propoziţie - 0,35 p., cu excepţia adjectivului de întărire, care se punctează cu 0,40 p.
4. 2 p.; 5 funcţii, fiecare poziţie - 0,40 p.
5. 1 p.: fiecare formă - 0,10 p. (inclusiv un eventual genitiv)

Scanned with OKEN Scanner

III. Total: 9 puncte

1. 2 p.; 8 greşeli posibile: fiecare - 0,25 p.
2. 1,50 p.; fiecare poziţie - 0,25 p.
3. 1 p.; fiecare poziţie - 0,25 p.
4. 0,50; fiecare cuvânt - 0,25 p.
5. 0,50 p.
6. 1 p.; fiecare regulă - 0,25 p.
7. 1,50 p; fiecare poziţie - 0,25 p.
8. 1 p.; fiecare trăsătură - 0,25 p.

Facultatea de Jurnalistică
Facultatea de Ştiinţe Politice şi Drept Administrativ

I.

a. 4.50 puncte:

10 prop. x 0.40 = 4.00
2 prop. x 0.25 = 0.50

b. 4.50 puncte:

18 poziţii x 0.25 = 4.50

Total: 9 p. + 1 p. din oficiu

II. 1. 20 erori (cel puţin) x 0.05 = 1 p.
2. 4 poziţii x 0.25 = 1 p.
3. 5 poziţii x 0.40 = 2 p.
4. 4 poziţii x 0.25 = 1 p.
1 poziţie x 0,30 = 0.30 p
5. 12 morfeme x 0.10 = 1.20 p.
6. Definiţie, trăsături = 0.75 p.
Structura etimologică = 0.25 p.
Ce denumesc = 1.50 p.

Total: 9 p. + 1 p. din oficiu

Scanned with OKEN Scanner

TESTE PROPUSE SPRE REZOLVARE*

(morfologie şi sintaxă)

I.

Ce este morfologia?
Părţile de vorbire.
Categoriile gramaticale.
Structura morfologică a cuvintelor.
Tipuri de flexiune.
Alternanţele fonetice.
Părţile de vorbire flexibile.
Substantivul. Definiţie. Clasificarea substantivelor.
Declinarea substantivelor.
Locuţiunile substantivale.
Articolul. Definiţie. Clasificare.
Adjectivul. Definiţie. Clasificare.
Locuţiunile adjectivale.
Funcţiile sintactice ale adjectivului.
Pronumele. Definiţie. Tipuri de pronume.
Pronumele personal.
Pronumele reflexiv.
Pronumele şi adjectivul de întărire.
Pronumele şi adjectivul posesiv.
Pronumele şi adjectivul interogativ.
Pronumele şi adjectivul relativ.
Pronumele şi adjectivul demonstrativ.
Pronumele şi adjectivul nehotărât.
Pronumele şi adjectivul negativ.
Numeralul. Definiţie. Clasificare.
Verbul. Definiţie. Clasificare.
Locuţiunile verbale.
Conjugarea verbelor.
Funcţiile sintactice ale verbului.
Părţile de vorbire neflexibile.
Adverbul. Definiţie. Clasificare.
Locuţiunile adverbiale.

---

* Unele dintre aceste exerciţii sunt propuse după modelul sau în spiritul testelor de la concursurile de admitere din ultimii ani.

Scanned with OKEN Scanner

Comparaţia adverbelor.
Prepoziţia. Definiţie. Clasificare.
Locuţiunile prepoziţionale.
Conţinutul semantic al prepoziţiilor.
Părţile de vorbire însoţite de prepoziţii.
Conjuncţia. Definiţie. Clasificare.
Locuţiunile conjuncţionale.
Interjecţia. Definiţie. Clasificare.
Funcţiile sintactice ale interjecţiilor.
Ce este sintaxa?
Obiectul sintaxei propoziţiei.
Clasificarea propoziţiilor.
Părţile de propoziţie.
Raporturile sintactice din cadrul propoziţiei.
Părţile principale de propoziţie.
Subiectul.
Predicatul verbal.
Predicatul nominal.
Verbele copulative.
Numele predicativ. Definiţie. Clasificare.
Părţile secundare ale propoziţiei.
Atributul. Definiţie. Clasificare.
Complementul. Definiţie. Clasificare.
Complementul direct.
Complementul indirect.
Complementul de agent.
Complementul circumstanţial de loc.
Complementul circumstanţial de timp.
Complementul circumstanţial de mod.
Complementul circumstanţial de cauză.
Complementul circumstanţial de scop.
Complementul circumstanţial condiţional.
Complementul circumstanţial concesiv.
Complementul circumstanţial consecutiv.
Complementul circumstanţial instrumental.
Complementul circumstanţial sociativ.
Complementul circumstanţial de relaţie (limitativ).
Complementul circumstanţial cumulativ.
Complementul circumstanţial opoziţional.
Complementul circumstanţial de excepţie.

Scanned with OKEN Scanner

Elementul predicativ suplimentar.
Sintaxa frazei.
Definiţia frazei.
Raporturile sintactice din cadrul frazei.
Transformarea (dezvoltarea) părţilor de propoziţie în propoziţii subordonate.
Contragerea propoziţiilor subordonate în părţi de propoziţie.
Propoziţia subordonată subiectivă.
Propoziţia subordonată predicativă.
Propoziţia subordonată atributivă.
Propoziţia subordonată completivă directă.
Propoziţia subordonată completivă indirectă.
Propoziţia subordonată completivă de agent.
Propoziţia subordonată circumstanţială de loc.
Propoziţia subordonată circumstanţială de timp.
Propoziţia subordonată circumstanţială de mod.
Propoziţia subordonată circumstanţială de cauză.
Propoziţia subordonată circumstanţială de scop.
Propoziţia subordonată circumstanţială condiţională.
Propoziţia subordonată circumstanţială concesivă.
Propoziţia subordonată circumstanţială consecutivă.
Propoziţia subordonată circumstanţială instrumentală.
Propoziţia subordonată circumstanţială sociativă.
Propoziţia subordonată circumstanţială de relaţie (limitativă).
Propoziţia subordonată circumstanţială opoziţională.
Propoziţia subordonată circumstanţială cumulativă.
Propoziţia subordonată circumstanţială de excepţie.
Propoziţia subordonată predicativă suplimentară.

II. Ce deosebiri gramaticale există între cuvintele subliniate?

Ştiu *de ce* vine.
Ştiu *de ce* absentează.
Ştiu *de ce* este străin din toate câte mi-ai relatat.
El este străin *de ce* se petrece aici.
– *De ce* te-ai supărat pe mine?
– *Ce* te-ai supărat pe mine?
– *Ce* frumoasă e ziua de azi!
Stăruie omul *ce* stăruie şi pleacă.
– Dar *ce*-mi pasă!

Scanned with OKEN Scanner

Ştiu *de ce* se leagă.
Ştiu *ce* e Radu.
L-am întrebat *ce* film a văzut.
Nu ştiu *ce* se aude.
Nu ştiu *ce* aude.

Cartea *lui* Radu e aici.
Cartea *lui* e aici.
Cartea i-am dat-o *lui*.
Cartea a fost găsită graţie *lui*.
Reuşita graţie *lui* a fost deplină.
Ei luptă împotriva *lui*.
Lupta împotriva *lui* era acerbă.
Lupta era împotriva *lui*.
Ea a venit în urma *lui*.
Discuţia a fost asupra *lui*.
Reuşita era graţie *lui*.
El priveşte atent în jurul *lui*.
A găsit asupra *lui* o fiţuică.

O întâlneşte.
O să merg.
– *O*, ai venit?
Doi băieţi vin, *o* fată pleacă.
Tabla a şters-*o* acum.
El a şters-*o*.

El luptă împotriva *corupţiei*.
Lupta împotriva *corupţiei* este în plină desfăşurare.
A reuşit împotriva *corupţiei*.

S-a repezit asupra *studentului*.
Am discutat asupra *studentului*.
Am găsit o fiţuică asupra *studentului*.
Discuţia asupra *studentului* a fost edificatoare.
Au dat vina asupra *mea*.
Discuţia a fost asupra *studentului*.

El nu a întîrziat datorită *autobuzului*.
El a întîrziat datorită *autobuzului*.

Scanned with OKEN Scanner

Ei au votat contra *corupţiei*.
A reuşit contra *aşteptărilor*.
Reuşita contra *aşteptărilor* i-a bucurat nespus.
Ei au votat contra *mea*.
Ei au votat *contra*.
Din *contră*, ei n-au venit.
Au fost cinci voturi *contra*.
Reuşita a fost contra *aşteptărilor*.

El a plecat *în toiul* petrecerii.
Petrecerea era *în toi*.

El a reuşit contrar *aşteptărilor*.
Reuşita a fost contrar *aşteptărilor*.
Reuşita contrar *aşteptărilor* i-a bucurat pe toţi.
Reuşita contrară *aşteptărilor* i-a bucurat pe toţi.

Apa *Vodislavei* curge *lin*.
Apa *Bistriţei* curge *lină*.

În locul lui *Radu* l-am invitat pe Ion.
În locul lui *Radu*, aş fi făcut la fel.
În locul lui *Radu* fac de permanenţă.
Permanenţa în locul lui *Radu* a fost fără probleme.
De *loc* e din Bucureşti şi asta nu-i place *deloc*.
În loc de pâine, i-a dat cozonac.
În locul acesta a venit Radu.
În loc să-i dea pâine, i-a dat cozonac.
În locul meu va veni Radu.

În afara lui *Radu,* l-am invitat şi pe Ion.
În afara lui *Radu,* i-am invitat pe toţi colegii.
Invitarea tuturora, în afara lui *Radu,* l-a jignit.

El a venit în urma *profesorului* cu 5 minute.
El a venit în urma *profesorului* cu 5 paşi.
Venirea în urma *profesorului*, fie chiar şi cu un singur minut, se sancţionează cu punerea unei absenţe.
El a venit în urma *mea*.
Pensia rămasă de pe urma *tatălui* era mică.

Scanned with OKEN Scanner

Apa de ploaie s-a adunat *în urma* aceasta.
S-a refăcut în urma *tratamentului*.
El a revenit din Bucureşti în urmă cu 3 *zile*.
El a venit *pe urmă*.
La urma urmei n-a făcut nimic rău.

El a acţionat contrar *planului*.
El a reuşit contrar *planului*.
Reuşita contrară *planului* i-a mirat pe toţi.
Reuşita a fost contrară *planului*.

Răsplata e *conform* muncii.
Răsplata e *datorită* muncii.

El a zăcut datorită *gripei*.
El a zăcut de *gripă*.
El a zăcut din pricina *gripei*.
El a reuşit datorită *muncii*.
Reuşita datorită *muncii* proprii l-a bucurat enorm.

El a mâncat tot, cu excepţia *pâinii*.
El a mâncat tot, în afara *pâinii*.
În afara *pâinii*, a mâncat şi cornurile.

A luptat împotriva *lui*.
A luptat împotriva *sa*.
A luptat împotriva-*i*.
A luptat împotrivă-*i*.

Cartea *lui* e aici.
Cartea *sa* e aici.
Cartea-*i* aici.
Cartea de la *el* e aici.
Trădarea de *sine* e o greşeală ireparabilă.

El lucrează ca *maestru*.
El lucrează *ca un maestru*.

– *Ne*-aţi da revistele?
– *Ni* le-aţi da?

Scanned with OKEN Scanner

Cui pe *cui* se scoate.
– *Cui* îi dai cartea?
Mergeţi pe la casa *cui* vă are.
Pe socoteala *cui* călătoreşti?

L-a supărat pe *Radu*.
S-a supărat pe *Radu*.
Este supărat pe *Radu*.
A mizat pe *Radu*.
A contat pe *Radu*.
A pariat pe *Radu*.
A pus mâna pe *Radu*.
El a dat 1.000 lei pe *fructe*.
Nu dă doi bani pe *Radu*.
Vine pe *ploaie*.
Face pe *maestrul*.
Pune cartea pe *masă*.

El doarme *ziua*.
El doarme toată *ziua*.

De *bolnav* n-a venit.
De *trufaş* e trufaş.
De *mic* îl cunosc.
L-am luat *de* elev.

Ştiu *cât* de *cât*.
Un respect *cât* de *cât* merită oricine.
– *Câţi* oameni călătoresc cu voi?
Ştiu *câţi* oameni călătoresc cu voi.
Ştiu *cât* dormi.
El povestea *câte* şi mai *câte*.
– *Câtor* oameni le place jazul?
– *Cătora* le place jazul?
– Ale *câtor* oameni pot fi aceste lucruri?
– *Câţi* ca voi?
Vrea să câştige *cât* mai mulţi bani.

E neîntrecut în *a face* rău.
El intră în *cameră*.

Scanned with OKEN Scanner

El vorbeşte în *somn*.
El stă în *picioare*.
În plină *gripă* n-a putut veni.
În *schemă* a putut înţelege mai bine.
El a venit în *peţit*.

Ei au discutat *în privinţa concursului*.
În privinţa asta are dreptate.
În toate *privinţele* greşeşte.

S-a îmbolnăvit de *moarte*.
Se înţeleg de *minune*.
El e mic de *statură*.
Se înţeleg de *groază*.
De *ăştia* am mai văzut.
Facem de *toate*.
Zace de *boală*.

Din *dragoste* s-au căsătorit.
Din *clasă* a ieşit val-vârtej.
Din *boala* asta i s-a tras moartea.
Din *flaut* a cântat.

S-au adunat la *oameni*.
La *plecare* a salutat.
Au venit la *studenţi*.
Am văzut la *lume*...
Corb la *corb* nu scoate ochii.
S-a dus la *6*.
Merge la *pas*.
Era roşu la *faţă*.
Era ager la *minte*.
S-a dus la *facultate*.
S-a dus la *cumpărături*.
Era bun la *toate*.
A venit la *chemarea* lor.

El se duce după *cumpărături*.
El se ascunde după *degete*.
El e pedepsit după *vină*.

Scanned with OKEN Scanner

După *discuţii* a urmat o proiecţie de film.

S-a îmbrăcat pentru *recepţie*.
Mulţumesc pentru *invitaţie*.
Pentru *absenţe* a fost eliminat.

În caz de *boală*, nu va veni.
În cazul *bolii* ei, ne va telefona.

A căzut spre *hazul* tuturora.
A mers spre *facultate*.
A venit spre *lămurire*.

Taie cu *cuţitul*.
Pleacă cu *Radu*.
Cu toată *dragostea* n-a reuşit.
Cu toată *dragostea* va reuşi.
L-a mâhnit cu *purtarea* ei.

Se plimba prin *parc*.
A analizat prin dreaptă *cumpănire*.
El a vorbit prin *somn*.
Îl copleşeşte prin *atenţia* cu care îl înconjoară.

Un copil ca un *înger* nu face aşa ceva.
Copilul acesta este ca un *înger*.
L-am cunoscut ca un *înger*.
El e bun ca un *înger*.

El vine o dată cu *mine*.
El vine cu *mine*.

Dă-*i* şi lui din cele primite.
Şi atunci el dă-*i* cu bere şi cu mititei.
Cartea-*i* e pe bancă.

Totul vine de la ei.
Toţi au plecat.
Cu *toţii* au plecat.

Scanned with OKEN Scanner

Studenţii au plecat *toţi*.
El spune *tot*.
Toţi studenţii au plecat.
Deşi s-a supărat, *tot* n-a venit.
El vine *tot* mai des pe la noi.
Ei erau *întru totul* de acord.
El e *tot* mai supărat.
El e mic *de tot*.

El ştie *ceva*.
Ceva se întâmplă.
El aduce *ceva* mâncare.
El aduce *ceva* de mâncare.
El locuieşte *ceva* mai sus.

Una pleacă, alta vine.
Într-*una* din zile va veni.
Să-mi facă mie *una* ca asta.
Una peste alta s-a supărat.
Mi-a ales florile *una şi una*.
Una câte una au plecat.
Nici una n-a plecat
El nu va accepta *cu una cu două*.

Un student vine.
Un student vine, altul pleacă
Un student vine, doi pleacă.

El cumpără *nişte* pâine.
El cumpără *nişte* pâini.

El nu ştie *nimic*.
Nimic nu se ştie.
El este un *nimic*.
El este un om de *nimic*.
A vândut totul pe *nimic*.
N-am fi minţit *pentru nimic în lume*.
El n-a ascultat de *nimeni*.
El n-a fost ascultat de *nimeni*.

Scanned with OKEN Scanner

El are *drept* inimă un bolovan.
El s-a dus *drept* la Radu.
Radu e un om *drept*.

El a plecat *până* acolo.
El a plecat *până* n-a venit profesorul.
El a plecat *până* ce n-a venit profesorul.
El merge *până* la magazin.

Chiar el a plecat.
Chiar acum a plecat.
Chiar de pleacă, tot te-a iertat.
Chiar dacă pleacă, tot te-a iertat.

Tocmai el a plecat.
Tocmai acum a plecat.

Numai el vine.
Numai acum vine.

El e băiat *de* bani gata.
De am bani, vin.

El se plimba *de-a lungul râului.*
El se plimba *de-a lungul şi de-a latul.*
El a călătorit *de-a lungul nopţii.*

Ei se înţeleg *englezeşte.*
Ei vorbesc *englezeşte.*
Aici se vorbeşte *englezeşte.*
Nu vorbeşte decât *englezeşte.*

Apa Someşului curge *lin.*
Apa Someşului curge *lină.*
Apa Someşului este *lină.*

Ei erau *întru totul* de acord.
Nu ştiu *întru cât* să se încreadă în el.
Nu vorbeau, *întrucât* se certaseră.
Erau prea supăraţi, *încât* să-şi mai vorbească.

Scanned with OKEN Scanner

Te ştiam *acasă*.
Eşti *acasă*.
El merge *acasă*.
Poate vine.
Poate că vine.
Poate veni.

El vine *mereu*.
El vine *mereu* mai des.

El mi-e *drag*.
Mi-e *drag* să călătoresc.

Mi-e *urât*.
El e *urât*.
E *urât* să întârzii.

Nici nu are timp.
Nici tu casă, *nici* tu masă.
Nici una, nici două a plecat.
Nici un semn nu vine de la el.
Nici unul nu vine .
Nicicând nu vine.
Nici când e bolnav nu stă locului.
Nu vrea *nici cum* vrei tu.
Nu vrea *nicicum*.
Nu pleacă *niciunde*.
Nu pleacă *nici unde* are interes să plece.
Nu are *nici* timp, *nici* nu doreşte.

De câte ori vine, *de atâtea ori* se ceartă.
Ori Ion *ori* Radu plecau.
El vine *de două ori* pe zi.
El e *de două ori* mai bun.
El vine *a doua oară*.
El a încercat, *bunăoară*, să vină.

El vine, *în primul rând* pentru că are un interes.
El stă *în primul rând*.

Scanned with OKEN Scanner

El e *firesc* în tot ce face.
E *firesc* să-şi ceară scuze.
Fireşte că vine.
El vine, *fireşte*, cu ai săi.

El învaţă *destul*.
El a făcut *destule* progrese.
El a făcut *destule*.
El a făcut *destul* de mult.

– *Bine*, dragul meu, du-te!
– Mergi cu *bine*!
– Nu e *bine* ce faci.
Bineînţeles că vine.
El nu e *bine* înţeles.

Mai că vine.
Nu *mai* vine.
N-a mâncat *mai* nimic.
El e *mai* bun.
El mănâncă *mai* bine.
El e stimat de *mai* toată lumea.

Aproape că vine.
El vine *aproape*.
El e *aproape* suflet din sufletul meu.
El e *aproape* sigur.
El e *aproape*.
El mănâncă *aproape* tot.
El e stimat de *aproape* toată lumea.
El e *aproape de* geam.

E *ruşinos* că n-a venit.
El e *ruşinos*.
El e *ruşinat* că n-a venit.
El e *ruşinat* de părinţi pentru fapta comisă.
Mi-e *ruşine* că n-am venit.
E o *ruşine* că n-am venit.

El e *sigur*.

Scanned with OKEN Scanner

E *sigur* că vine.
Sigur că vine.
El vine,*sigur,* cu ai săi.

El a venit înaintea *profesorului* cu 5 minute.
El s-a aşezat înaintea *profesorului*.
El a venit înaintea *mea*.
El a venit înaintea *lui*.
El a venit înainte-*i*.
El a venit *înainte*.

Fiind chemat, voi veni.
Fiind chemat şi tot nu voi veni.
Fiind chemat, a venit.
S-a plictisit tot *fiind chemat*.

A băut foarte mult, *fiind dus* acasă de alţii.
Fiind dus cu maşina, accept invitaţia.
Fiind dus cu maşina şi tot nu merg.
El s-a orientat *fiind dus* de nas.

De aceea a venit, pentru că are nevoie de tine.
De aceea a venit, pentru ca să te roage ceva.

Vasele sunt *curate*.
Ea găteşte *curat*.
Mâncărurile sunt *curat* gătite.
Treaba asta e *curat murdară*.
L-am considerat *curat*.

Scrie *cum* vrei.
El e *cum* îl ştii.
Cum a stat ploaia, a plecat.
Cum a întîrziat, a fost pus absent.
El este *cum* pare.
Unde vrei, acolo pleacă.
Unde nu lucrează, mai vrea şi să fie lăudat.

Când aici, *când* în Focşani, aşa îşi duce veacul.
Când a venit, l-a certat.

Scanned with OKEN Scanner

De citit a citit.
El mai are *de citit*.

De făcut e greu.
Nu e nimic *de făcut*.

N-am mâncat decât *cornul*.
Cozonacul e mai bun decât *cornul*.

El crede *ceea ce* ştie.
El crede *ceea ce* vine.
Ceea ce vine e adevărat.
Ceea ce ştiu e adevărat.
Mă gândesc la *ceea ce* vine.
Mă gândesc la *ceea ce* spui.
El s-a internat în spital, *ceea ce* m-a necăjit mult.

Ai casei au sosit din vacanţă.
Ai lui au sosit din vacanţă.
Ai săi au sosit din vacanţă.

El *a fost bătut* şi *rănit*.
El *a fost bun* şi *răbdător*.
El *a fost bun* şi *apreciat*.

Merge cu *taxiul*.
Merge cu *Radu*.
Merge cu *căruciorul* la piaţă.

Un *aşa* om n-am mai văzut.
El e *aşa de bun*.
El a procedat *aşa*.
El a reacţionat *aşa şi aşa*.

Radu *şi* Ioan au venit.
Şi Ion a venit.
Ion a *şi* venit.
Ea este *şi mai şi*.
A-*şi* imagina acest lucru e un păcat.
Ei sunt *liniştiţi*.

Scanned with OKEN Scanner

Ei sunt *liniştiţi* de cămaşa de forţă.

Ei sunt *altfel*.
Ei procedează *altfel*.
Altfel nu vine decât invitat.
E un *alt fel* de om.

Aceste lucrări sunt conform *planului*.
Aceste lucrări sunt conforme *planului*.
Ei au acţionat conform *planului*.

Ion vine, *iar* Radu pleacă.
Ion vine *iar*.
Iar acum *iar* s-a enervat.

Ba Ion, *ba* Radu pleacă.
Nu ştiu dacă Ion vine ori *ba*.

Fie Ion *oricât de mare*, tot îl cert.
Fie Ion, *fie* Radu pleacă.

El vorbeşte *frumos*.
E *frumos* să vii.
El este *frumos*.
L-am considerat *frumos*.
El se consideră *frumos*.

Îmi place *schiul*.
Îmi plac *campionatele*.

Altor băieţi le place fotbalul.
Băieţii *altora* sunt mai cuminţi.

El este *însurat*.
El a fost *însurat* cu forţa de părinţii lui.
Vara merg la mare.
Vara viitoare merg la mare.

– De ce ai *nevoie*?
Te descurci cam *anevoie*.

Scanned with OKEN Scanner

E *nevoie* de răbdare în această situaţie.

Elevul *cel* harnic a fost premiat.
Cei din vârful piramidei nu-i cred *pe cei* de la baza piramidei.

Cărţile *alor tăi* sunt aici.
Le-am dat *alor tăi* un telefon.

Ar fi *minunat* să poţi veni.
Spectacolul a fost *minunat*.

Discuţia *celor trei* studenţi e interesantă.
Discuţia *celor trei* e interesantă.

Se uită *înapoia* maşinii.
Priveşte *înapoi* cu mânie.
Se uită înapoia *mea*.

De arat a arat.
A terminat *de arat*.
E greu *de arat*.
N-are decât *de arat*.
S-a săturat *de arat*.

El *este calm*.
El *este calmat*.

El *este treaz*.
El *este trezit*.

Era tânără.
Era întinerită cu zece ani.
Era întinerită de operaţii estetice.

Cămaşa e *purtată*.
Cămaşa e *purtată* de Radu.

– *Cine* e acolo?
– *Cine* e el?
– *Care* e el?

Scanned with OKEN Scanner

– *Ce* e el?
– *Unde* e el?
– *Cum* e el?
– *Când* e şedinţa?
Vrea să afle *cine* este deputatul.
Ştiu *cine* e autorul.

Îl iubeşte *atât* cât el nici nu-şi închipuie.
– Au venit *atâţia* oameni!
Copiii *atâtor* oameni nu fac acest gen de lucruri.
Copiii *atâtora* nu fac acest gen de lucruri.
El este *atât de bun*.
Atât Radu, cât şi Ion au plecat.
– Vreau doar *atât*!
Atât s-a speriat, încât tremura.

Absentează, *din cauză* că e bolnav.
Nu ştiu *din* ce *cauză* absentează.
Absentează *din cauza* bolii.

Radu *a devenit profesor*.
În Univers totul *devine*.

El *s-a făcut inginer*.
El *s-a făcut* că pleacă.
S-a făcut noapte.
Desigur că vine.
Sigur că vine.

Radu are un *prieten* bun.
Radu pare un *prieten* bun.

A stricat *ceasul*.
S-a stricat *ceasul*.

A sosit *pe neaşteptate*.
Sosirea lui *pe neaşteptate* ne-a mirat.

L-am întâlnit pe Ion, *fratele* tău.
L-am întâlnit pe Ion, pe *fratele* tău.

Scanned with OKEN Scanner

Studenţii îi supără câteodată pe *profesori*.
Studenţii îşi supără câteodată *profesorii*.
Studenţii se supără câteodată pe *profesori*.
Studenţii sunt supăraţi câteodată pe *profesori*.

Studentul n-a răspuns *corespunzător*.
Răspunsul n-a fost considerat *corespunzător*.
Răspunsul n-a fost *corespunzător*.

Sora mea e *fericită*.
Sora mea trăieşte *fericită*.
Ei sunt *fericiţi* de Dumnezeu cu copii buni.
Fericita mea mătuşă călătoreşte mereu.

S-a dus *la cules*.
S-a dus *la câmp*.

– Nu pune mâna *pe mine*!
Tot *pe mine* mă pune de permanenţă.

El mănâncă *puţin*.
El a băut *puţin* vin.
El e prea *puţin* convingător.

1 Decembrie e *o dată* foarte importantă în istorie.
Acest medicament se ia *o dată* pe zi.
Am lămurit acest lucru *o dată pentru totdeauna*.
– Vino *odată*!
– De s-ar termina *odată*!
Aceste medicamente se iau toate *odată*.
Odată şi odată tot va afla.
O dată ce am promis, aşa rămâne.
O dată cu venirea iernii, ne-am pus hainele groase.

Dat fiind că vine, vom încerca să salvăm situaţia.
Dat fiind faptul că vine, vom încerca să salvăm situaţia.
Fiindcă vine, vom încerca să salvăm situaţia.

El a plecat *de mult*.
Demult văzuse castelul în toată splendoarea lui.

Scanned with OKEN Scanner

Stăteau *strâns* îmbrăţişaţi.
Eram *strînşi* cu toţii.
Stăteam *strînşi* cu toţii acolo.

Ştie *a-şi* face datoria.
Aş merge şi eu în excursie.
– Ei, *aş*!
Ei sunt nişte *aşi* ai volanului.

S-a sculat *devreme*.
De vreme ce nu mai vine, nu mai merită să discutăm.
Reumatismul e răscolit *de vreme*.

Ea vine *veselă*.
O văd *veselă*.
Este *veselă*.

E *adevărat* că vine.
– *Adevărat* c-a-nviat!
Îl crede *adevărat*.
El vine *cu adevărat*.

E *puţin* convingător ceea ce spui.
Vinul e *puţin*.
El lucrează *puţin*.
Vinul îl crede *puţin*.
Vinul acesta e mai *puţin* bun decât acela.
Cel *puţin* Radu vine.
Cel *puţin* mănâncă.

Timpul *contrar previziunilor* ne-a derutat.
Timpul, *contrar previziunilor*, ne-a avantajat.

Lucrurile trebuie *făcute* cu cap.
Este firesc ca, *din lipsa* izvoarelor, să nu fie acceptată această teorie.
Planul, *potrivit* părerilor specialiştilor, a fost impecabil.
Planul *potrivit* a fost votat de îndată.
Planul, *ilustrând* corect capacitatea fabricii, a fost votat.
Planul *ilustrând* corect capacitatea fabricii a fost votat.

Scanned with OKEN Scanner

III. Enumeraţi cu exemple (atenţie la capcane!):

- forma de V. a pronumelui personal *noi*;
- pronumele care nu pot avea calitatea de adjective pronominale;
- formele de imperativ negativ ale verbelor *a fi* şi *a aduce*;
- subordonatele introduse prin *că*;
- formele de imperativ afirmativ ale verbelor *a fi,a veni* şi *a duce*;
- părţile de propoziţie construite cu prepoziţie;
- subordonatele introduse prin *cum*;
- forma de G. a pronumelui personal *tu*;
- trei locuţiuni interjecţionale;
- subordonatele introduse prin *să*;
- conjuncţiile în faţa cărora nu se pune virgulă;
- verbele nepredicative: auxiliarele predicative şi morfologice;
- construcţii infinitivale-relative cu *ce, cum* şi de *unde*;
- funcţiile pronumelui personal în D. cu şi fără prepoziţie;
- verbele intranzitive cu complement direct intern;
- subordonatele introduse prin *ca să*;
- condiţiile în care un verb tranzitiv se intranzitivizează;
- verbele impersonale şi folosite impersonal;
- 3 locuţiuni verbale având un adverb de mod în structură;
- clasificarea propoziţiilor independente;
- cinci locuţiuni adverbiale;
- verbe intranzitive cu prepoziţia *pe*;
- modurile personale;
- formele accentuate ale pronumelui reflexiv;
- cinci locuţiuni verbale;
- modurile nepersonale;
- subordonatele introduse prin *dacă*;
- locuţiuni verbale având un substantiv în structură;
- prepoziţiile după cazul cerut;
- felurile atributului;
- cinci locuţiuni pronominale;
- complementul indirect cerut de verb, adjectiv, adverb, interjecţie;
- subordonatele introduse prin *de*;
- felurile complementului;
- speciile coordonării;
- complementul circumstanţial de mod la adjectiv, adverb, interjecţie;
- subordonatele introduse prin *decât*;
- fenomenalizările elementului predicativ suplimentar;

Scanned with OKEN Scanner

- pronumele demonstrative;
- predicat verbal exprimat prin adverb;
- gradele de comparaţie ale adjectivului;
- predicat verbal exprimat prin interjecţie;
- cinci locuţiuni substantivale;
- pronumele negative;
- verbele copulative;
- verbele neregulate;
- funcţiile sintactice ale N.;
- funcţiile sintactice ale G.;
- funcţiile sintactice ale D.;
- funcţiile sintactice ale Ac.;
- funcţiile sintactice ale V.;
- funcţiile sintactice ale interjecţiei;
- felurile numeralului;
- felurile pronumelui;
- locuţiuni conjuncţionale care introduc subordonata circumstanţială: cauzală, concesivă, temporală, condiţională, modală, modală-comparativă;
- câte cinci locuţiuni prepoziţionale cu G. şi Ac.;
- forma de G. a pronumelui personal *eu*;
- forma de G. a pronumelui relativ *cine*;
- forma de persoana a III-a plural a pronumelui posesiv;
- adjectivele pronominale;
- verbe la gerunziu, diateza pasivă, cu funcţia sintactică de c c consecutiv, cauzal, condiţional;
- forma de G. D. a pronumelui relativ *ce*;
- forma de G. D. singular a pronumelui relativ *cât*;
- forma de G. D. plural a pronumelui relativ *cât*;
- conjugaţi verbul *a fi* la indicativ, perfectul simplu;
- conjugaţi la modul prezumtiv prezent şi perfect verbul *a cânta*;
- conjugaţi verbul *a crea* la indicativ prezent, imperfect şi imperativ, forma afirmativă şi negativă;
- conjugaţi verbul *a fi* la imperativ, forma afirmativă şi negativă;
- declinaţi pronumele personal *noi*;
- verbul *a vedea* la cele trei diateze, indicativ, mai mult ca perfectul, persoana a III-a, sg.;
- *cui* poate introduce o subordonată atributivă?
- *cine* poate introduce o subordonată atributivă?
- declinaţi pronumele personal *voi*;
- daţi exemple de locuţiuni adverbiale având în structură substantive, adjective, pronume, numerale, participii, adverbe;

Scanned with OKEN Scanner

– construiţi propoziţii cu predicat nominal în care numele predicativ să fie exprimat prin adjectiv, adverb, pronume, verb la supin, numeral şi substantiv în N., G., D. şi Ac.;
– construiţi enunţuri în care *şi* să fie conjuncţie şi adverb;
– daţi trei enunţuri în care *rău* să fie adjectiv, adverb şi substantiv;
– valorile morfologice ale cuvântului *lui* în enunţuri;
– valorile morfologice ale lui *a fi* în enunţuri;
– construiţi enunţuri în care *fiecare* să îndeplinească funcţiile de atribut pronominal genitival, complement indirect şi complement direct;

IV. Analizaţi morfologic şi sintactic cuvintele subliniate:

A sosit la gară înaintea *mea*.
Radu n-a putut fi *în stare* de aşa ceva.
Radu n-a putut *fi convins* de Ion.
Copilul e *al tău*.
Nu ştiu *cine* este tatăl lui.
– *Cine* este tatăl lui?
– Ştiu *care* este Popescu.
– Ştiu *ce* este Popescu.
– Ştiu *unde* este Popescu.
– Ştiu *cum* este Popescu.
El e cel mai bun *dintre toţi*.
Cu toate acestea n-a răspuns.
În caz de *boală* chemaţi medicul.
Nu s-a comunicat *nimic* interesant.
Au vorbit *între dânşii*.
Aşa erau oamenii *Măriei Sale*, Ştefan cel Mare.
Nu se duceau *oriunde*.
Oricât de *mare* ar fi, tot îl plesnesc.
Şi-a cântat *cântecul* de lebădă.
A reuşit graţie *muncii*.
Îi aud *cântând*.
Aud *cântând*.
Însuratul *devreme* şi sculatul dis-de-dimineaţă sunt cele mai bune lucruri *de făcut*.
Părerile *au fost împărţite*.
Cadourile *au fost împărţite*.
L-au lăsat *pe jos*.
Pe lângă *poveţe* i-a dat şi bani.

Scanned with OKEN Scanner

În loc de *bani* i-a dat poveţe.
Pare că e mulţumit.
E greu *de spus*.
Din cauza *bolii* n-a venit.
Venise cu *prietenii*.
Îmi trebuie *un pix*.
El trebuie să plece.
La etajul *opt* e lumină.
Primirea făcută a fost contrară *aşteptărilor*.
Nu poate fi *adevărat*.
Supărându-se *Radu*, ei nu vor mai veni.
Cifra *treisprezece* e norocoasă.
Au sosit *înaintea celorlalţi*.
Mi-e *lene* să vin.
– Aşterne-te *drumului*!
Dan locuieşte pe strada *Eminescu*.
Norocu-*mi* l-a înfuriat.
La ora *opt* beau o cafea.
Nu s-a întâmplat nimic *deosebit*.
E *frig*.
Călătoria lui *la munte* a fost *de neuitat*.
O *asemenea* fată este Ioana.
I-am dat colegei *lui* dicţionarul.
Oraşul *Cluj-Napoca* e al doilea oraş al României.
E *noapte*.
– *Al cui* băiat eşti?
A vorbit *pentru graţierea* lui.
Pe el, pe studentul *Popescu*, îl caut.
Clănţăne *din dinţi de frică*.
E *întuneric*.
Acest tablou e similar *celuilalt*.
Cel din urmă pleacă la antrenament.
N-a dat nici doi bani pe *el*.
Studentul, de ştia, de nu ştia, profesorul îl certa.
Bărbaţi *călări* veneau dinspre câmpie.
Nu se poate *mulţumi* cu atât.
Aude mobilele *trosnind*.
Aude mobile *trosnind*.
Mănâncă *de speriat*.
I-am dat să mănânce *ca unui cosaş*.

Scanned with OKEN Scanner

A mâncat mai bine *ca acasă*.
A mâncat mai bine *ca de obicei*.
A mâncat mai bine *ca ieri*.
A mâncat *cât doi*.
Veştile *vor fi transmise* şi *recepţionate* prin fax.
Lucrează cu puteri *înzecite*.
– Nu te supăra, *frate*!
Mă durea *inima* de mila lui.
Ea era *frumoasă* din cale-afară.
– *Draga mea*, nu mai plânge!
O doime o donează.
– Am mâncat la *alune*!
– Frate *Ioane*, vino pe la noi!
De făcut e greu.
De ăştia am mai văzut.
Sosirea lui o dată cu *noi* l-a supărat pe Vasile.
E prea *devreme* ca să vină.
S-a mâniat *pe noi*.
Corect era să nu vină.
A procedat potrivit celor mai corecte *principii*.
Îl vedea pe Radu *trăgându-se* lângă soba de teracotă.
Îl durea *sufletul* de ceea ce vedea.
Profesorii *ai căror* studenţi au obţinut note foarte bune sunt extrem de bucuroşi.
El le-a fost aproape bunilor *noştri* studenţi.
În ciuda oricărui *eşec*, el perseverează.
– N-a însemnat *oare* o prea mare *cutezanţă* să vii? *Poate* că *da*. *Fără îndoială* că da.
Ion a venit şi *el*.
Înserându-se, Radu a plecat.
Îl consideră ca un *întreg*.
Cei proşti şi *cei* cărora nu le place cartea n-au ce căuta aici.
– Te-am aşteptat *mai bine de un sfert de oră*.
– Eşti *gata*?
În lipsă de *bani*, stă acasă.
Iaca şi *soarele* răsare.
El e pe *punctul* de a nu mai înţelege.
Păcat că nu vine.
De *mirare* că el a lipsit.
Cartea *o* citesc cu plăcere.
A sfeclit-*o*.

Scanned with OKEN Scanner

Ei sunt *altfel*.
Câtva timp ei rămăseseră toţi *trei* nedumeriţi.
Îi place *berea*.
E contra *firii* ce faci.
Ce faci e conform *dispoziţiilor*.
A oferit o carte bunului *său* amic.
Cărţile au fost cumpărate *de el*.
Ei au plăcerea *de a fi lăudaţi*.
S-a învârtit *împrejurul aceleiaşi case*.
Plecarea *de la voi* va fi pe jos.
Ei sunt *ca voi*.
Nu s-a pronunţat asupra acestui *punct*.
Ei *nu sunt* ce par a fi.
Oricât de sus-puşi ar fi nu trebuie *să-şi dea aere*.
Iaca un caz de boală *de care* îţi pot *spune* multe, pentru că persoana *în cauză* nu-i *de faţă*.
El e un *om cu dare de mână*.
Procedează cu *băgare de seamă*.
S-a sculat *cu noaptea-n cap*.
El *este* acolo.
Dorinţa *de a hotărî în cele din urmă* ce voi face era de *nestăvilit*.
Apele au crescut *revărsându-se*.
Ion *s-a făcut de râsul lumii*.
În caz de *eşec*, nu contaţi *pe mine*.
Ion e cel mai bun *dintre toţi*.
Lucrurile păreau *a se schimba* în bine.
Câţiva dintre copiii *uşor* handicapaţi *psihic*, cu *ai căror* părinţi *am stat de vorbă de-a lungul mai multor luni*, au fost trimişi *pentru tratament* la spitalul *Fundeni*.
Am primit o scrisoare de la ea *rugându-mă* s-o ajut.
El a căzut, *Doamne fereşte*, de pe munte.
A reuşit să intre *pretextând* că e pe lista de audienţe.
Dau *pe fructe* 10.000 de lei.
Ferma s-a dezvoltat, *având* 50 de bovine.
Nu mi-a trecut *prin cap* una ca asta.
Cartea a fost citită, conspectată şi *restituită* la timp.
E neîntrecut *în a face* rău.
Rău la *matematică*, Radu a rămas corigent.
Era expert în materie de *vânătoare*.
De câte ori te văd, de atâtea ori mă întristez.
– *De câte ori* ai fost la Paris?

Scanned with OKEN Scanner

V. Construiţi câte un exemplu pentru fiecare din cerinţele de mai jos:

– relativul *ce* - atribut adjectival;
– complement indirect - substantiv în D. care să determine un adjectiv;
– complement circumstanţial concesiv - substantiv în G. D. şi Ac.;
– complement circumstanţial condiţional - substantiv în G. şi Ac.;
– complement circumstanţial de timp - substantiv în G. şi Ac.;
– conjuncţia *dacă* să introducă o subordonată subiectivă, predicativă, atributivă, completivă directă, indirectă, circumstanţială condiţională, cauzală, temporală, concesivă;
– pronumele relativ *care* în funcţiile de: în N. - subiect, nume predicativ, atribut adjectival; în G. - atribut pronominal genitival, nume predicativ cu prepoziţie şi fără prepoziţie, complement indirect, complement circumstanţial de mod, de loc, de timp, condiţional, de scop, consecutiv, concesiv, opoziţional, de relaţie, atribut adjectival; în D. - complement indirect, complement circumstanţial de mod, de cauză, instrumental; în Ac. - complement direct, indirect, de agent, nume predicativ, atribut adjectival, complement circumstanţial de loc, de timp, de mod, de cauză, sociativ, instrumental, de scop, opoziţional;
– un verb la gerunziu, diateza pasivă, cu funcţia sintactică de complement circumstanţial cauzal;
– relativul *cum* în funcţia de nume predicativ, element predicativ suplimentar, complement circumstanţial de mod;
– cinci locuţiuni adjectivale având un substantiv în structură;
– un verb la gerunziu în funcţia de complement direct;
– relativul *ce* în funcţia de subiect şi de complement direct;
– cinci locuţiuni verbale având un substantiv în structură;
– conjuncţia *de* să introducă o subordonată subiectivă, predicativă, atributivă, completivă directă, indirectă, de agent, circumstanţială temporală, condiţională, cauzală, concesivă, consecutivă, finală, predicativă suplimentară;
– subordonată subiectivă, completivă directă şi circumstanţială finală cerute de interjecţie;
– subordonată circumstanţială consecutivă, introdusă prin *ca să, de, încât, că*;
– subordonată circumstanţială finală, introdusă prin *pentru ca să, ca să, de*;
– nume predicativ - locuţiune adverbială de mod;
– subiect - verb la infinitiv perfect pasiv;
– nume predicativ - verb predicativ, la infinitiv, prezent pasiv;
– relativul *ce* - subiect;

Scanned with OKEN Scanner

– atribut substantival genitival - numeral cardinal colectiv;
– complement circumstanţial de timp - numeral cardinal adverbial;
– atribut pronominal genitival - pronume interogativ *cine*;
– atribut adverbial - locuţiune adverbială de timp;
– complement indirect - verb la gerunziu;
– complement circumstanţial de loc - substantiv în G.;
– complement circumstanţial de mod - numeral cardinal adverbial;
– nume predicativ - verb la gerunziu;
– nume predicativ - verb la supin;
– complement de agent - pronume relativ *câţi*;
– complement circumstanţial de timp - numeral ordinal adverbial;
– locuţiune adverbială având un substantiv în structură;
– atribut adverbial - locuţiune adverbială de timp;
– predicat verbal - verb la infinitiv prezent;
– subordonată predicativă, introdusă prin *orice*;
– cinci locuţiuni prepoziţionale având un substantiv în structură;
– subordonată completivă indirectă la o locuţiune verbală;
– atribut adverbial - adverb de timp cu prepoziţie;
– cinci locuţiuni conjuncţionale având un substantiv în structură;
– subordonată subiectivă la un verb personal pasiv;
– subordonată subiectivă la un verb impersonal reflexiv;
– subordonată atributivă la numeral;
– e.p.s. în N. - substantiv;
– e.p.s. în Ac. - substantiv;
– complement direct - adverb de mod;
– complement indirect - substantiv în G., cu prepoziţie, şi în Ac., cu prepoziţie;
– un verb la infinitiv prezent pasiv, perfect activ, perfect pasiv, în funcţiile sintactice de subiect, nume predicativ, atribut verbal, complement indirect, complement direct, complement circumstanţial de timp, de mod, de scop;
– e.p.s. în Ac. - adjectiv;
– e.p.s. în N. - adjectiv;
– complement circumstanţial de loc - pronume personal în D.;
– e.p.s. - adverb;
– e.p.s. - verb la gerunziu;
– nume predicativ - substantiv în Ac., cu prepoziţie la un verb copulativ la gerunziu.

Scanned with OKEN Scanner

VI. Precizaţi cazul:

El se învârteşte în jurul *casei*.
El se învârteşte în jurul *meu*.
El se învârteşte în juru-*mi*.
Ei sunt părinţii a trei *copii* reuşiţi.
Ei sunt idolii a numeroşi *fani*.
Acestor realizări li se adaugă valoarea a *ceea ce* se vede aici.
Ei au fost favorizaţi, datorită a doi *oameni*.
Ei erau studenţi buni contrar a *ceea ce* se credea.
Miroase a *mătrăgună* înaintea furtunii.
S-au distribuit manualele la zece *copii*.
El luptă contra *corupţiei*.
Ei se luptă unul contra *doi*.
El aleargă contra *cronometru*.
Se dă verdictul în cauza Popescu contra *Dumitrescu*.
Corb la *corb* nu scoate ochii.
Corbul nu scoate ochii altui *corb*.
El îi este văr *cumnatului* meu.
El este vărul *cumnatului* meu.
A luptat împotriva *sa*.
A luptat împotriva *lui*.
A luptat împotriva-*i*.

VII. Delimitaţi subordonatele şi arătaţi felul acestora. (A se evita capcanele).

De rău ce era, a plâns.
Îl durea capul de obosit ce era.
În caz că plouă, stăm acasă.
În cazul că plouă, stăm acasă.
În ipoteza că plouă, stăm acasă.
În eventualitatea că plouă, stăm acasă.
El a plecat cu condiţia să nu-l supere pe Radu.
El vine cu scopul să-l vadă pe Radu.
Dacă vine e pentru că te place.
Dacă vine e că te place.
Uite-l că vine.
Uite că vine.
A mâncat ca să-i ajungă.

Scanned with OKEN Scanner

A mâncat prea puţin ca să-i ajungă.
Fără să înveţe, a reuşit.
Fără să înveţe şi tot a reuşit.
Fără să înveţe, n-ar fi reuşit.
El avusese grijă să n-o trezească.
El avusese grija să n-o trezească.
– Să nu-ţi treacă nici prin cap să nu vii!
Să se însereze şi plecăm.
El a hotărât să vină.
El s-a hotărât să vină.
El e hotărât să vină.
S-a hotărât de către Tribunal să vină.
Asta nu i-a fost mai greu decât să vină.
Nu face decât să plângă.
– Oriunde-ai fi, să ţii minte!
E bine să vină.
Problema e să vină.
Problema să vină nu se mai pune.
Vrea să vină.
Se gândeşte să vină.
O să vină.
Să aibă bani, ar veni.
Să-l baţi şi tot nu vine.
Are să vină.
Vine să-l vadă.
L-a bătut să-l snopească, nu alta.
L-a făcut să nu mai fumeze.
Nu mi-a fost dat să-l cunosc.
Mă deranjează că fumează.
E prea frumos, ca să poată fi adevărat.
Asta e ca şi cum n-ar fi.
Ca urmare a faptului că a fost obraznic, ea s-a supărat.
L-a lăudat ca şi cum l-ar fi batjocorit.
Ea părea să fie timidă.
Cât pe ce să vină.
Îl vedea cum se perpeleşte.
Oricât se străduiră, nu reuşiră să-l convingă.
Mă gândesc ca să merg la Bucureşti.
Se face că nu pricepe.
Nu sunt dispus să-l ascult.

Scanned with OKEN Scanner

Veneau de-l căutau.
A îmbătrânit, că nu-l mai recunoşti.
Convinsă că e bine pregătită, s-a prezentat la examen.
El s-a decis să plece.
Aş mai trece pe la voi cu condiţia să fii singur.
Era indignată că studenţii au întîrziat.
După toate câte s-au întâmplat mai pretinde şi scuze.
– În caz de incendiu, chemaţi pompierii şi anunţati poliţia!
A lăsat-o să plece.
Daţi-mi voie să vă spun.
Mi-e ruşine să plec.
Se făcea că e ziuă.
Se făcea că nu pricepe.
– Fă-l să vină!
Se cade să fiu invitat.
Nu-mi strică să câştig la loterie.
Mă miră că mi-a scris.
Nu contează că s-a prezentat.
Urmează să sosească.
Mă doare că nu recunoaşte.
S-a întâmplat să treacă pe la el.
Îl interesează să plece cu această bursă.
E păcat că şi-a dat demisia.
E de mirare că mai insistă.
Nu mi s-a întâmplat nici să intru şi nici să ies, fără să mă vadă.
M-am mirat că nu mai sosiţi.
Ne temem că vom întârzia.
Ei au insistat să venim.
S-a ajuns să nu se mai poată tolera.
M-aş fi bucurat să vină.
M-ar fi bucurat să vină.
– În caz că izbucneşte un incendiu, chemaţi pompierii şi anunţati poliţia!
Nu l-am putut face să vină.
După toate câte mi-ai spus, m-am lămurit.
Conduita ei a rămas ca şi cum nimic nu s-ar fi întâmplat.
Se întreabă dacă vine.
Că nu ştiu nu trebuie să pară ciudat.
– Trebuie să venim şi avem să venim, să vii şi tu, că, dacă nu, ne supărăm!
Este clar de ce nu vine.
Nu vine, este clar de ce, dar nu-mi pasă.

Scanned with OKEN Scanner

El se făcea că se mânie de fiecare dată când o vedea.
El mă făcea să văd limpede ce am de făcut.
Se făcea că era ziuă.
Era bucuroasă că a venit.
L-a făcut să nu mai fumeze.
– Scrie cum vrei!
El e cum îl ştii.
Cum a stat ploaia, a plecat.
Cum a întîrziat, a fost pus absent.
El este cum pare.
Unde vrei, acolo pleacă.
Unde nu lucrează, mai vrea şi să fie lăudat.
Când aici, când în Focşani, viaţa lui e tot o petrecere.
Când a venit l-au certat.
– Îmi pare rău că nu vii.
Se pare că nu vii.
Pare că este mulţumit.
Bineînţeles că n-a venit.
Oricât de mare este, tot îl plesnesc.
Din moment ce s-a supărat, nu va mai veni.
A început să plouă.
Mi-e drag să ascult muzică.
Nu mă supăr, mai ales dacă vii.
Nu mă supăr, mai ales că vii.
Sunt trist că pleci.
Sunt bucuros că pleci.
Era de aşteptat să vină.
Problema este dacă te va recunoaşte.
În ciuda faptului că ştie multe, nu se laudă.
E sigur că vine.
El e sigur că vine.
Mă deranjează că vine.
E imposibil de presupus că el va veni.
Mergi cum vrei.
Ştiu cum vrei să mergi.
Mi-e că vine.
Mi-e ruşine că vine.
Mi-e drag că vine.
Rămâne să stabilim ziua excursiei.
Opţiunea să meargă acolo nu-i surâdea nici unuia.

Scanned with OKEN Scanner

Toţi au fost de acord să începem petrecerea.
El trebuie să plece.
– Lăsaţi-mă să-l conving!
L-a uns la inimă ce a auzit.
Ascultă-mă ce-ţi spun.
L-am convins să se prezinte la examen.
I-a dat voie să vină.
A ajuns să nu-l mai intereseze nimic.
Ea l-a lăsat să plece.
Crede-mă că nu vine.
Spunea nişte glume să mori de râs, nu alta.
Cum ploua, a renunţat la călătorie.
În timpul cât noi am stat de vorbă, el a şters-o.
Îţi atrag atenţia că ai greşit.
Învaţă-l ce ştii.
Învaţă-l tot ce ştii.
Ar fi o nebunie să crezi că ştii tot.
– Întreab-o dacă vine!
– Anunţă-l când ajungi!
Ştiu ce şi cum trebuie să fac.
Părea anacronic şi chinuit de remuşcări.
– Examinează-l ce vrea!
– Mi-a priit ce am auzit.
Într-una din serile când stătea pe verandă s-a îmbolnăvit.
– Sfătuieşte-l ce crezi!
– I-ai mulţumit că te-a ajutat.
Dar romancierul e silit să scrie despre realitate, nu să fugă de ea.
Nu-i vine să mai plece.
– Nu-mi place felul cum vorbeşti.
Maestru nu e acela care lucrează cum şi cât trebuie, nici acela care se bate pentru glorie, ci acela care are geniu şi, pe deasupra, mai şi munceşte pe rupte.
I-a spus că nu-l iartă.
De câte ori vine, de atâtea ori se ceartă.
Profesorul că-i profesor şi tot mai greşeşte.
Mă doare că n-a venit.
Urmează să discutăm.
A ajuns să se certe cu toţi.
Ion a hotărât să reuşească.
Ion e hotărât să reuşească.

Scanned with OKEN Scanner

Ion s-a hotărât să reuşească.
S-a hotărât de către comisie să reuşească.
Ştiu cine, unde, când şi cum vine.
Îl vedea pe Ion cum vine de gârbovit.
– Nu-i mare păcat să ratezi totul?
Ea e în stare să plângă, nu şi să înţeleagă.

VIII. Indicaţi forma corectă:

El a recitat înaintea unei asistenţe numeroase.
El a recitat înaintea a unei asistenţe numeroase.

El se pronunţă asupra două aspecte.
El se pronunţă asupra a două aspecte.
El a reuşit datorită voinţei şi a muncii.
El a reuşit datorită voinţei şi muncii.

Avionul zboară deasupra trei oraşe.
Avionul zboară deasupra a trei oraşe.

IX. Alcătuiţi enunţuri în care să folosiţi cuvântul *o* cu cinci valori morfologice pe care să le indicaţi.

X. Puneţi în locul punctelor articolul genitival *al, a, ai, ale* şi pronumele relativ *care* la formele pertinente, realizând corect acordul:

vecinul al cărui	copil
profesorul ...	ochelari
elevul ...	carte
soldatul ...	superiori
inginera...	realizări
capitala...	monumente
modelul...	detalii
pomul...	fructe
profesorii...	deviză
părinţii...	fiu
colega...	profesor
băiatul...	profesoară
anunţul...	autor
cartea...	titlu
facultatea...	decan

Scanned with OKEN Scanner

colecţia...	tablouri
inginerul...	şefi
marfa...	preţ
subvenţiile...	beneficiar
casa...	proprietar
casele...	proprietari
veioza...	bec
comoda...	sertare
pantofii...	şireturi

XI. La ce diateză sunt verbele subliniate?

A fi lăudat de către profesor e o bucurie imensă.
A fi lăudat acest spectacol este riscant pentru un critic cu reputaţia lui.

XII. (1) Analizaţi frazele următoare.
(2) Analizaţi sintactic şi morfologic cuvintele subliniate.

Deşi nevoia *de a-ţi scrie* creşte cu *fiecare* zi, o fac *totuşi* destul de rar şi cu mari reţineri. *Fără voia* mea *am ajuns* să mă întreb dacă te mai interesează *ce-ţi* scriu, dacă nu *cumva* poveştile *mele*, „evenimentele" mele, nu ţi *se* par *minore* sau neînţelese? Pe de *altă* parte, simt cum sporeşte distanţa *dintre noi*, simt că începem să nu mai privim lumea cu *aceiaşi* ochi, că nu mai avem aceleaşi unităţi de măsură. Tu ştii foarte bine care este cauza şi, fiindcă o bănuiesc şi eu, nu mai am urmă de linişte.

Augustin Buzura, *Refugii*,
Bucureşti, Ed. Cartea românească, 1984, p. 126.

Convinsă că lătrăturile vin *de undeva* din spatele *lor*, încercase să-şi facă loc *printre ei*, să se ascundă, însă simţindu-*i reci*, minerali, se retrase şi, *ca într-o oglindă* apărută *pe nesimţite în faţa ei*, se văzu *goală*, cu părul dezordonat, mult mai lung de *cum* îl ştia, cu picioarele pătate de noroi şi de sânge. Şi *atunci*, întrebându-se cum de a putut rămâne *aşa*, se strădui să cerceteze dacă reacţiile *celorlalţi*, de pe margini, nu s-au schimbat şi, printre ei, îl observă pe Anton *râzând* cu hohote şi îndemnând-o să nu se oprească.

Augustin Buzura, *Refugii*,
Bucureşti, Ed. Cartea românească, 1984, p. 157.

Scanned with OKEN Scanner

Deşi pe atunci *eram convinsă* că există remedii ale singurătăţii, nu-mi doream ca Anton să-i infirme *părerea*, ci să nu mă mai caute *niciodată*. Din păcate, dorinţele mele nu mi s-au prea îndeplinit de când mă ştiu.

Augustin Buzura, *Refugii*,
Bucureşti, Ed. Cartea românească, 1984, p. 382.

De fapt, nu sunt foarte sigură dacă nu mint *puţin*, dar pentru ceea ce te interesează, *doctore*, nu cred să aibă prea multă importanţă. Deşi mai visam dragoste şi visam *nebuneşte*, cu disperare, nu credeam că-mi va fi dat să o găsesc, *de aceea* în unele momente simţeam a fi capabilă să-l ajut, să-i redau încrederea *pe care* Iuliana, soţia lui, se străduia *zilnic* să i-o zdruncine.

Augustin Buzura, *Refugii*,
Bucureşti, Ed. Cartea românească, 1984, p. 432.

Să trăieşti *lângă cineva* pentru care să nu existi decât ca sursă *de venituri* şi de prestigiu şi să nu te poţi desprinde *de ea*, să trăieşti provizoriu, plimbându-te de la o femeie la alta, să n-ai *cu cine* schimba un cuvânt, să nu existe *cine* să-ţi întindă mâna când eşti căzut - chiar dacă îl rogi -, nu era o situaţie dintre cele *ce* se pot suporta *fără consecinţe*. Mă gândeam că, într-un fel, prietenia ar putea suplini dragostea, mai ales că ceea *ce* credeam eu a fi dragoste, mi se părea doar o aspiraţie de a mea, o reminiscenţă adolescentină, practic irealizabilă.

Augustin Buzura, *Refugii*
Bucureşti, Ed. Cartea românească, 1984, p. 432.

A fost *o noapte* îngrozitoare, *doctore*... L-am lăsat *totuşi* să mă atingă, deoarece era o chestiune de vanitate să nu par *rănită*, însă imediat ce a părăsit încăperea mi s-a făcut foarte rău : călduri, greţuri, vomă...

Augustin Buzura, *Refugii*,
Bucureşti, Ed. Cartea românească, 1984, p. 442.

Am venit să te întreb dacă te pot ajuta cu ceva; nu în calitate de soţ oficial şi nici de bărbat *care* te-a iubit *cândva nebuneşte*, ci de prieten, de fost prieten care mai *demult* ţi-a făcut un rău, fără să-şi fi dat seama. Timpul m-a ajutat să înţeleg *unde* am greşit: *încet*, cu grijă, am dat la o parte toate straturile în care a fost învelită povestea noastră şi, pe nesimţite, căutând să te recompun din tot ceea ce mi-a mai rămas din tine în memorie şi în simţuri - pentru că simţurile au o memorie a lor, independentă, şi în ele există, în sfârşit, amprenta ta, *aşa cum* rămâne în plămâni, pentru toată viaţa, aerul inspirat prima dată - m-am pomenit *în faţa unui* răspuns pe care renunţasem să-l mai caut. Acum

Scanned with OKEN Scanner

am idee *cine* sunt şi mi-e *frică* de mine însumi, mai ales că atunci, demult, când mi-ai spus, n-am vrut să accept.

Augustin Buzura, *Refugii*,
Bucureşti, Ed. Cartea românească, 1984, p. 461.

„Orice izbândă e suspectă." Dar prima care ar fi trebuit să figureze pe lista suspecţilor era ea însăşi, căci dintre toţi era singura care avea o poziţie prosperă. Se vorbea că ştia să-şi folosească *farmecele* ca să-şi netezească drumul şi că, dincolo de aerul ei nepăsător, administrativ, se ascundea *un ochi* atent *la slăbiciunile bărbaţilor*, de care se pricepea să profite la momentul oportun.

Octavian Paler, *Un om norocos*,
Bucureşti, Ed. Cartea românească, 1984, p. 162.

M-am acoperit bine cu pătura ca să mă încălzesc, mirat că individul cu mers de pisică lipsea din cameră şi că se făcuse atât de *frig*; dar cum n-am reuşit să scap de senzaţia neplăcută că dormeam *pe un cearceaf* rece, m-am sculat, am făcut puţin ceai pe care l-am băut *fierbinte* şi mi-am aprins o ţigară înainte de a mă duce *la fereastră* să privesc marea. Acesta era remediul la care apelam totdeauna când n-aveam linişte. Era *de ajuns* să urmăresc *câtva* timp legănarea apelor pustii...

Octavian Paler, *Un om norocos*,
Bucureşti, Ed. Cartea românească, 1984, p. 205.

Dacă această gândire mi-ar fi apărut când Luchi mi-a cerut să vin s-o văd, i-aş fi răspuns că distanţa mi-e necunoscută, fiindcă mi-era, deşi mi s-a întâmplat să străbat prin cartierul meu una dublă, dar, cum am spus, asigurată de tramvaiul *din apropiere*, care oricând mă putea duce mai departe *spre direcţia* întreruptă de imaginaţia *mea*: la o întâlnire cu un prieten *pe care* îl luam, *neanunţat*, prin surprindere...

Marin Preda, *Delirul*,
Bucureşti, Ed. Cartea românească, 1975, p. 280.

Ajunsese să-l ştie *toţi* că nu intra în clasă până nu-şi făcea injecţia *înainte*, era institutor ca şi ea, da' *mai în etate* bine... şi *unii* au condamnat-o şi pe ea că-n loc să-l ţină de rău, *cum* ar fi fost, ea umbla pe la *toţi* cumnaţii *ei, farmacişti*, *să*-i *facă rost* de morfină, zicea *în urmă* că i-a fost *milă* de el să-l lase să se chinuie şi-şi tot reproşa, da' *din asta* s-a ales c-a rămas *singură* şi cu copiii...

Gabriela Adameşteanu, *Drumul egal al fiecărei zile*,
Bucureşti, Ed. Eminescu, 1978, p. 40.

Scanned with OKEN Scanner

Rămâneam doar *cu Marta*, fără să fiu niciodată *sigură* dacă are sau *nu* întâlnire. *Pe furiş* râdeam de ea, *cum* se râdea *de fiecare în lipsă*, pentru că nu spunea niciodată. Cred totuşi că fusese *un timp* când spusese, ea, care se pieptăna cu două ore mai devreme şi împrumuta *aceeaşi* fustă care îi purtase noroc odată.

Gabriela Adameşteanu, *Drumul egal al fiecărei zile*,
Bucureşti, Ed. Eminescu, 1978, p. 107.

Mi-era *greu* să-mi lămuresc totul acum şi n-aveam *nici* un chef, aşa *cum* n-aveam chef *să-mi amintesc* că putusem *atât de repede* să îl reneg pe *unchiul*...

Gabriela Adameşteanu, *Drumul egal al fiecărei zile*,
Bucureşti, Ed. Eminescu, 1978, p. 189.

De-o săptămână era *prima dată când* o auzeam râzând şi m-am întrebat *ce* s-o mai fi întâmplat între ea şi Sandu, *de ce* nu-mi scrisese *toată vara nimic*, de ce nu *se căsătoriseră*, aşa cum ne spunea *într-un timp*, de ce venise iar să stea *la cămin* şi nu se mai dusese în cămăruţa *pe care* şi-o găsiseră *în primăvară*.

Gabriela Adameşteanu, *Drumul egal al fiecărei zile*,
Bucureşti, Ed. Eminescu, 1978, p. 239.

Trebuia să se îndrepte spre poarta fabricii, dar amâna mereu, deşi în *jurul lui* nu erau decât prăvăliile vechi şi femeile - *câţiva* copii plictisiţi şi un *singur* bărbat, un bărbat foarte gras, chel, care stătea în uşa măcelăriei şi dădea indicaţii cu voce tare...

Nicolae Breban, *Animale bolnave*,
Bucureşti, Ed. Tineretului, 1968, p. 16.

Deodată *se trezi* – fără să ştie cum, foarte aproape de brancarda pe care se găsea forjorul *cel uriaş*, purtat de doi muncitori voinici şi respiraţia lor agitată şi puternică aproape îl asurzi pe Paul şi apoi, deodată, în aceeaşi fracţiune de timp, îi atinse mâna stângă *a celui lovit* care atârna în afara brancardei, aproape agăţându-se de buzunarul său şi Paul tresări puternic şi îi veni *din nou* să râdă, pe *ascuns*, aşa cum simţise şi când intrase în atelier, înainte de a vedea timpul, deşi ştia deja că era *vorba* de un om ce *fusese omorât*.

Nicolae Breban, *Animale bolnave*,
Bucureşti, Ed. Tineretului, 1968, p. 20.

Aşa se făcea că, deşi lângă el când citea, se aflau doar *doi* inşi, erau însă cu mult mai mulţi *cei* ce-l ascultau, în linişte, şi care nu se apropiau de

Scanned with OKEN Scanner

TESTE PROPUSE SPRE REZOLVARE

(fonetică şi fonologie, lexicologie, stilistică)

I.

Funcţiile limbii.
Variantele funcţionale ale limbii. Definiţie. Caracteristici.
Nivelurile limbii.
Scrierea.
Naşterea şi dezvoltarea limbii române.
Sistemul consonantic al limbii române.
Sistemul semivocalic al limbii române.
Sistemul vocalic al limbii române.
Diftongul. Definiţie şi exemple.
Triftongul. Definiţie şi exemple.
Hiatul. Definiţie şi exemple.
Schimbările fonetice. Definiţie şi exemple.
Procesele fonetice. Definiţie şi exemple.
Fonemul. Definiţie şi exemple.
Silaba. Definiţie şi exemple.
Accentul. Definiţie şi exemple.
Alternanţele fonetice.
Folosirea virgulei în coordonare – în propoziţie.
Folosirea virgulei în coordonare – în frază.
Folosirea virgulei în subordonare.
Folosirea punctului şi virgulei.
Folosirea celor două puncte.
Folosirea ghilimelelor.
Folosirea liniei de dialog şi de pauză.
Folosirea parantezelor.
Folosirea apostrofului.
Folosirea punctelor de suspensie.

Folosirea cratimei.
Lexicul – definiţie.
Vocabularul – definiţie.
Cuvintele.
Locuţiunile şi expresiile.
Funcţiile cuvintelor.
Structura vocabularului.

Scanned with OKEN Scanner

statura lui *uriaşă* şi de cartea cu litere vechi pe care o ţinea în mână doar din sfială şi *din teama* de a nu stârni batjocura *celorlalţi*.

Nicolae Breban, *Animale bolnave*,
Bucureşti, Ed. Tineretului, 1968, p. 42.

Ea cedă încet, încet, şi, în timp ce o săruta şi-şi lipea obrazul de obrazul ei alb şi rece, el simţi lacrimile deja, era *un plâns* tăcut, disperat, care începea în *acel* sărut, fără sfârşit, de o foame monstruoasă. Nu se mai mişca, plângea doar cu ochii *larg* deschişi şi asta îl înfurie *din nou*, parcă şi îmbrăţişarea lui deveni mai impetuoasă, ca şi cum el n-ar fi aşteptat decât acele lacrimi ca o formă a unei slăbiciuni muiereşti, nepermisă, şi nu-i mai căuta *gura*, buzele ei albe, fără viaţă, amorţite de gura *lui*, ci o sărută pe umeri, pe gât, lăsând în urmă-i semne distincte *pe piept*, pe braţele acoperite de mânecile subţiri de mătase ale bluzei de doliu pe care o purta, pătrunzând cu dinţii lui mici şi ascuţiţi prin ţesătura ei, se aplecă – fără s-o lase din braţe, deşi ea era de mult inertă, abandonată uimirii ei care creştea *ca o bălărie* nemaipomenită din propriul ei trup, paralizând-o – îi atinse sânii cu buzele, îşi frecă obrajii *de ei*, dar fără delicateţe, mereu cu atâta violenţă, încât Irina gemu, apoi o sărută *pe coapse*, muşcând din rochia ei, pe pântec, de parcă ar fi vrut s-o sugă deodată, cu o mare forţă de absorbţie în acel sărut, ca un animal cu mii de guri, şi nu se opri decât când o simţi *plângând* cu hohote.

Nicolae Breban, *Animale bolnave*,
Bucureşti, Ed. Tineretului, 1968, p. 112.

Deşi o căutase în *câteva* rânduri şi o trimisese apoi chiar pe mama sa să-i vorbească, el nu reuşi să se apropie de ea; casa ei era sub permanentă supraveghere şi doamna Gârda declară fiului ei că reuşise să schimbe câteva fraze cu Irina, dar i se recomandase să n-*o* mai caute, cel puţin *cât* durează ancheta şi starea aceea *de suspiciune* şi alarmă, dacă „nu vrea să-i facă el, Irinei, *un rău*".

Nicolae Breban, *Animale bolnave*,
Bucureşti, Ed. Tineretului, 1968, p. 373.

Mateiaş privi capul plecat şi grumazul gros, puternic, al acelui om şi o clipă simţi *o milă* adâncă *faţă de frământarea* lui în cerc chinuitor, nevăzut. Avu *pornirea* să-i spună *cu o brutalitate pe care* el o putea doar mima, pentru că nu-i stătea în fire să-şi ia săculeţul acela umflat şi să plece. El însuşi se simţi deodată obosit, frânt, toată ziua aceea întortocheată, strivitoare, se năpusti asupra lui în secunda aceea de neatenţie, de scurtă, infim de scurtă moleşeală a creierului.

Nicolae Breban, *Animale bolnave*,
Bucureşti, Ed. Tineretului, 1968, p. 406.

Scanned with OKEN Scanner

Fondul principal de cuvinte.
Masa vocabularului.
Clasele lexicale.
Arhaismul. Definiţie şi exemple.
Neologismul. Definiţie şi exemple.
Elementul lexical popular. Definiţie şi exemple.
Regionalismul. Definiţie şi exemple.
Termenii internaţionali. Definiţie şi exemple.
Argoul. Definiţie şi exemple.
Jargonul. Definiţie şi exemple.
Termenii ştiinţifici. Definiţie şi exemple.
Sinonimul. Definiţie şi exemple.
Antonimul. Definiţie şi exemple.
Paronimul. Definiţie şi exemple.
Omonimul. Definiţie şi exemple.
Tautologia. Definiţie şi exemple.
Incompatibilitatea semantică. Definiţie şi exemple.
Schimbările de vocabular.
Derivarea ca mijloc intern de îmbogăţire a limbii.
Compunerea ca mijloc intern de îmbogăţire a limbii.
Conversiunea ca mijloc intern de îmbogăţire a limbii.
Calcul lingvistic ca mijloc extern de îmbogăţire a limbii.
Împrumuturile ca mijloc extern de îmbogăţire a limbii.
Structura morfologică şi lexicală a cuvântului.
Familia de cuvinte.
Semantica. Definiţie.
Sensul şi semnificaţia cuvintelor.
Monosemia. Definiţie şi exemple.
Polisemia. Definiţie şi exemple.
Transferurile de sens:
- metonimia; definiţie şi exemple;
- sinecdoca; definiţie şi exemple;
- metafora; definiţie şi exemple;

Etimologia. Definiţie.
Principiile etimologice.
Onomastica. Definiţie.
Toponimia. Definiţie.
Lexicografia. Definiţie.
Obiectul stilisticii.
Expresivitatea şi structura stilistică.

Scanned with OKEN Scanner

Conceptul de stil.
Stilul artistic.
Calităţile stilului.
Analiza stilistică şi valorile stilistice:
– la nivelul fonetismului cuvintelor;
– la nivelul vocabularului;
– la nivelul gramatical;
– la nivelul figurilor de stil.
Epitetul. Definiţie şi exemple.
Comparaţia. Definiţie şi exemple.
Metafora. Definiţie şi exemple.
Personificarea. Definiţie şi exemple.
Antiteza. Definiţie şi exemple.
Repetiţia. Definiţie şi exemple.
Metonimia. Definiţie şi exemple.
Sinecdoca. Definiţie şi exemple.
Exclamaţia. Definiţie şi exemple.
Interogaţia. Definiţie şi exemple.
Alegoria. Definiţie şi exemple.
Hiperbola. Definiţie şi exemple.
Enumeraţia. Definiţie şi exemple.
Elipsa. Definiţie şi exemple.

Recomandări În vederea rezolvării exerciţiilor:

1. Contextele să fie pertinente pentru cuvintele date, adică să pună în valoare sensul dorit şi să respecte cerinţa întru totul. Când vi se cere să formulaţi un context adecvat verbului *a emigra* sau adjectivului *mirobolant*, evitaţi formulări de tipul: „A emigra este un verb.” / „Mirobolant e un neologism.” Când vi se cere să formulaţi un context adecvat pentru *forţat*, îl veţi avea în vedere ca adj. / adv. şi nicidecum ca verb, caz în care forma cuvântului ar fi fost *a forţa*.

2. În textele date cu indicaţia să fie rescrise corect, este obligatorie respectarea normelor de punctuaţie: ex. *Fi-ţi mai integrii cum trebuie să fie arbitri.*:

– veţi pune semnele de punctuaţie cerute de dialog, respectiv linia de dialog, iar la sfârşit, fiind vorba de un îndemn, veţi pune semnul exclamării; nu uitaţi virgula înaintea subordonatei modale;

Scanned with OKEN Scanner

– *fi-ţi* îl veţi scrie corect *fiţi* (imperativul afirmativ, pers. a II-a, pl., verbul *a fi*);

– veţi substitui *integrii* cu *buni* şi *arbitri* cu *prieteni* pentru a verifica, prin această substituire, câţi *i* trebuie să puneţi în cazul fiecăruia; astfel, veţi obţine forma corectă:

– *Fiţi mai integri, cum trebuie să fie arbitrii!*

3. Spre a fi acceptate, exemplele să fie corecte atât din punct de vedere logic, cât şi gramatical.

4. În exprimare, atenţie la stil,la calităţile acestuia (proprietate, claritate, puritate, precizie, corectitudine)!

5. Dacă vi se cere, de exemplu, familia de cuvinte a lui *a cânta* (< lat. *cantare*), puteţi include şi *cântec* (< lat. *canticum*), precum şi derivatele acestuia *cântecel* şi *descântec*; în cerinţa „derivaţi cuvintele" veţi avea în vedere derivarea cu sufixe şi prefixe, fără a face confuzia cu cerinţa „daţi familia de cuvinte"; în cazul în care vi se cere să daţi derivatele lui *a cânta*, nu veţi putea include *cântec, cântecel* şi *descântec* în această serie, deoarece *a cânta* şi *cântec* au etimon diferit.

II.

Despărţiţi în silabe:

inutil, arhicunoscut, socru, soclu, patru, dinte, simptom, punctual, obiect, subiect, aspru, facultate, ară, haină (subst.), lupoaică, burlan, pehlivan, aspect, peşte, inegal, acasă, punctaj, sancţiune, aer, plouă, dreptunghi, carte, cablu, sandvici, dezechilibru, arctic, pian, codru, află, agricol, aplicat, cumătru, jertfă, astmatic, abstract, sculptor, somptuos, redempţiune, lincşii, astfel, altceva, fiindcă.

Scrieţi fără abrevieri:

S.N.C.F.R., P.S., vol., m, a.c., d.Cr., cap., op.cit., fig., gr., ş.a.m.d., km, O.Z.N., M.S., S.A., obs., B.T.T., n.r., n.n., sec., sec., km/h.

Abreviaţi:

onoratului, profesor universitar, doctor, docent, înaintea erei noastre, volumul, pagina, inginer, doamna, domnul, domnişoara, Preasfinţia sa, numărul curent, dumneavoastră, şi altele, lat. *et caetera*, clor, *confer* (= compară), antemeridian, opera citată, tuberculoză, televiziune, milimetru, academician.

Reţineţi semnificaţiile următoarelor abrevieri:

S.O.S. = semnal de alarmă;

Scanned with OKEN Scanner

O.K. = formulă de aprobare.

Explicaţi ortografia cuvintelor:
capii, băii, puii, fii, întâi, dânşii, noştri, moftangiii.

III.

Formaţi persoana I, sg., la perfectul simplu:
a veni, a se căi, a se sui, a se sfii, a-i prii, a pustii.

Explicaţi:
să fii lăudat / să fi lăudat.

Separaţi, pe coloane diferite, cuvintele formate prin derivare cu sufixe:
– diminutivale;
– indicând agentul;
– cu sens peiorativ;
– formând adjective:
fluieraş, copilaş, poştaş, cosaş, scriitoraş, volumaş, armaş, fruntaş, mijlocaş, codaş, arcaş.

Extrageţi în două coloane cuvintele formate cu sufixe lexicale şi cu sufixe gramaticale:
înveseleşte, frăţeşte, fumez, francez, fumează, gălbează, coboară, căprioară, simplifică, fetiţă, românesc, reuşesc.

Formaţi adverbe de la adjectivele:
frăţesc, părintesc, femeiesc, bărbătesc, vitejesc, iepuresc, românesc, italienesc, ţărănesc.

Subliniaţi cuvintele care nu sunt formate prin procedeul derivării cu prefixe:
televizor, teleguţă, postăvărie, postelnic, postmeridian, recupera, reveni, redacta, refuza, a răzui, a se răzvrăti, a rătăci, a răci, a se războ, a răstălmăci, a răsădi, a se răzgândi, a răsufla, a răsturna, a răzjudeca, a preţui, a preîntâmpina, a prevedea.

Formaţi substantive - nume de locuitori din ţările sau oraşele de mai jos:
Anglia, Belgia, Grecia, Italia, Cehia, Suedia, Berlin, Praga, Moscova, Paris, Londra, Bucureşti, Iaşi, Bacău, Constanţa, Piteşti, Dej, Oradea.

Scanned with OKEN Scanner

Separaţi, pe coloane diferite, cuvintele formate prin derivare cu sufixe:
– augmentative;
– moţionale;
– cu valoare peiorativă,
– şi cele lipsite de aceste valori:
butoi, lădoi, măturoi, băieţoi, chiaburoi, maimuţoi, vulpoi, cotoi, răţoi, cerboi.

Integraţi în contexte potrivite regionalismele şi elementele populare:
colb, bătătură, groscior, cucuruz, curechi, harbuz, bădie, bojdeucă, tină, cătană, clop, glajă, iugăr, bai, ceteră, palincă, bolând.

Subliniaţi arhaismele în următoarele expresii şi locuţiuni. Enumeraţi cauzele pentru care au dispărut din limbă şi s-au menţinut doar în acestea. Alcătuiţi contexte potrivite pentru ele:
a îngheţa bocnă, a merge pe brânci, a da buzna, a-i da inima ghes, a lua cu japca, a ajunge la aman, a da sfară-n ţară, a tăcea mâlc, a face vâlvă, a coborî cu hârzobul din cer.

Reţineţi sensul cuvintelor:
arivist = persoană care caută să parvină,
arhivist = specialist în arhivistică;
baston = bucată de lemn lungă,
bastion = fortificaţie la colţurile unei fortăreţe;
blazon = emblema unui oraş, familii nobile, bresle,
bluzon = obiect de îmbrăcăminte pentru partea superioară a corpului;
calitate = totalitatea însuşirilor, caracteristicilor,
caritate = atitudine miloasă, filantropie;
candel = zahăr cristalizat în prisme transparente mari,
candelă = lampă cu ulei;
casier = persoană care încasează banii,
cazier = fişă de evidenţă a condamnărilor penale;
cezură = pauză ritmică înăuntrul unui vers,
cenzură = control, organ care asigură controlul;
chelie = calviţie,
chilie = odăiţă la mănăstire, cămăruţă;
desena = a executa un desen,
desemna = a indica;
diată = testament,
dietă = regim alimentar, dar şi adunare legislativă;

Scanned with OKEN Scanner

dinamita = a distruge cu ajutorul dinamitei,
dinamiza = a stimula;
eminent = excepţional,
iminent = care este gata să se producă;
eroare = greşeală, confuzie,
oroare = repulsie, teamă;
espadrilă = încălţăminte uşoară de pânză,
escadrilă = subunitate a forţelor aeriene;
famat = în sintagma „rău famat" - deocheat,
fanat = veştejit, ofilit;
fantă = deschidere sau crăpătură într-un perete,
fante = bărbat afemeiat;
ficţiune = plăsmuire a imaginaţiei,
fricţiune = ceartă, neînţelegere, dar şi frecare;
inapt = nepotrivit pentru o anumită sarcină,
inept = prost;
libret = textul unei opere muzicale,
livret = în sintagma „livret militar" - document;
libert = sclav roman eliberat,
libret = carnet eliberat de C.E.C.;
maestru = şef al unei şcoli,
maistru = meseriaş;
mesă = liturghie,
meşă = şuviţă de păr;
omite = a lăsa la o parte,
emite = a enunţa, a elabora, a pune în circulaţie, a produce;
pasabil = care e acceptabil,
pasibil = susceptibil de;
rulotă = vehicul remorcat de un autobuz pentru a fi locuit,
ruletă = instalaţie folosită la unele jocuri de noroc;
simeză = panou într-o galerie de tablouri,
siameză = persoană originară din Siam, în sintagma „fraţi siamezi" = gemeni născuţi cu corpurile parţial sau total lipite;
saşiu = care se uită cruciş,
şasiu = nume purtat de diferite tipuri de ramă, dar şi cadru rigid la un vehicul;
tasa = a comprima prin apăsare,
taxa = a supune unei taxe;
vedetă = actor sau actriţă în rol principal,
vendetă = răzbunare.

Scanned with OKEN Scanner

Formaţi contextele adecvate construcţiilor:
beat turtă, beat criţă, gol puşcă, singur cuc, bătut măr.

Puneţi în contexte adecvate locuţiunile:
a-i lăsa gura apă, a bate la ochi, a se da pe brazdă, a i se aprinde călcâiele, a da din colţ în colţ, a-şi lua inima în dinţi, a face gât, a lua partea cuiva.

Corectaţi:
genicolog, genoflexiuni, detailat, complect, intreprindere, sectembrie, dezinterie, fino-ungrice, a frusta, obstretică, superflu, impegat, minier, apartamenţă politică.

Corectaţi următoarele greşeli de vocabular:
mi-am scos apendicita, asmatic, asterix, motocicletă cu ataj, monstre, aliniat, tripartid, intinerariu, juristconsult, jicnire, maieuri, ministru plenipotenţial, mingie, inopinant.

Daţi perifraza care defineşte cuvântul:
preambul, emul, exorcism, inorog, autodidact, ţap ispăşitor, oaie neagră.

Folosiţi seriile de cuvinte a) ca adjective; b) ca adverbe:
cuminte, frumos, repede, rău, corect, clar, indecent.

Folosiţi seriile de cuvinte a) ca substantive b) ca adverbe:
seară, dimineaţă, noapte, vară, toamnă, iarnă, primăvară, luni, marţi, miercuri, joi, vineri, sâmbătă, duminică.

Folosiţi seriile de cuvinte a) ca adjective; b) ca substantive:
bolnav, central, coral, gol, plin, ritual.

Folosiţi cuvintele: *bine, clar, frumos, sumar, corect* cu valoare de:
a) adjectiv, b) substantiv, c) adverb.

Folosiţi cuvintele: *eu, sine, tot, oarecare* cu valoare de:
a) pronume; b) substantiv.

Folosiţi, în contexte adecvate, cu valoare de:
a) locuţiuni prepoziţionale / prepoziţii,
b) locuţiuni adverbiale / adverbe:

Scanned with OKEN Scanner

în faţa, în spatele, în dosul, în josul, în susul, în lungul, în latul, în curmezişul, înapoia, înaintea, îndărătul, deasupra, dedesubtul.

Puneţi în contexte potrivite locuţiuni verbale care să conţină adverbe de mod în structură (ex. *a lua aminte, a-şi aduce aminte, a se face bine*).

Puneţi în contexte potrivite locuţiuni adverbiale care să conţină în structură:
- substantive (ex. din an în paşti, cu noaptea în cap)
- pronume (ex. din ce în ce, de la sine)
- adjective (din nou, în lung, în lat)
- adverbe (din când în când, de unde până unde)
- participii (de ajuns, în ascuns)
- numerale (în doi; cu una, cu două)
- cuvinte rimate (calea-valea, ceac-pac, harcea-parcea, târâş-grăpiş, talmeş-balmeş, nitam-nisam)
- cuvinte repetate (rând pe rând, cot la cot, din clipă în clipă).

Daţi contexte potrivite pentru a arăta că sunt omonime:
port, fus, păr, leu, broască, baie, porumb, preda, rachetă, război, regim, râs, rond, rudă, sirenă, vampir, vatră, verde.

Puneţi următoarele structuri omofone în enunţuri adecvate fiecăreia:
altădată / altă dată; altfel / alt fel;
binecunoscut / bine cunoscut; bineînţeles / bine înţeles;
câteodată / câte o dată; cuminte / cu minte;
decât / de cât; defel / de fel; deloc / de loc;
demult / de mult; deodată / de o dată;
deoparte / de o parte; devreme / de vreme;
din afară / dinafară; încât / în cât;
încontinuu / în continuu; înscris / în scris;
întruna / într-una; nicicând / nici când;
nicicum / nici cum; nicidecum / nici de cum;
niciodată / nici o dată; niciunde / nici unde;
numai / nu mai; numaidecât / nu mai... decât / numai de cât;
pesemne / pe semne; oarecare / oare care;
oarecum / oare cum; odată / o dată; oricare / ori care;
orice / ori ce; oricine / ori cine; oricând / ori când;
oricât / ori cât; oricum / ori cum; oriunde / ori unde;
totodată / tot o dată; totuna / tot una;
seduc / se duc;
cumsecade / cum se cade.

Scanned with OKEN Scanner

Arătaţi, prin contexte adecvate, că sunt polisemantice:
limbă, umbră, cap.

Indicaţi familia lexicală a cuvintelor de mai jos şi explicaţi modul de formare a fiecărui termen:
floare, a munci, număr, vesel, trist, lumină, toamnă, a scrie, bătrân, tânăr, frunză, pădure.

Corectaţi greşelile de exprimare şi arătaţi de ce natură sunt:
Radu este deţinător al două premii internaţionale.
Este persoana cea mai puţin cunoscută.
O să trebuie să vină.
Muşchiul i se contractează.
Ei au fost plăcuţi impresionaţi.
Ei continuă să iese din clasă.
Trebuie să invenţi lucrul ăsta.
El concură penru acel post.
Ceea ce şi s-a făcut.
El nu mai mă cheamă.
Acest act precede gestul lui.
În secţiunea întâia vorbeşte el.
Sunt în căutarea celei de-a treia profesoară.
Mi-ar displace să vină.
El continuă mai departe să greşească.
El preferă mai bine cafeaua.
Continuă să persiste acel miros.
Unul dintre cei mai bine plătiţi e Radu.
Mi-ar place să vină şi ea.
Dac-ar fi să fie ar apare acum.
Vrem să-i înapoiăm cartea.
El vrea cu orice preţ să aivă dreptate.
– Făcem o partidă de şah?
Eu nu vreu să cópii la examene.
El are umerele sus şi paltonul îi stă rău.
El dorea să câştige câţi mai mulţi bani.
O delegaţie de chineji ne vizitează facultatea.
– Vreau să-mi araţi tema.
El este un om conrupt.
Noi băieţii însene protestăm.
El este un minier din Reşiţa.

Scanned with OKEN Scanner

Eu continui să nu-l cred.
El trebuie să se hotărească.
Cei mai mulţi ignorează acest lucru.
Te rog, nu fă acest lucru.
Crema asta dă strălucire piciii.
Aniversarea a celor douăzeci de ani va fi aici.
Celor mai multor colegi li se pare că nu e bine ce faci.
Chiar el însuşi va veni.
Aceşti studenţi care i-am solicitat vor colabora împreună cu noi.
Omului acesta nu-i vine să creadă.
Al sutălea om vine în expoziţie.
Douăzeci şi una de ziare ai vândut azi.
Ei sunt destui de mulţi.
Cele două milioane de lei au fost daţi la bancă.
Celei de-a zecea aniversare i-am dedicat acest spectacol.

Lucrurile care am reuşit să le menţin în stare bună ţi le voi dărui.
Doisprezece minute mai am de aşteptat.
Asupra două case zboară o barză.
Deasupra a multor case zboară o barză.
Nu cam bine stau lucrurile.
Fiecare dintre noi s-au hotărât.
Nimeni şi nimic nu mă pot opri.
Nu făceţi!
Nu-l mai bătea!
Va apare el cât de curând.
Intenţia noastră este a munci.
– Rămâind, spunând, ţiind, viind sunt gerunzii corecte?
Drepţilor credincioşi şi liberilor cugetători li se va face dreptate.
Unul şi aceluiaşi om i se va aduce mulţumirea.
Opţiunile a mai multor colegi sunt acestea.
Aceşti membrii vor veni.
E frumoasă făcută.
Dacă nu s-au venit cu precizări e firesc să greşeşti.
Acestea sunt nume ilustre a culturii.
El trebuie să se autodemasce.

Puneţi în contexte adecvate:
petrolier - petrolifer; pronume - prenume;
cazual - cauzal; diferenţă - deferenţă;

Scanned with OKEN Scanner

strident - stringent; ospiciu - auspiciu;
modern - monden; fortuit - forţat;
deferit - diferit.

Explicaţi scrierea următoarelor cuvinte:
mă sfiii, eu venii, copiii, codrii, să fii, să fi venit, nu fi, propriii, vizitiii.

Puneţi în contexte adecvate:
a) locuţiunile substantivale:
sat fără câini, satul lui Cremene, ţara lui Papură-Vodă (= anarhie);
omul de pe stradă (= anonim),
aducere-aminte (=amintire);
b) locuţiunile adjectivale:
ca o pisică plouată (= abătut);
rău de muscă / barbă-albastră, soi rău (= afemeiat);
picat din cer, teleleu Tănase, ca viţelul la poarta nouă, cu capul în nori (= aiurit);
cu stea în frunte, mai cu moţ (= deosebit)
c) locuţiunile verbale:
a lua la trei păzeşte (= a certa),
a face troacă de porci / albie de porci (= a certa),
a trece la fapte (= a acţiona),
a pune umărul, a-şi face pomană cu cineva (= a ajuta),
a turna ulei pe rană (= a alina),
a-şi arăta colţii / dinţii / ghearele (= a ameninţa),
a-i pieri / a-i lua piuitul, a rămâne ţuţ (= a amuţi),
a nu avea pe cineva la stomac, a-i sta cuiva în coaste (= a antipatiza),
a lua aminte (= a asculta),
a sta ca pe spini, a sta ca pe ace, a nu-şi afla rostul (= a nu se astâmpăra),
d) locuţiunile adverbiale:
sub cerul liber (= afară),
cu dosul în sus, pe de-a-ndoaselea (= anormal).

Alcătuiţi contexte adecvate pentru următoarele expresii rimate:
a-i merge vestea şi povestea;
de silă, de milă;
vrând-nevrând;

Scanned with OKEN Scanner

a umbla cu şoşele, cu momele;
alege până culege;
ca mâine, poimâine;
marea cu sarea;
şi-a trăit traiul, şi-a mâncat mălaiul.

Alcătuiţi contexte adecvate expresiilor adverbiale următoare:
la paştele cailor, la voia întâmplării, cu lacrimi de sânge, în vârful picioarelor, pe toate cărările, cu o falcă-n cer şi cu una în pământ, cât ai bate din palme, cât vezi cu ochii, cât ai clipi din ochi, cum scrie la carte, când va face plopul mere şi răchita micşunele.

Puneţi seriile de paronime în contexte adecvate:
temporal / temporar, oroare / eroare, familiar / familial,
originar / original, iminent / eminent, a imigra / a emigra,
a investi / a învesti, oral / orar, aluzie / iluzie,
ordinal / ordinar, anual / anuar, glacial / glaciar,
lacună / lagună, literal / literar, sutură / sudură.

Puneţi următoarele paronime în contexte adecvate:
arivist / arhivist
asculta / ausculta
atlas / atlaz
baliză / valiză
barou / birou
baston / bastion
batist / batistă
bazal / bazar
bază / fază
betonier / betonieră
bizon / vizon
blazon / bluzon
boem / boemă
calitate / caritate
campanie / companie
candel / candelă
capot / capotă
casier / cazier
cauzal / cazual

Scanned with OKEN Scanner

cauză / clauză
cazac / cazacă
cezură / cenzură
chelie / chilie
complement / compliment
conciliabil / conciliabul
condor / condur
contact / contract
decanta / deconta
decapa / decupa
decapota / decapita
deferenţă / diferenţă
deferi / diferi
defula / refula
delicatese / delicateţe
degresiune / digresiune
deporta / depărta
dependenţă / dependinţă
detraca / detracta
diată / dietă
dihanie / dihonie
dilatant / diletant
disimila / disimula
desert / deşert
desena / desemna
dinamita / dinamiza
edem / eden
elida / eluda
elipsă / eclipsă
eminent / iminent
enerva / inerva
erupe / irupe
espadrilă / escadrilă
escală / escară
estival / festival
eufonie / euforie
evalua / evolua
excepta / excerpta
facţiune / fracţiune
falie / folie

Scanned with OKEN Scanner

famat / fanat
familial / familiar
fantă / fante
fes / fesă
festin / festiv
fiabil / friabil
ficţiune / fricţiune
fiestă / festă
filé / fileu
fisă / fişă
floral / florar
florescenţă / fluorescenţă
focal / focar
freza / friza
funcţional / funcţionar
furori / furouri
galant / garant
geană / genă
giruetă / piruetă
glacial / glaciar
impasabil / imposibil
imun / imund
imunitate / impunitate
inapt / inept
inculca / inculpa
indemn / îndemn
invidios / insidios
insera / însera
investi / învesti
înfiora / înviora
îngloba / îngloda
justiţial / justiţiar
lagună / lacună
lector / rector
libert / libret
libret / livret
limb / nimb
literal / literar
lizibil / rizibil
locaţie / alocaţie

Scanned with OKEN Scanner

lucarnă / lucernă
machetă / mochetă
maestru / maistru
manej / menaj
marţial / marţian
mesă / meşă
miner / minier
moaşte / moaşe
mortal / mortar
nefrozã / nevrozã
nodal / nodul
novator / inovator
numeral / numerar
obol / obor
obuz / obtuz
omite / emite
oral / orar
ordinal / ordinar
ordonator / ordinator
original / originar
oroare / eroare
oval / ovar
pasabil / pasibil
pasibil / posibil
pasienţă / pacienţă
penal / penar
petiţional / petiţionar
petrolier / petrolifer
pilot / pivot
plana / aplana
pliant / pliat
plonjor / plonjon
polemiza / poleniza
portal / portar
prinos / prisos
prispă / prismă
priza / friza
priză / friză
proba / aproba
profera / prefera

Scanned with OKEN Scanner

propoziţie / prepoziţie
proscrie / prescrie
proveni / preveni
puls / plus
raport / report
recuza / refuza
regizor / revizor
retrata / retracta
revela / releva
rid / rit
romanesc / românesc
rulotă / ruletă
savoare / favoare
sepia / sepie
sfară / sfoară
simeză / siameză
solidar / solitar
spic / aspic
statuar / statutar
sudură / sutură
suveran / suzeran
şasiu / saşiu
şerbet / şervet
talaz / taluz
tapiserie / tapiţerie
tară / ţară
tarantelă / tarantulă
tartă / turtă
tasa / taxa
temporal / temporar
test / text
transă / tranşă
transparent / transperant
trap / trapă
ţigaret / ţigaretă
valută / volută
vedetă / vendetă
virtuos / virtuoz
vârstă / vrâstă
voltă / boltă

Scanned with OKEN Scanner

Puneţi în contexte adecvate următoarele omonime:

abate (subst. < it. abbate) = titlu dat superiorului unei abaţii,
(a se) abate (vb. < lat. abbattere) = a se îndepărta;

absolut, -uri (subst. < lat. absolutus) = infinit, nemărginit,
absolut, -ă (adj.) = care nu e supus unei restricţii, independent,
absolut (adv.) = exact, întocmai;

august (subst. < lat. augustus) = a opta lună a anului,
august, -ă (adj.) = preamărit, slăvit;

avar, -i (subst. < lat. avarus) = persoană făcând parte dintr-o populaţie turcică aşezată în Câmpia Panoniei,
avar, -ă (adj. < fr. avare) = zgârcit;

candida (subst. < lat. candida) = gen de ciuperci care formează micelii,
candida (vb.) = a fi propus candidat în alegeri, a aspira la un post (derivat regresiv din candidat cf. germ. kandidieren);
cult (subst. < fr. culte, lat. cultus) = religie, confesiune,
cult (subst.) = sentiment de admiraţie,
cult, -ă (adj.) = instruit (< lat. cultus);

duce (subst. < fr. duc, lat. dux) = titlu purtat de unii conducători de state sau de oşti,
duce (vb. < lat. ducere) = a merge, a transporta ceva sau pe cineva;

general (subst. < fr. général cf. rus. gheneral) = cel mai înalt grad în ierarhia militară,
general, -ă (adj.) = ceea ce este comun (< fr. général, lat. generalis);

la (subst. < it. la) = treapta a şasea din gama *do major*,
la (prepoz. < lat. illac) = către, spre,
la (vb. pop. < lat. lavare) = a se spăla, a se scălda;

leş,-i (subst. < ucr. liach) = polonez,
leş,-uri (subst. < tc. leş) = cadavru;

Scanned with OKEN Scanner

manual,-e (subst. < fr. manuel cf. lat. manualis) = carte care cuprinde elementele fundamentale ale unei ştiinţe, folosită mai ales în şcoli,
manual,-ă (adj.) = făcut cu mâna, de mână;

mare,mări (subst. < lat. mare,-is) = vastă întindere de apă stătătoare,
mare (adj. < lat. mas, maris) = care depăşeşte dimensiunile obişnuite;

morgă,-i (subst. < fr. morgue) = trufie, orgoliu,
morgă (subst. < fr. morgue) = clădire în care se depun cadavrele;

moţiune,-i (subst. < fr. motion) = propunere formulată într-o adunare şi supusă votului acesteia,
moţiune,-i = procedeu de formare a substantivelor feminine de la cele masculine sau invers prin adăugarea unui sufix;

neam,-uri (subst. < magh. nem) = popor, naţiune, familie, rudă,
neam (adv. reg.) = deloc, nimic;

ochi (subst. < lat. oculus) = organul vederii,
ochi = mâncare din ouă prăjite,
ochi = mugur;

ocupaţie,-i (subst. < lat. occupatio) = îndeletnicire, activitate,
ocupaţie,-i = cucerire;

pasiv (subst. < fr. passif, lat. passivus) = totalitatea mijloacelor economice ale unei întreprinderi privite sub aspectul provenienţei lor la un moment dat,
pasiv,-ă (adj.) = lipsit de iniţiativă şi de interes;

paşte (vb. < lat. pascere) = a păzi animalele care pasc, a mânca iarbă,
Paşte (subst. < lat. pascha,-ae) = sărbătoare religioasă;

revelator (subst. < fr. révélateur) = developator,
revelator,oare (adj.) = care dezvăluie un adevăr, o taină.

Scanned with OKEN Scanner

Corectaţi:

1. El a scos bani în numeral.
2. El a făcut nişte iluzii necuviincioase la adresa mea.
3. Vor cădea adverse de ploaie.
4. El a avut un abces de mânie.
5. Homer, bradul cel orb, a scris *Iliada* şi *Odiseea*.
6. Încăperea lui era o chelie plăcută.
7. Am eroare de reptile.
8. Picioarele i-au fost imputate în urma accidéntului.
9. Poetul a fost imoralizat de acest pictor mare.
10. În acest text există numeroase lagune, datorate unor inadvertenţe.
11. Acest academician este şi un om modist.
12. Accidentul s-a sondat cu 15 victime.
13. Radu trecea în fişă numele şi pronumele.
14. El s-a obţinut să facă comentarii.
15. Acest gest înseamnă un obuz de putere.
16. Ei au adaptat un copil.
17. Alicea avionului era ruptă.
18. Acest sportiv s-a angrenat mult pe teren.

Bifaţi sensul corect:

abnegaţie

= sârguinţă
= bunăvoinţă
= părăsirea propriilor interese pentru a le satisface pe ale altora

adversitate

= împrejurare potrivnică / greutate cu care cineva are de luptat
= duşmănie

comenta

= a discuta în amănunte
= a protesta / a bombăni
= a bârfi

condescendenţă

= respect
= atitudine binevoitoare faţă de un inferior

fortuit

= întâmplător
= forţat

gelozie

= necazul provocat de convingerea că fiinţa iubită iubeşte pe altcineva
= invidie

Scanned with OKEN Scanner

imprecaţie
= blestem
= rugăciune
a incumba
= a apăsa pe cineva sau pe ceva / a reveni cuiva
= a pretinde
inextricabil
= foarte încurcat şi complicat / de neînţeles / de nelămurit
= care nu poate fi stricat
insolit
= neobişnuit
= obraznic
libertin
= destrăbălat
= liber
mutual
= reciproc
= pe muţeşte
peripeţii
= schimbări neaşteptate ale situaţiei
= păţanii
salutar
= prielnic sănătăţii, salvator
= de salutare

Sunt corecte *recordmenă* şi *tenismenă*? Răspundeţi cu argumente.

Daţi sinonime neologice pentru următoarele cuvinte:
adânc, cinstit, ciudat, deştept, făţarnic, îngâmfat, obraznic, veşnic, vinovat, zgârcit.

Explicaţi modul de formare al fiecărui termen din familia de cuvinte de mai jos:
bun (subst.), bunicel, bunişor, bun,-ă (adj.), bunătate, a îmbuna, îmbunat,-ă, neîmbunat,-ă, îmbunare, bunăvoinţă, a îmbunătăţi, îmbunătăţit,-ă, neîmbunătăţit,-ă, bunăstare.

Cuplaţi sinonimele din următoarea serie de cuvinte:
neobişnuit, altădată, ostaş, petiţie, cândva, ciudat, militar, a solicita, odinioară, memoriu, bizar, soldat, cerere, a pretinde, vină, greşeală, a

Scanned with OKEN Scanner

cere, a revendica, culpă, eroare, contravenţie, sesizare, a pedepsi, reclamaţie, delict, infracţiune, lamentaţie, a penaliza, plângere, a sancţiona.

Alcătuiţi familiile de cuvinte şi explicaţi modul lor de formare:
izvor, român, gol, cald, faţă, mână.

Puneţi următoarele cuvinte-perechi în contexte adecvate:
alienare / alienaţie, concesie / concesiune,
pensie / pensiune, finit / finisat,
a releva / a revela, a deconecta / a deconcerta,
alineat / aliniat, prolixitate / prolificitate,
vindicativ / vindecător.

Cuplaţi antonimele din următoarea serie de cuvinte şi folosiţi-le în contexte potrivite:
anterior, absent, efemer, antipatie, autentic, absolut, posterior, abstract, acord, inechitabil, a accelera, fals, anonim, prezent, a încetini, relativ, concret, dezacord, avers, iscălit, simpatie, etern, revers, barbarie, echitabil, civilizaţie.

Puneţi în contexte adecvate prin care să demonstraţi că sunt omonime:
milă, dar, mine, poartă, vie, car, ar.

Grupaţi pe serii sinonimice cuvintele următoare:
a drege, găteală, a tolera, armată, a permite, cerinţă, a goni, putere, ornament, curaj, decor, oştire, trebuinţă, a alunga, credinţă, forţă, nevoie, a îngădui, nădăjduire, oaste, a îndepărta, energie, nădejde, îndrăzneală, necesitate, speranţă, nevoiaş, asfinţit, aliment, a efectua, a învinge, soţie, apus, a executa, a se mici, nevastă, amurg, a birui, a face, consoartă, a săvârşi, a se reduce, înserare, a înfrânge, a înfăptui, a micşora, mâncare, a scădea, vest, a bate, doamnă, podoabă, a izbândi, nutriment, a descreşte, necăjit, calic, noroc, ursită, a dispărea, durere, culme, conflagraţie, sărman, baftă, apogeu, a pieri, suferinţă, destin, război, patimă, înfruntare, predestinare, a primi, luptă, soartă, sărac, şansă, încântător, a se evapora, chin, a dobândi, convingere, cuceritor, a căpăta, credinţă, desfătător, a se volatiliza, încercare, încredinţare, menire, captivant, a obţine, şarmant, bătălie.

Scanned with OKEN Scanner

Subliniaţi formele corecte consultând lucrarea lui G. Gruiţă, *Gramatica normativă*, Cluj-Napoca, Ed. Dacia, 1994:

Se propune construirea *a cât mai multe* apartamente.
Se propune construirea *a cât mai multor* apartamente.
Se propune construirea *cât mai multor* apartamente.

Caietele *câtorva* vor fi luate la corectat.
Caietele *a câţiva* vor fi luate la corectat.
Caietele *a câtorva* vor fi luate la corectat.
Caietele *a o mulţime* vor fi luate la corectat.

Cartea *va apare* în zilele următoare.
Cartea *va apărea* în zilele următoare.

Spectacolul care *precedă* simpozionul va fi excelent.
Spectacolul care *precede* simpozionul va fi excelent.

Notele acestea *se datoresc* bunei pregătiri.
Notele acestea *se datorează* bunei pregătiri.

Apa *se evaporă*.
Apa *se evaporează*.

Visele i *se năruie* pe măsură ce examinează situaţia.
Visele i *se năruiesc* pe măsură ce examinează situaţia.

Trebuie înţelese toate aceste persoane.
Trebuiesc înţelese toate aceste persoane.
Eu *continuu* să lucrez.
Eu *continui* să lucrez.

Ei *o să caute* cartea aceea.
Ei *or să caute* cartea aceea.

Avem *de-a face* cu multă intoleranţă în acest domeniu.
Avem *a face* cu multă intoleranţă în acest domeniu.

Sala de spectacole era plină de tineri.
a. Majoritatea *era* studenţi.
Majoritatea *erau* studenţi.

Scanned with OKEN Scanner

b. Majoritatea *citea*.
Majoritatea *citeau*.

O droaie de copii *se îndrepta* spre şcoală.
O droaie de copii *se îndreptau* spre şcoală.

Unii dintre noi *vor merge* în excursia aceasta.
Unii dintre noi *vom merge* în excursia aceasta.

Acest fel de oameni *reuşesc* în viaţă.
(= Oameni de acest fel reuşesc în viaţă.)
Acest fel de oameni *reuşeşte* în viaţă.

Oricare dintre aceste soluţii *pot fi recomandate*.
Oricare dintre aceste soluţii *poate fi recomandată*.

Subsemnatul *n-a vorbit* despre acest episod.
Subsemnatul *n-am vorbit* despre acest episod.

Una dintre tezele care *a fost vehiculată*...
Una dintre tezele care *au fost vehiculate*...

Ca unul care *înţelege* situaţia, mă declar de acord.
Ca unul care *înţeleg* situaţia, mă declar de acord.
Cine *are* de câştigat, voi sau noi?
Cine *au* de câştigat, voi sau noi?

Cauza nereuşitei *a fost* absenţele la cursuri.
Cauza nereuşitei *au fost* absenţele la cursuri.

Nici cafeaua, nici ceaiul *n-a excelat*.
Nici cafeaua, nici ceaiul *n-au excelat*.

A fost certat nu numai Radu, ci şi Ioana.
Au fost certaţi nu numai Radu, ci şi Ioana.

Din punctul de vedere al rezultatelor, desigur, el e cel mai bun.
Din punct de vedere al rezultatelor, desigur, el e cel mai bun.

La simpozion participă *doctor* Tudor Vasiliu.
La simpozion participă *doctorul* Tudor Vasiliu.

Scanned with OKEN Scanner

Întreg grupul a pornit la drum.
Întregul grup a pornit la drum.

Îi scriem profesorului *celui tânăr*.
Îi scriem profesorului *cel tânăr*.

La începutul săptămânii *acesteia* te voi vizita.
La începutul săptămânii *acesta* te voi vizita.

I-am dat cartea unei studente *a mele*.
I-am dat cartea unei studente *ale mele*.

Teoria aceasta *vi-o explic* în cele ce urmează.
Teoria aceasta *v-o explic* în cele ce urmează.

Cele câteva sute de lei *au fost puse* în pușculiță.
Cei câteva sute de lei *au fost puși* în pușculiță.

Emoția,însuflețirea și satisfacția *s-au simțit* în cuvintele lor.
Emoția,însuflețirea și satisfacția *s-a simțit* în cuvintele lor.

Votatul și număratul *s-au încheiat*.
Votatul și număratul *s-a încheiat*.

Îmi *plac* fotbalul și atletismul.
Îmi *place* fotbalul și atletismul.

Prea multă invidie și intoleranță *s-a arătat* acolo.
Prea multă invidie și intoleranță *s-au arătat* acolo.

Corectați, consultând aceeași lucrare:

A./
El își acordă vioara.
Lui i se acordează premiul pentru interpretare.
Toate aceste împrejurări concurează la un posibil accident.
Elevii concură la campionatele de atletism.
Aceste animale se contractă toamna la târgul de vite.
Mușchii se contractează.
Florile acestea degajează un miros plăcut.
Agenții de circulație degajă străzile de manifestanți.

Scanned with OKEN Scanner

Eu manifestez toată înţelegerea pentru problemele de acest gen.
Sindicaliştii manifestă pe străzile oraşului.
Apa reflectează copacii de pe mal.
Ei reflectă asupra viitorului lor.
Ea îmi turnează cafeaua.
Dorel Vişan toarnă un nou film.
Armatei ruseşti i se ordonează retragerea din Cecenia.
Copiii îşi ordonă lucrurile în pupitre.
Preoţii îi absolvesc de păcate.
Ei absolvă anul III.

B./

– aerodroame, aragaze, cable, chibrite, crenele, defilee, duele, hotele, motele, nivele, pastele, profile, rondele;
– burghiuri, ghişeuri, planşeuri, refrenuri, releuri, tabeluri;
– blestemuri, coteţuri, mormânturi
– cotidiene, căpşuni, secere (sg.), arbor, brustur, ciucur, fagur, flutur, piepten, pântec, plastur, sâmbur, strugur, şoarec;
– berbece, genunche, graure, greiere, mugure.

C./

Ambele forme de plural sunt corecte:
anacolute / anacoluturi; debuşeuri / debuşee;
chipie / chipiuri; hamacuri / hamace;
madrigale / madrigaluri; monoloage / monologuri;
rastele / rasteluri; tunele / tuneluri;
turnire / turniruri; visuri / vise.

Puneţi în contexte adecvate, consultând aceeaşi lucrare:

raporturi (= relaţii) - rapoarte (= documente);
resorturi (= arce) - resoarte (= sectoare);
gheme (de aţă) - ghemuri (la tenis);
arcuri (= arme) - arce (la geometrie);
căminuri (= sobe, hornuri) - cămine (= instituţii);
coarne (la animale) - cornuri (de mâncat);
bande - benzi; calcule - calculi; colţi - colţuri;
cristale - cristaluri; curente - curenţi;
difuzori - difuzoare; ghiduri - ghizi; termeni - termene

Examinaţi etimologiile populare de mai jos. Puneţi în contexte adecvate formele corecte corespunzătoare:

Scanned with OKEN Scanner

aeropag, brusculadă, contraversat, economiastic, interocolită, revindeca, vindecativ.

IV.
Identificaţi mijloacele stilistice din fragmentele următoare. Comentaţi-le literar şi stilistic.

„Priveam fără de ţintă-n sus -
Într-o sălbatică splendoare
Vedeam Ceahlăul la apus,
Departe-n zări albastre dus,
Un uriaş cu fruntea-n soare,
De pază ţării noastre pus.
Şi ca o taină călătoare,
Un nor cu muntele vecin
Plutea-ntr-acest imens senin
Şi n-avea aripi să mai zboare!
Şi tot văzduhul era plin
De cântece ciripitoare.
Privirile de farmec bete
Mi le-am întors către pământ –
Iar spicele jucau în vânt,
Ca-n horă dup-un vesel cânt
Copilele cu blonde plete,
Când saltă largul lor vestmânt.
În lan erau feciori şi fete
Şi ei cântau o doină-n cor.
Juca viaţa-n ochii lor.
Şi vântul le juca prin plete. (...)"

George Coşbuc, *Poezii alese*,
Bucureşti, Ed. Minerva, 1979

„La noi sunt codri verzi de brad
Şi câmpuri de mătasă;
La noi atâţia fluturi sunt

Scanned with OKEN Scanner

Şi-atâta jale-n casă.
(...)
Sub cerul nostru-nduioşat
E mai domoală hora,
Căci cântecele noastre plâng
În ochii tuturora.

Şi fluturii sunt mai sfioşi
Când zboară-n zări albastre
Doar roua de pe trandafiri
E lacrimi de-ale noastre.
Iar codrii ce-nfrăţiţi cu noi
Îşi înfioară sânul
Spun că din lacrimi e-mpletit
Şi Oltul, biet, bătrânul... (...)"

Octavian Goga, *Poezii*,
Bucureşti, Ed. Minerva, 1907

„Cum te găseşti, uşoară zburătoare,
Zăcând aci, pe-o margine de drum,
Şi nu dormind într-un polen de floare,
Învăluită-n aur şi parfum?

Neascultând de vântul de la stup,
Te-ai aruncat în plasa verde-a zilei
Şi darurile-acum, ale zambilei,
Puterile amorţite ţi le rup. (...)"

Tudor Arghezi, *Cuvinte potrivite*,
Bucureşti, Ed. Minerva, 1990

„Numai pe tine te am trecătorul meu trup
şi totuşi
flori albe şi roşii eu nu-ţi pun pe frunte

Scanned with OKEN Scanner

şi-n plete,
căci lutul tău slab
mi-e prea strâmt pentru straşnicul suflet
pe care-l port

Daţi-mi un trup
voi munţilor,
mărilor,
daţi-mi alt trup să-mi descarc nebunia în plin!
Pământule larg, fii trunchiul meu,
fii pieptul acestei năpraznice inimi
prefă-te-n lăcaşul furtunilor cari mă strivesc
fii amfora eului meu îndărătnic! (...)"

Lucian Blaga, *Nouăzeci de poezii*,
Bucureşti, Ed. Minerva, 1971

„Când voi fi-mbătrânit destul
Să nu îmi mai doresc să mor
O să mă sui într-un pătul
Cu miros bun, adormitor.
(...)
În dulcele coşciug de boabe
Voi sta zâmbind cu ochii-nchişi
Uimită fără de pricină
Din când în când o să adorm
Mă va trezi câte-o albină
Cu bâzâitul ei enorm. (...)"

Ana Blandiana, *Ore de nisip*,
Bucureşti, Ed. Eminescu, 1983

„Leoaică tânără, iubirea
mi-a sărit în faţă.
Mă pândise-n încordare
mai demult.

Scanned with OKEN Scanner

Colţii albi i-a înfipt în faţă
m-a muşcat leoaica azi de faţă.

Şi deodată-n jurul meu, natura
se făcu un cerc, de-a dura,
Când mai larg, când mai aproape,
Ca o strângere de ape.
Şi privirea-n sus ţâşni,
Curcubeu tăiat în două
şi auzul o-ntâlni
tocmai lângă ciocârlii..."

„Ţărmul s-a rupt de mare şi te-a urmat
ca o umbră, ca un şarpe dezarmat.
Trec fantomele verii în declin,
corăbiile sufletului meu marin.
Şi viaţa mea se iluminează,
sub ochiul tău verde la amiază
cenuşiu ca pământul la amurg.
Oho, alerg şi salt şi curg.
Mai lasă-mă un minut.
Mai lasă-mă o secundă.
Mai lasă-mă o frunză, un fir de nisip.
Mai lasă-mă o briză, o undă.
Mai lasă-mă un anotimp, un an, un timp."

Nichita Stănescu, *Alfa*,
Bucureşti, Ed. Tineretului, 1967

„Am legat copacii la ochi
Cu-o basma verde
Şi le-am spus să mă găsească.
Şi copacii m-au găsit imediat
Cu un hohot de frunze."
(...)

Scanned with OKEN Scanner

„Mai aruncaţi nişte vreascuri
În soare
Am auzit c-o să se stingă
Peste câteva miliarde
De ani.
(...)
În orice caz,
Mai aruncaţi ceva în el,
Nişte vreascuri,
Nişte vieţi.
Că, uite, a şi început să pâlpâie
Pe feţele noastre,
Făcându-le frumoase şi urâte,
Făcându-le noapte şi zi,
Făcându-le anotimpuri şi ani."

Marin Sorescu, *Poeme*,
Bucureşti, E.P.S., 1965

V.

Corectaţi greşelile de exprimare şi arătaţi de ce natură sunt (atenţie şi la incompatibilitatea semantică):

1. Au venit nişte persoane respective care şi-au exprimat dezacordul.
2. Radu, ai cărui părinţi i-ai văzut, e colegul meu.
3. Oameni, care părinţii erau împotriva acestui gen de lucruri, sunt acum de acord.
4. Aceste defecte sunt grele de ascuns.
5. Radu, care l-ai văzut, trece mâine pe la noi.
6. Ionescu este un om care poţi să contezi pe el.
7. Noua tentativă de încercare de doborâre a recordului s-a soldat cu succes.
8. Azi scriu decât atât.
9. Datorită că au fost evacuaţi aceşti romi care au ocupat abuziv apartamentele, ei protestează.
10. Este bună după cum arată şi aspectul ei.
11. Clauza naţiunii celei mai favorizată a fost acordată României.

Scanned with OKEN Scanner

12. Peisajul a fost pictat de către acel peisajist cu mult talent.
13. Sandra Bullok e una dintre cele mai bine plătită vedetă din Hollywood.
14. Ei au fixat pentru excursie un intinerariu fantastic.
15. Majoritatea călătorilor mergea pe blat.
16. Furtuna iminentă era pe punctul de a se produce.
17. Infractorul îşi permitea să cheltuiască mai mult decât potenţial posibil.
18. Împrejurimile din jurul oraşului meu sunt frumoase.
19. Au de suportat aceste repercursiuni.
20. S-a hotărât să se suspendeze spectacolul.
21. Aruncase o privire introspectivă înlăuntrul fiinţei sale.
22. Infractorul a recidivat iarăşi.
23. Un cuplu tânăr vrea să adopteze un copil.
24. Şoferul i-a rugat pe pasageri să avanseze în faţă înainte pe interval.
25. Hoţul a pătruns în casă prin infracţie.
26. Soba a început să degajeze gaze.
27. Străduindu-se din răsputeri, l-a ajuns din urmă.
28. Acel loc era sordid de murdar.
29. Politicianul în discuţie e o persoană V.I.P.
30. Elevii ies unul câte unul.
31. Concurentul are cunoştinţe foarte vaste.
32. Mijloacele mass-media anunţă candidatura acestui famen.
33. În contumacia profesorului, elevii s-au dedat la acte de indisciplină.
34. Este perfect de bună.
35. Infracţiunile trebuiesc preîntâmpinate dinainte.
36. Poetul este autorul al încă cinci volume.
37. Relaţiile premaritale de dinaintea căsătoriei sunt excelente la acest cuplu de doi.
38. Ion exultă de fericire că a reuşit la examen.
39. Pledoaria avocatului era împotriva corupţiei.
40. Unde-i unul nu-i putere.
41. Acţiunea piesei *Zbor deasupra unui cuib de cuci* se petrece într-un ospiciu de nebuni.
42. Este o dementă nebună.
43. Avea oroare groaznică de reptile.

Scanned with OKEN Scanner

44. Ambii amândoi au venit.
45. Repet încă o dată că nu e corect acest exemplu.
46. Maria avea etatea de vârstă potrivită.
47. Studenţii au nevoie de aceste necesităţi pentru a se realiza.
48. Episodul efectiv adevărat este aşa cum s-a arătat.
49. Comisia mi-a avansat bani în avans pentru acest proiect.
50. I s-a acordat o rentă viageră pe viaţă.
51. Ei absolvează anul trei.
52. Stela a devenit o vedetă a mass-mediei.
53. La noi există o mass-media vie.
54. Acest personaj a devenit extrem de afluent în lumea finanţelor.
55. Pentru că a fost insolit cu părinţii, a fost pedepsit.
56. Această întâmplare a fost insolentă.
57. Cum te înfăţişezi astfel în faţa mea?
58. Peisajul automnal este minunat.
59. E inutil să mai adaogi ceea ce nu e de adăogat.
60. Cei reuşiţi la examen exultează de bucurie.
61. I-am trimis o ilustrată unei prietene de-ale mele.
62. Lya Mărcuş-Anca, marea noastră soprană, a debutat prima oară la Opera Română din Timişoara.
63. Radu îi anticipează Ioanei dinainte orice mişcare.
64. I-a oferit o explicaţie aplauzibilă.
65. Cartea romancierului acesta e foarte interesantă.
66. Elevii au fost preveniţi dinainte că vor avea o lucrare de control.
67. Floarea începe să miroasă foarte bine.
68. Mi-ar făcea plăcere să văd acest spectacol.
69. În legătură cu bijuteria, m-ar interesa proveniența de unde vine.
70. Bateriile anteaeriene au deschis focul asupra inamicului.
71. Vă îmbrăţişem cu toată afecţiunea.
72. Acest frumos dans a celor doi patinatori a impresionat.
73. Frumuseţei Albei-Iulia i-a fost dedicat acest album.
74. Toate aceste atuuri concurează la acordarea statutului dorit de noi toţi României.
75. Dansul spaniol din spectacol se numeşte flamengo.

Scanned with OKEN Scanner

76. Pasărea din imagine se numeşte flaminc.
77. Mingiia a ajuns la Cămătaru.
78. Nu mai mă duc acolo.
79. Agenţia TAROM, căruia îi mulţumim pe această cale, v-a oferit o călătorie de neuitat.
80. Această nuvelă în cronologia autorului e antidatată.
81. Mă doare că te îndoi de mine.
82. Copacii se îndoiesc la pământ de vânt.
83. Cei doi concubini au coabitat împreună.
84. Aducându-l în instanţă, a recăpătat înapoi apartamentul.
85. I-a cerut să-i returneze înapoi dicţionarul.
86. S-au coalizat unul cu altul împotriva mea.
87. Pe profesori i-au înlocuit cu suplinitori care să le ţină locul pe timpul plecării din ţară.
88. Curăţenia e prima prioritate a oraşului.
89. Mi-a umplut paharul plin.
90. A primit zece mii de lei diurnă pe zi.
91. În acest punct şoseaua se bifurcă în trei.
92. În vestul ţării vor cădea adverse de ploaie.
93. Doctorul l-a ascultat cu stetoscopul.
94. Romanul a fost reeditat a doua oară.
95. Pictorul acesta preferă mai bine să picteze nuduri goale.
96. În învăţământul superior cursurile încep în unu octombrie.
97. Campania electorală pentru preşedenţia ţării a fost o competiţie strânsă între 16 candidaţi.
98. Cercetătorii au colaborat bine între ei unii cu alţii.
99. Extenuat de oboseală, a căzut la pat.
100. Maliţiozitatea malignă a acestui individ depăşeşte orice limită.
101. Gemenele familiei din vecini sunt identice.
102. Părinţii lipsesc momentan.
103. Bătrânul a fost lovit de aplopexie.
104. Păsările au emigrat în ţările calde.
105. Un număr mare de turci au migrat în România.
106. Romanul se termină într-un nimb apoteos.

Scanned with OKEN Scanner

107. S-au disvorţat din lipsă de incompatibilitate de caracter.
108. Participanţii la congres sunt reprezentanţi ai o sută de ţări.
109. Poliţiştii sunt în căutarea celei de-a opta victimă.
110. El riscă ca să piardă examenul.
111. Vreau să lucru în laborator două-trei ore.
112. Trebue să creem împreună această carte.
113. Presimt că are să ploaie.
114. O ultimă remarcă finală vom face în cele ce urmează.
115. Radu vrea să facă un week-end de trei săptămâni la munte.
116. Pseudonimul acestui scriitor era fictiv.
117. Infractorul este recivist.
118. Soldatului i-a fost extrasă o alică din piept.
119. Colegii mei au făcut o minunată croazieră la munte.
120. Capacitatea de a şade toată ziua la taclale o au doar femeile.
121. Pe parcursul mai multor săptămâni l-am ajutat la toate.
122. I-am reprodus întrebarea încă o dată.
123. Reparaţii capitale de mare importanţă se vor face în curând.
124. Ei au recalculat în ansamblu cu totul aceste situaţii.
125. Pronumele lui de dinainte era Ion, acum este Jean.
126. Am întârziat datorită unei pene de cauciuc.
127. M-a inervat atât de tare, că l-am pleznit.
128. În ceea ce privesc cărţile noi intrate în librărie, acestea vor fi, cert, best-seller-uri.
129. În carieră a fost propulsat înainte de părinţi.
130. S-au întors înapoi din drum şi asta le-a purtat ghinion.
131. Maria sughiţă, semn că o pomeneşte cineva.
132. Pacientul suferă de depresiune nervoasă.
133. Depresia este o formă de relief.
134. Iarăşi e penurie de lipsă de benzină.
135. A repetat din nou acele afirmaţii.
136. Gazonul de peluză din faţa casei e superb.
137. El era predispus dinainte la obezitate.
138. Trebuie să-i impuţi această sumă de a cărei pierdere s-a făcut vinovat.
139. Criminalul e penibil de pedeapsa cu moartea.

Scanned with OKEN Scanner

140. Cei trei mari uriaşi ai economiei româneşti sunt anchetaţi pentru fraudă şi înşelăciune în dauna avutului obştesc.
141. Decalogul celor treisprezece comandamente ale gestionării industriei româneşti trebuie respectate.
142. Când sunt în joc interese colective, propriile păreri personale trebuie lăsate la o parte.
143. Întreaga familie vorbea toate trei limbi.
144. Cartea a fost editată cu sprijinul Editurii „Daciei".
145. Relaţiile cu această ţară au cunoscut o involuţie descendentă în ultima vreme.
146. Suntem într-o evoluţie ascendentă în acest domeniu.
147. Am fost la matineu de dimineaţă, să văd acest film.
148. Radu este circumspect în vederea acestui concurs.
149. A fost cea mai frumoasă eclipsă pe care am putut-o s-o urmăresc.
150. Vreau să-mi imobilez apartamentul cât mai modern.
151. Aşa şi va fi.
152. Ei continuă mai departe să ne tachineze.
153. Badea Ion a cerut un bilet de tren tur-retur şi înapoi.
154. Avem o perspectivă nouă relativă la fenomenele paranormale.
155. Ei s-au cuplat împreună ca să realizeze acest proiect.
156. A cumpărat nişte coale de hârtie.
157. Ion vrea cărţile lui să şi le cumpere.
158. „Vindem pantofi din piele de damă". „Vând cărucior de copil sport."
159. Trebuie să scrim corect.
160. - Nu te du acolo şi nu fă ce spune!
161. Monstrele de ciocolată sunt delicioase.
162. Deplina împlinire plenară a fiului lor îi bucura nespus.
163. Va ploua pe o arie relativ extinsă.
164. Arborele ginecologic al acestei familii urcă până în secolul al XV-lea.
165. La caseria cinematografului nu se mai dă bilete.
166. Popescu este anteprenor.
167. S-a angajat conrepetitor la Operă.
168. Încă dinainte de a veni aici a fost precedat de faima lui.
169. Vă rog să-mi faceţi un bon pentru ungvent oftalmic pentru ochi.

Scanned with OKEN Scanner

170. El e la fel de impecabil ca înainte.
171. Acestea sunt mostre mici din marfa expusă.
172. Şedinţa are loc la orele 11.
173. Părerea exprimată este doar a dumneatale.
174. Textul include opinia criticului despre pictură.
175. Toate acele întâmplări erau searbede.
176. Infractorul a fost diferit justiţiei.
177. Martorul îşi menţine în continuare depoziţia.
178. Timpul a fost irosit degeaba.
179. Grijile cotidiene de zi cu zi îl copleşeau.
180. Specula ilicită trebuie eradicată.

VI.

Extrageţi pe coloane diferite cuvintele formate prin derivarea cu prefixe / prefixoide şi cele formate cu elemente de compunere:

disponibil, a distrage, destin, a desface, răsfăţ, răsplată, a răscoli, a răspopi, a se răsti, examen, export, abuliţie, abjurare, suspect, susnumit, subansamblu, subvenţionare, prohab, proiranian, a discuta, a disculpa, prepeliţă, prenatal, paranormal, paracliser, parapon, paraşută, trivialitate, triumvirat, subnutriţie, subordine, submarin, suspect, susţine, suspensor, concetăţean, conservator, consumator, aborigen, abandon, coproducător, a cotrobăi, a pretexta, a prestabili, preşedinte, exces, exoftalmie, trezorerie, trepied, trepăduş, dinamită, dioxid, surpriză, surclasare, provizie, propulsare, anonim, anorganic, disperare, dispoziţie, disarmonică, negoţ, nemulţumire.

(a) Refaceţi seriile de sinonime.
(b) Puneţi-le în contexte adecvate.

meşă, emulaţie, superfluu, autentic, contaminare, în contumacie, inutil, şuviţă, întrecere, competiţie, molipsire, veritabil, în absenţa unui inculpat de la judecată.

Scanned with OKEN Scanner

Subliniaţi cuvintele formate prin derivare cu prefixe:

necăjit, inactiv, investiţie, rebel, remediu, agonic, agnostic, afemeiat, afumător, anorganic, anevrism, distrus, disproporţionat, a considera, a convieţui.

(a) Treceţi la plural următoarele substantive compuse / sintagme.
(b) Declinaţi-le.

zonă-tampon, război-fulger, zi-muncă, floarea-soarelui, bombă-banană, meşter-lăcătuş, maşină-unealtă, vagon-cisternă, decret-lege, ştire-bombă, liber-profesionist, întrebare-capcană, bani-gheaţă, refugiat politic, petrecere-surpriză, om-amfibie, răspuns-şablon, martor-surpriză, casetă-pirat.

Extrageţi pe coloane diferite cuvintele formate prin derivarea cu prefixe / prefixoide şi cele formate cu elemente de compunere:

a răspunde, a răscoace, a (se) descotorosi, a desconsidera, a contribui, a convieţui, inconvenient, incomensurabil, reostat, reprogramare, reprobabil, paravan, parazit, paramilitar, paragraf, paraleu, a compensa, a comite, a compărea, a ultragia, ultramarin, ultrasecret, ultraretrograd, protocronism, protoplasmă, protoereu, protopop, ortografie, ortoman, ortoepie.

(a) Restabiliţi seriile de sinonime.
(b) Puneţi-le în contexte adecvate.

demodat, zăgaz, altercaţie, dezinteresare, dispărut, irefutabil, a recuza, expansiv, vocaţie, a percepe, a reanima, mort, exuberant, înclinaţie, crud, a pregeta, sadic, vetust, stăvilar, altruism, amatorism, a sesiza, a reînsufleţi, a ezita, evident, decedat, a contesta, învechit, ceartă, diletantism.

Reţineţi:

– iarnă - hibernal;
– primăvară - printanier, vernal;

Scanned with OKEN Scanner

– vară - estival;
– toamnă - autumnal;
– seară - vesperal;
– dimineaţă - matinal.

Separaţi pe coloane cuvintele formate prin derivarea cu sufixe: moţionale, augmentative, diminutivale, formând adjective, exprimând agentul, cu sens peiorativ, lipsite de aceste valori:

căluţ, puiuţ, brăduţ, struţ, lupoaică, grecoaică, vulturoaică, englezoaică, peştioaică, ursoaică, şerpoaică, gâscan, curcan, răcan, fazan, prinţesă, cosiţă, pictoriţă, vulturiţă, alviţă, iepuraş, cosaş, industriaş, greieraş, ingineraş, hăitaş, chiriaş, părtaş, chezaş, urmaş, golaş, buclucaş, cuţitaş, colţunaş, făraş, făgaş, butoiaş, salonaş, fruntaş, doctoraş, sinucigaş, vinişor, tărişor, căsoi, broscoi, croi, năsoi, copoi, bărbătoi, cimpoi, gunoi, trifoi, războiu, ciocoi, tărăboi, purcoi, furcoi, fătoi, coltuc, surduc, pătuc, uituc, trabuc, balamuc, corcoduş, greieruş, ţigănuş, căţeluş, pluş, trupşor, uşor, căpşor, coşuleţ, răţuşcă, găluşcă, femeiuşcă, muieruşcă, căsuţă, mămăliguţă, pălăriuţă.

(a) Cuplaţi sinonimele.
(b) Puneţi-le în contexte adecvate.

clement, altruist, inocenţă, a citi, dezinteresat, partener, persuasiv, indolent, a lectura, convingător, curabil, asociat, nepăsător, nevinovăţie, tolerant, tratabil.

Reţineţi:
Fructul exotic din familia *citricelor* se numeşte *grep* sau *grepfrut*, cu pl. în *-uri*. A nu se confunda cu:

– *grefă / e* = serviciu din cadrul unei instanţe judecătoreşti care întocmeşte, păstrează şi comunică actele de procedură (din fr. *greffe*);
– *grefă / e* = 1. fragment de ţesut sau organ transplantat dintr-o regiune în alta a corpului aceluiaşi individ sau de la un organism la altul;

Scanned with OKEN Scanner

2.operaţie de refacere a unui ţesut sau a unui organ cu ajutorul unei grefe (fr. *greffe*).

Evitaţi pluralul *grefe* pentru a denumi două sau mai multe fructe exotice din familia citricelor.

Puneţi în coloane diferite, în funcţie de sens:

a) nimfo***man***ă (din gr. *nimfe* = nimfă şi *mainomai* = a fi nebun) = exagerare patologică a dorinţelor sexuale la femeie; substantivul nu are formă pentru genul masculin (la bărbat această boală se numeşte *satiriazis*);

b) hat***man*** (din pol. *hetman*);

c) tenis***man*** (din fr. *tenisman* = jucător de tenis);

d) congres***man*** (din engl. *congressman* - *congress* = congres şi *man* = bărbat; membru al Congresului);

e) hoţo***man*** - formaţiune românească: hoţ + sufixul augmentativ *-oman*; barman, blegoman, cameraman, capsoman, cleptoman, cotoşman, congresman, doberman, hatman, hoţoman, gentleman, gogoman, grafoman, grandoman, megaloman, meloman, micimam, mitoman, nimfomană, opioman, ortoman, otoman, piroman, procesoman, recordman, secretoman, şoiman, talisman, tenisman, toxicoman.

Subliniaţi varianta corectă:

1.a. Un om care proliferează asemenea injurii trebuie sancţionat.

1.b. Un om care proferează asemenea injurii trebuie sancţionat.

2.a. Ei au fost surprinşi în flagrant delicat.

2.b. Ei au fost surprinşi în flagrant delicios.

2.c. Ei au fost surprinşi în flagrant delict.

2.d. Ei au fost surprinşi în flagrant.

3.a. Din punctul de vedere disciplinar, el poate fi sancţionat.

3.b. Din punct de vedere disciplinar, el poate fi sancţionat.

Scanned with OKEN Scanner

4.a. Din punctul de vedere al disciplinei, el poate fi sancţionat.
4.b. Din punct de vedere al disciplinei, el poate fi sancţionat.

5.a. Legea a fost elucidată în acest caz.
5.b. Legea a fost eludată în acest caz.

6.a. Misterul a fost elucidat.
6.b. Misterul a fost eludat.

7.a. Mă gândesc la extrem de atractive lecţiile de istorie din liceu.
7.b. Mă gândesc la extremele de atractive lecţii de istorie din liceu.
7.c. Mă gândesc la extrem de atractivele lecţii de istorie din liceu.

8.a. Păsările imigrează în ţările calde.
8.b. Păsările emigrează în ţările calde.
8.c. Păsările migrează în ţările calde.

9.a. El trebuie să se autodemasce.
9.b. El trebuie să se autodemascheze.
9.c. El trebuie să se autodemaşte.
10.a. Evreii au fost exportaţi în timpul celui de-al doilea război mondial.
10.b. Evreii au fost deportaţi...
10.c. Evreii au fost importaţi...

11.a. Banii i-au fost returnaţi înapoi.
11.b. Banii i-au fost retrocedaţi.
11.c. Banii i-au fost înapoiaţi.
12.a. V-am invitat în ipostaza de senator.
12.b. V-am invitat în impostura de senator.
12.c. V-am invitat în ipoteza de senator.

Explicaţi:
– toxicolog / toxicoman;
– perifrază / parafrază;

Scanned with OKEN Scanner

– curs / excurs / recurs / parcurs / incurs;
– a credita / a acredita / a discredita;
– a sidera / a considera / a desconsidera.

Subliniaţi cuvintele care pot avea antonime:

aromân, afemeiat, atemporal, asexuat, asimilat, arborat, aselenizat, aservit, amoral, apolitic, atipic.

Separaţi pe coloane cuvintele formate prin derivarea cu sufixe: moţionale, augmentative, diminutivale, formând adjective, exprimând agentul, cu sens peiorativ, lipsite de aceste valori:

puţ, pătuţ, fetiţă, oliţă, codiţă, liţă, periniţă, altiţă, arcaş, lămpaş, ţintaş, urmaş, suliţaş, băştinaş, profesoraş, păgubaş, conaş, făptaş, trăpaş, pedestraş, căruţaş, îngeraş, tăuraş, oraş, geamantănaş, lăcaş, sălaş, imaş, chezaş, laş, ucigaş, puşcaş, borfaş, ocnaş, părtaş, bogătaş, poştaş, istorioară, căprioară, cărţoi, cioroi, ţărănoi, muşuroi, strigoi, slugoi, caprifoi, oboi, roi, arăboi, răţoi, puşcoi, papuc, pătuc, năsuc, butuc, frăţior, trişor, gălbior, trepăduş, bebeluş, gălbenuş, urcuş, ţărănuş, lăcătuş, bătăuş, bărbătuş, căţeluş, bătăuş, ţăruş, căluş, băşică, fetică, păpuşică, cărucior, omuşor, puişor, trişor, târguşor, dresor, omuleţ, cutiuţă, cheliuţă, hârtiuţă, feliuţă, băieţel, stejărel, cercel, copăcel, hotel, avocăţel, cuvinţel, bordel, tinerel.

Reţineţi:

B.N.R. – Banca Naţională a României;
B.D.R. – Banca de Dezvoltare a României;
O.N.U. – Organizaţia Naţiunilor Unite;
U.N.E.S.C.O. – Organizaţia Naţiunilor Unite pentru Educaţie, Ştiinţă şi Cultură;
T.I.R. – Transport Internaţional Rutier;
N.A.T.O. – Organizaţia Tratatului Atlanticului de Nord;
S.O.S. – („Salvaţi-ne sufletele!" - traducere din engl.) = formulă prin care se cere ajutor;
V.I.P. – *very important person* (din engl. = persoană foarte importantă);

Scanned with OKEN Scanner

Arătaţi de ce natură sunt diferenţele dintre:

– rus, rusneac, rusălău;
– francez, franţuz, frânc;
– turc, turcalete;
– izraelit, evreu, ovrei, jidan;
– neamţ, friţ, friţălău;
– arab, arăboi, arăpoc.

Răspundeţi argumentând dacă *omnivor* şi *omniprezent* fac parte din familia de cuvinte a lui *om*. Răspundeţi dacă fac parte din aceeaşi familie următoarele cuvinte şi motivaţi:

beat / beatitudine; om / uman; femeie / feminin; piscină / piscicol; circ / circumscrie; cartof / cartofor; om / omolog; casetă / casă; obiect / a obiecta; complice / a complica.

Sunt antonime?

a minţi / a dezminţi; a scrie / a descrie; astru / dezastru; a amăgi / a dezamăgi; a costa / a acosta; a semna / a desemna; a cupla / a (se) acupla / a decupla; iluzie / aluzie; chetă / anchetă; a implora / a explora; a compensa / a dispensa; a invoca / a revoca; poziţie / dispoziţie; a prima / a deprima; a seca / a diseca / a deseca; a radia / a iradia; a testa / a atesta / a detesta; front / afront; cerb / acerb; a sista / a insista; cuplare / decuplare; poziţie / depoziţie / apoziţie.

Răspundeţi:

– a recompensa = a compensa din nou?
– a recunoaşte = a cunoaşte din nou?
– a renega = a nega din nou?
– puşculiţă = diminutivul de la puşcă?
– furculiţă = diminutivul de la furcă?
– căluş = diminutivul de la cal?
– ţăruş = diminutivul de la ţar?

Scanned with OKEN Scanner

Reţineţi numele locuitorilor următoarelor oraşe / localităţi / ţări:

Baia Mare - băimărean; Satu Mare - sătmărean; Târgu Mureş - târgumureşean; Atena - atenian; New York - newyorkez; Moscova - moscovit; Madrid - madrilen; Praga - praghez;
japonez = nipon; grec = elen; Portugalia - portughez, lusitan.

(a) Treceţi la plural următoarele substantive compuse.
(b) Declinaţi-le.

cuvânt-cheie, patrulă-fantomă, camion-capcană,
rechin-ciocan, câine-lup, redactor-şef, prim-ministru,
ex-ministru, carte-trofeu, formă-tip, petrecere-surpriză,
fan-club, set-motor, radio-pirat, staţie-pirat,
poziţie-cheie, femeie-pilot, staţie-pilot, bloc-turn,
peşte-sabie.

Dacă e cazul, corectaţi:

El se preocupa dinainte de această problemă.
El a recunoscut din nou că e vinovat.
Am remediat din nou instalaţia.
Profesorul a redat din nou textul.

(a) Treceţi la plural următoarele substantive compuse.
(b) Declinaţi-le.

surdo-mut, copil-minune, roman-fluviu, an-lumină,
soţie-model, popor-cobai, element-cheie, sex-simbol,
femeie-gardian, martor-cheie, întrebare-ghid,
întrebare-capcană, oraş-port, camion-platformă.

(a) Ce reprezintă? (b) Daţi definiţia.

lipsus, soră de calitate, cumpărativă, perină, fărină, hirean, nea, naş, andrisant, anumărat, a se amerita, plebicist, a vorovi, voroavă, intinerar, hicleriști, bacnote.

Scanned with OKEN Scanner

Construiţi propoziţii cu următoarele ortograme:

mi-i; de-a-l; v-oi; li-i; l-i; a-şi-i; c-am.

Separaţi pe coloane cuvintele formate prin derivarea cu sufixe: moţionale, augmentative, diminutivale, formând adjective, exprimând agentul, cu sens peiorativ, lipsite de aceste valori:

căpriţă, codiţă, prepeliţă, suliţă, notiţă, pivniţă, grădiniţă, rămăşiţă, copiliţă, cobiliţă, doctoriţă, costiţă, căpiţă, fustiţă, măgăriţă, fetiţă, fripturică, băieţică, puştiulică, gramatică, pupic, ibric, ceainic, tulnic, colnic, picnic, căscioară, feţişoară, hârtioară, scorţişoară, valijoară, oglinjoară, surioară, soţioară, vioară, profesoară, chilioară, ferestruică, nevăstuică.

VII.

Verificaţi-vă cunoştinţele de scriere corectă a unor nume din literatura românească:

aa:

mitropolitul Moldovei Varl*aa*m (1632-1653);

â/î:

Zaharia B*â*rsan, Constantin Br*â*ncuşi, Ştefan C*â*lţia, dar şi Emil G*î*rleanu, Theodor Vârgolici, dar şi Ştefan Vîrgolici;

e:

Anton Br*e*itenhofer;

ii:

Dan*ii*l Panoneanu, Dan*ii*l Scavinschi, Constantin D*ii*chitis;

bb:

Anastasie Da*bb*as;

cc/ck:

Constantin Le*cc*a, K.H.Zamba*cc*ian, dar şi Ba*ck*meister;

ch:

Ticu Sevastia Ar*ch*ip, M.Ble*ch*er, Mişu Sa*ch*ter;

Scanned with OKEN Scanner

che/chi/k:

Traian *Che*lariu, Ilarie *Che*ndi, Vasile *Chi*nschi, Ion *Chi*nezu, Costa*che* Cona*chi*, Marcel *Chi*rnoagă, dar şi Iosif *K*lein sau Samuel Micu (*C*lain), Gheorghe Asa*chi*, D.V.Barnos*chi*, Grigore Calima*chi*; Nicolae S*k*eletti, Al.*K*iriţescu, M.*K*ogălniceanu, Titus Stoi*k*a, Alexandru Macedons*k*i, A.E.Bacons*k*y, Fe*k*ete Negruţiu Nicolae, Samuel Bru*k*enthal;

ff/ph:

Alexandru Zi*ff*er, Ioan Masso*ff*, Alexandru *Ph*ilipide, Mihail Zam*ph*irescu, Alexandru *Ph*oebus;

h:

Ion *H*eliade Rădulescu;

hh:

Corneliu Micandru Buc*hh*olzer;

hl:

Henriette Yvonne Sta*hl*;

ll:

Hugo Ba*ll*, Pavel Be*ll*u, Cezar Bo*ll*iac, Scarlat Ca*ll*imachi (dar şi Grigore Ca*l*imachi), Carol Davi*ll*a, Al.Davi*ll*a, Ce*ll*a Delavrancea, Constantin Mi*ll*o, Matei Mi*ll*o, Ge*ll*u Naum, Theodor Pa*ll*ady, Dinu Pi*ll*at, Ion Pi*ll*at (dar Monica Pi*l*at), Christian Te*ll*;

nn:

Anton Pa*nn*, Iuliu A. Za*nn*e;

pp:

Andrei Pi*pp*idi, Aurel Po*pp*, Alex. Po*pp*, Mişu Po*pp*, Sabin Po*pp*;

q:

Edgar *Q*uinet, Aurel Ji*q*uidi;

ss:

Camil Re*ss*u, Alecu Rus*s*o, Ducşoara Sa*ss*u (dar Aurel Sasu), Theodor Bala*ss*an, Octav Des*s*ila, Francisc Hos*s*u-Longin, Perpes*s*icius, Ioan Mas*s*off, Şt. Bă*ss*ărăleanu, Ion C. Vis*s*arion, Ta*ss*y Demian;

Scanned with OKEN Scanner

s (scris *ce*):

Alice Mănoiu, Alice Botez, Beatrice Drugă;

s:

Bogdan Petriceicu Hasdeu, Traian Herseni;

ş(sch):

Iancu Fischer, Andrei Fischof;

tt:

Al.Rosetti, C.A.Rosetti, Radu Rosetti, Theodor Rosetti, Ion Frunzetti, Constantin Nottara, Emil şi Dan Botta, Dinu Lipatti, Maria Filotti, Eugen Filotti, Nicolae Skeletti;

th:

Stefan Báthory, Mircea Muthu, Andrei Roth, C.D.Rosenthal, Ion Theodorescu-Sion, Agatha Grigorescu-Bacovia, Micaela Eleutheriade, Ladislau Toth, D. Theodor Neculuţă, Arthur Verona, Theodor Pallady, Theodor D.Speranţia, Samuel Brukenthal;

tz:

Tristan Tzara, Nicolae Tonitza;

ţ(tz):

N.Batzaria, Tia Peltz, I. Peltz (dar Bilţiu Petru);

x:

Axinte Uricariul, Gr.Alexandrescu, Pavel Ruxăndoiu, N.D.Xenopol, S.Felix, M.H.Maxy, Felix Aderca:

x(cs):

V.Alecsandri;

x(ss):

V.Alessandrescu;

y:

Al.Lahovary, A.E.Baconsky, St.Báthory, Ioan Lemeny (episcopul), Theodor Pallady, Radu Gyr, G.Diamandy, Mihai Pascaly, M.H.Maxy, Ignatie Pytianos, Iuliu Podlipny, Tassy Demian, Carol Popp de Száthmary;

z(s):

Oscar Walter Cisek, Iosif Iser, C.D.Rosenthal;

Scanned with OKEN Scanner

z(zz):

Costache Negruzzi, Iacob Negruzzi, Leon Negruzzi;

z(dz):

Lucia Stur*dz*a-Bulandra (dar Mihai Sturza).

VIII.

(a) Căror clase lexicale le aparţin următoarele cuvinte?

(b) Daţi definiţia fiecărei clase lexicale în parte.

(c) Puneţi-le în contexte adecvate.

1. diligent / dirigent; diseca / deseca; pas / pasă;
urcuş / arcuş; venal / vernal; capot / capotă;
branhii / bronhii; sfoară / sfară; somon / somn;
habar / hambar; colibă / colivă; eroină / heroină;
taburi / tabuuri.

2. acri (adj., masc., pl.) / acri (subst., masc., pl.); acri de pământ);
a (se) boi (vb. = *a se vopsi*) / boi (subst., masc., pl.);
cari (verb) / cari (subst.);
deşi (conj.) / deşi (adj., masc., pl. de la *des*);
duduie (vb.) / duduie (subst., fem., sg.);
parcă (adv.) / parcă (subst.);
unde (adv.) / unde (subst., pl. de la *undă*);
minţi (verb) / minţi (subst., fem., pl. de la *minte*);
albii (adj.) / albii (subst., fem., pl. de la *albie*);
(a) opera (vb.) / opera (subst.);
a se răţoi (verb) / răţoi (subst.);
republică (subst.) /republică (verb la inf., prez., pers. a III-a, sg.);
foi (subst.) / foi (verb);
modele / modele;
ochi (subst.) / ochi (verb);
cine (subst., fem., pl. de la *cină*) / cine (pron. rel. / interog.).

Scanned with OKEN Scanner

3. uriaş / enorm / imens;
mangoţi / lovele / bişţari;
crumple / barabule / pere (de pământ) / cartofi;
pepene / lubeniţă / harbuz;
plod / copil / progenitură / odraslă / cucon;
mititica / pârnaie / gherlă / bulău;
sifon / turnător;
gorilă / bodyguard;
epitaf / inscripţie funerară;
aberaţie / absurditate;
trop / figură de stil;
concomitent / deodată / simultan / în acelaşi timp.

4. frumos / urât; a persuada / a disuada;
a plăcea / a displăcea; acord / dezacord;
continuitate / discontinuitate; prolog / epilog;
extravertit / introvertit; centrifug / centripet.

5. bulibaşă, mangoţi, pirandă, puradel, şucăr, copoi (poliţist), mişto, bombă (cârciumă), bătrână (o mie de lei), şuriu (cuţit), nasol (urât).

6. bonsoar, monşer, alivoar, par examplu, furculition, demoazelă, musiu.

7. – bluff, staff, lobby, hobby, marketing, fair-play, bodyguard, baby-sitter, cash, science-fiction, speaker, cowboy, feed-back, summit, high-fidelity, jogging, thriller, second-hand, kidnapping, stand-by, number one, show-business, remake, leader, one-man-show, star, rock, sex-appeal, gentleman, pick-up, part-time, flash-back;
– déjà vu, en gros, en détail, hors-concours.

8. mirobolant, redempţiune, a lectura, bildungsroman, lied, inadvertenţă, incomensurabil, inamovibil.

Scanned with OKEN Scanner

9. colb, crumple, barabulă, cohe, buhă, sară, a ţâpa (a arunca), bolund, dadă, ţundră, horincă, ghezăş, zamă, a ţuca (a săruta).

10. pârcălab, spătar, polcovnic, divan, şezum, plânsem, carte (scrisoare), limbă (popor).

11. grai, lele, bade, ogradă, ocară, zăplaz, a zăbovi.

Scanned with OKEN Scanner

BIBLIOGRAFIE SELECTIVĂ

Andrei, Mihail - Iulian, Ghiţă, *Limba română. Fonetică, lexicologie, gramatică, stil şi compoziţie, exerciţii*, Bucureşti, EDP, 1983.

Anghelescu, Temelie N. - Adrian Gh. Popescu, *Dificultăţi ale analizei gramaticale*, Bucureşti, ESE, 1976.

Avram, Mioara, *Gramatica pentru toţi*, Bucureşti, EA, 1986.

Bally, Charles, *Précis de stylistique*, vol. I-II, Paris, 1905.

Barucco, P., *Éléments de stylistique*, Ed. Rondil, Paris, 1972.

Bidu-Vrânceanu, Angela, *Structura vocabularului limbii române*, Bucureşti, ESE, 1986.

Bojin, Al., *Studii de stil şi limbă literară. Arghezi, Goga, Camil Petrescu, Coşbuc, Vlahuţă.*, Bucureşti, EDP, 1968.

Borcilă, Mircea, *Despre lexicul poeziei lui Lucian Blaga*, în *Studii de limbă literară şi filologie*, vol.II, Bucureşti, EARSR, 1972, p. 95-124.

Bordeianu, M., *Versificaţia românească*, Iaşi, Ed. Junimea, 1974.

Brâncuş, Grigore - Ştefan Găitănaru, *Limba română. Modele de analiză gramaticală*, Bucureşti, Ed. Coresi, 1994.

Bulgăr, Gh., *Limba română*, Bucureşti, Ed. Vox, 1995.

Bulgăr, Gh., *Limba română. Sintaxă şi stilistică.*, Bucureşti, EDP, 1968.

Câmpeanu, Eugen, *Substantivul. Studiu stilistic.*, Bucureşti, ESE, 1975.

Ciompec, Georgeta - Constantin Dominte - Valeria Guţu-Romalo - Clement Mârza - Emanuel Vasiliu, *Limba română contemporană*, vol.I, sub coordonarea acad. Ion Coteanu, Bucureşti, EDP, 1974.

Scanned with OKEN Scanner

De acelaşi autor:

Volume de versuri: *Alb pelerin*, Ed. Litera, 1977; *Efebul din lumină*, Ed. Dacia, 1979; *Limuzina de ceaţă*, Ed. Dacia, 1982; *Urgenţa de a trăi*, Ed. Junimea, 1985; *Soclul de umbră*, Ed. Dacia, 1986; *Poeme*, Ed. Eminescu, 1987; *Poezii*, Ed. Octavian Goga, 1992; *Concert pentru vioară şi singurătate*, Ed. Dacia, 1998.

Alte volume: *Lexicul şi structura stilului în poezia lui Octavian Goga*, Ed. Minerva, 1989; *Limba română*, 1981 (în colaborare cu Rozalinda Borcilă); *Dicţionar morfologic de verbe româneşti*, 1990 (în colaborare cu Lucia Uricaru); *Cultura şi civilizaţia poporului român*, 1991; *Originalitatea spiritualităţii româneşti*, 1994 (Universitatea «Babeş-Bolyai»); *Verbe româneşti*, Ed. Echinox, 1995; ediţia a II-a, 1997 (în colaborare cu Lucia Uricaru); *Gramatica limbii române*, Ed. Dacia, 1995; *Limba română. Fonetică şi fonologie. Lexicologie. Stilistică*, Ed. Dacia, 1996; *Limba română. Morfologie şi sintaxă. Ghid de analiză morfosintactică*, Ed. Dacia, 1998; *Grammaire roumaine*, Ed. Echinox, 1997 (în colectiv); *Aurel Ciupe: Născut o dată cu secolul. Memorii*, Ed. Dacia, 1998 (îngrijire de ediţie).

Traduceri (în colaborare cu Yvonne Goga): Jean Rouaud, *Câmpurile de onoare*, Ed. Dacia, 1993; Jean Rouaud, *Oameni iluştri*, Ed. Dacia, 1995; Georges Perec, *O colecţie de amator*, Ed. Dacia, 1996; Henri Vermorel, Madeleine Vermorel, *Sigmund Freud şi Romain Rolland în corespondenţă. 1923-1936*, Ed. Sigmund Freud, Binghamton, New York (în curs de apariţie); *Jean Rouaud: Lumea cu aproximaţie*, Ed. Dacia (în curs de apariţie).

Este autor/coautor a 11 manuale universitare.

Este prezent în antologii de poezie: *Flori lângă izvoare*, Ed. Albatros, 1985; *Poeţi clujeni contemporani*, Ed. Ana, 1977, precum şi în traduceri în Grecia, Elveţia, Ungaria.

Scanned with OKEN Scanner

ISBN 973-98603-4-6

COLECTIA

35000 LEI/buc

TESTE DE LIMBA ROMANA

YCA001837

Scanned with OKEN Scanner